

HET SIERAAD HERSTELD

**VIERTAL
OEFENINGEN**

**DOOR
N.L. HINDE**

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2011**

INHOUD

1.

Het verloren sieraad hersteld.

En Ik zal het sieraad herstellen in het land der levenden. Ezechiël 26:20b.

2.

Sions gebondenen verlost

U ook aangaande, o Sion, door het bloed uws verbonds, heb Ik uw gebondenen uit den kuil, daar geen water is, uitgelaten. Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen die daar hoopt; ook heden verkondig Ik, dat Ik u dubbel zal wedergeven. Zacharia 9:11, 12.

3. De zalving en zending van Christus.

'De geest des HEEREN is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd. Hij heeft Mij gezonden om den armen het evangelie te verkondigen; om te genezen die gebroken zijn van hart; om de gevangenen te prediken loslating; en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangename jaar des Heeren.' Lukas 4:18, 19.

4.

Het gelovig zien op het Lam Gods.

'Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende en zeide: zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt!' Johannes 1:29.

1. Het verloren sieraad hersteld.

En ik zal het sieraad herstellen in het land der levenden. Ezechiël 26:20b.

Geliefden.

Wij lezen in Lukas 7 het 15^e vers: *'en de dode zat overeind en begon te spreken.'* Wat, een dode opgewekt en beginnen te spreken? Welk wonder is hier gebeurd? Ja, vrienden, God is een God van wonderen. De Heere Jezus betoont hiermee dat Hij werkelijk God is. Want wat is er gebeurd? Wel, we lezen in de voorgaande hoofdstukken dat Jezus gekomen was in Galiléa nadat Johannes de Doper in de gevangenis geworpen was. Dat gebeurde zo'n klein jaar ná de doop van Christus. Zodra de Zon der gerechtigheid eenmaal goed begon te schijnen, verdween de morgenster, namelijk Johannes de Doper. Zijn werk was afgedaan. 'Hij moet wassen', zei hij van Jezus, 'en ik minder worden.'

De Heere Jezus was een tijdje in Galiléa en kwam op een berg zitten om de schare te onderwijzen. U moet denken, er was een heel grote schare uit Juda en Galiléa en zelfs uit Tyrus en Sidon. En die mensen waren begerig om het woord van God te beluisteren. Nu, daartoe was deze grote Profeet in de wereld gekomen. Op deze berg spreekt hij die beroemde bergrede uit, vol geestelijk leven, in eenvoudige woorden. Daarna komt hij van de berg af en geneest een melaats man; een kind van God. Dan komt Hij in Kapérnaüm maar waar hij woont, met zijn moeder, broers en zusters. Niet met zijn neven en nichten, zoals de Roomsers beweerden. Nee Maria leefde niet met de neefs en nichten; het waren haar kinderen.

Vervolgens geneest Jezus de zoon van de Romeinse hoofdman over honderd en heel veel anderen. Maar deze grote Heelmeester heeft nog meer werk te doen. De andere dag gaat hij met zijn discipelen al vroeg op pad. Ze gaan naar een stadje wat zo'n veertig kilometer van Kapérnaüm lag. Als het avond is komen ze bij de stad. *'En ziet, een dode werd uitgedragen, een enigste zoon van zijn moeder, die weduwe was.'* U kunt wel begrijpen dat het een zeer droevige plechtigheid was. Een weduwe, en ook een weduwnaar heeft een zeer zwaar kruis. Ze missen wat hun het liefste op aarde was, althans als het goed ligt in een huwelijk. Ik weet niet wat erger is, weduwe of weduwnaar te zijn. Maar de Schrift stelt weduwen wel dikwijls voor als mensen die erg verdrukt en bedroefd waren, meer dan anderen. Weduwen in ons midden, zullen het aanvoelen en wij allen moeten met weduwen en wezen medelijden hebben. Wij moeten goed voor hen wezen. De rechte Godsdienst bestaat in weduwen en wezen te bezoeken in hun verdrukkingen, zegt Jacobus. Maar deze weduwe had nog een grote troost. Ze had 1 zoon, haar oogappel, haar geliefde en beminde zoon. U kunt wel begrijpen, al haar liefde van haar man gaf ze nu ook aan haar zoon. Haar enigste aanspraak in huis. Een zoon in huis.

Maar ach, die de zoon geen onder, die arme jongen sterft. En wat een diepe smart of dat voor die moeder betekent, is niet te zeggen. Bovendien, het was zo'n oppassende jongen. Ze had er zo'n schik mij, want hij vreesde God. Dat blijkt uit het feit dat Jezus hem levend maakt. Want wij lezen niet dat de Heere Jezus onbekeerde mensen levend heeft gemaakt. Althans, dat is de gangbare mening van de theologen. God in waarheid te vrezen op zo'n jonge leeftijd is het grootste voorrecht. Groter geluk kunnen ouders niet krijgen met hun kinderen, dan Godvrezende kinderen te hebben. Er zijn ouders die

stoten hun kinderen uit de deur als ze de Heere beginnen te dienen. Dove Ali werd door haar vader doof geslagen, met de bijbel rond haar oren. Maar deze weduwe was zo blij met haar zoon. Mogelijk dienden zij samen de Heere, maar dat is niet zeker.

Daar gaat nu die diep bedroefde vrouw achter de baar, gebogen van smart en rouw. In het oosten begroeven men meestal op dezelfde dag van overlijden. Terwijl nu die diep bedroefde schare uit de poorten van Naïn gaat, komt er juist een andere grote schare bij de poort. Die zijn niet in de rouw, maar verblijd omdat de discipelen de Bruidegom bij zich hebben en omdat veel mensen uit die schare genezen waren. Een groot contrast. Nu, Christus, Die grote Vorst des levens, gaat naar de rouw stoet. De dragers staan stil. Hij ziet die bedroefde weduwe en daar raakt Zijn heilige ziel met innerlijke ontferming bewogen. O ja, Hij is de medelijdende Hogepriester voor al Zijn arme en bedroefde kinderen. Hij zegt tot die vrouw: *'ween niet'*. Wat zal zij gedacht hebben? Wat denken de dragers? Zou je niet bedroefd mogen zijn? Weet Jezus van Nazareth niet welke diepe smart deze vrouw heeft? Och ja, denken ze, Hij weet misschien niet dat het een enige zoon van een weduwe is.

Maar, zou de alwetende God niet weten hoe de omstandigheden liggen? Is er iets voor de HEERE verborgen? *'Zal er wetenschap bij de Heere zijn, van al mijn ellende?'* Zei Asaf. En dat zeggen Gods verdrukte kinderen met hem. Ja, Christus weet wel van uw ellende af. Jezus komt dan bij de baar. En legt Zijn heilige hand daarop en zegt: *'jongeling, ik zeg u, sta op!'* En o, dat wonder, de dode gaat overeind zitten en begint te spreken. Daarna geeft Jezus hem aan zijn moeder. Zo, dat had je mee moeten maken! Het ene ogenblik weende de rouwstoet van smart en nu wenen ze van blijdschap en verwondering. De mensen zijn er nog vol van. Zo'n wonder hebben ze nog nooit meegemaakt. Een dode levend gemaakt, dat gaat hun verstand te boven.

'Vrees beving hen allen.' Dat wil zeggen, ontzag vervulde hen. Ontzag voor Christus en ontzag voor God, Die Hem gezonden had. En zij verheerlijkten God en zeiden: *'een groot profeet is onder ons opgestaan en God heeft Zijn volk bezocht.'* En zeker dat was ook de waarheid. Of deze jongen nu de eerste was die in Israël uit de dood opgewekt werd, is niet helemaal duidelijk. Het is wel de eerste waarvan de Evangelisten geschreven hebben. Maar als een poosje later de discipelen van Johannes komen, dan stuurt Jezus hen terug met de boodschap, *dat doden*, dus in het meervoud, *doden worden levend gemaakt*. Christus heeft zeer veel wonderen gedaan die niet beschreven zijn en wellicht ook meer doden opgewekt dan beschreven is. Zijn het alleen bekeerde mensen die opgewekt worden? De verklaarders geloven van ja, want uit de hel komt niemand meer terug. Ach geliefden, de hel gaat op het eeuwig nachtslot en nooit, nooit zal iemand eruit verlost kunnen worden. *'Tot in eeuwigheid zullen zij het licht niet zien.'* Of de zielen van de opgewekten uit de dood de volle hemelse heerlijkheid deelachtig zijn geweest, dan slechts voor korte tijd in een geringe mate, is voor ons ook verborgen gebleven.

Maar weet u wat wel duidelijk is in de tekst? Dat de eeuwige Levensvorst naar de dood kwam en Zijn heerlijkheid openbaarde. Daar hopen we met de hulp van God thans nader bij stil te staan, om een grote verborgenheid te mogen overdenken. Die kan U vinden in Ezechiël 26 het 20^e vers, het laatste gedeelte. Dus Ezechiël 26 vers 20b, waar Gods Woord en onze tekst luidt:

En Ik zal het sieraad herstellen in het land der levenden.

In deze tekstwoorden zien wij:

1. De droevige toestand waarin Israël verkeerde door het verlies van hun geestelijk sieraad; en de verborgen betekenis daarvan.
2. De belofte des HEEREN om het verloren sieraad te herstellen.
3. Deze herstelling brengt een dode zondaar in het onverliesbaar leven.

Dus, ten eerste is het nodig dat we een onderzoek instellen naar de droevige toestand waarin Israël verkeerde toen Ezechiël deze woorden uitsprak.

Nu, ik wil proberen om iets van het tekstverband toe te lichten. *En geve de Vader der lichten Zijn geest en leven in uw en mijn ziel!*

Ezechiël werd weggevoerd naar Babel door koning Nebukadnézar. Uit de Schrift blijkt dat de eerste wegvoering in het derde jaar van koning Jojakim plaatsvond. Het schijnt dat er toen niet veel mensen weggevoerd werden, maar wel vooraanstaande personen. Want onder andere Daniël was bij hen. De volgende wegvoering was een kleine tien jaar later in het begin van het koninkrijk van Jojachin. De gehele koninklijke familie werd bijna meegevoerd. Nebukadnézar maakte Zedekia, een oom van Jojachin koning over Juda. Maar Zedekia kwam in opstand tegen Nebukadnézar. Daarom werd de koning erg kwaad en stuurde zijn gehele legermacht naar Juda en Jeruzalem. De stad werd verwoest en de tempel verbrand. Dat vond plaats in het jaar 587 voor Christus.

Ondertussen was Ezechiël tot profeet geroepen in Babel. Hij geeft een duidelijk verslag van zijn roeping. Vervolgens deelt hij ons mee welke gezichten en profetieën hij van de Heere ontvangen heeft. Onder andere toont de Heere hem ook de verwoesting van Jeruzalem. Dat heeft hem zeer aangegrepen, dat kunt u wel begrijpen. Want een geroepen profeet had zijn volk lief en werkte met al zijn macht om hen van de zonden af te brengen en hun te brengen of te behouden bij de zuivere dienst van God. Nu, de Heere had Zijn bedreiging vervuld en Jeruzalem was een grote puinhoop geworden. Tot grote smart van de oprechten. Ik denk aan de profeet Jeremia, die weende op haar puinhopen.

Dat is nog zo, vrienden. Nederlands kerk is ook een puinhoop. En de oprechten wenen over haar verval. Maar er was niet overal droefheid. Nee, er was bij anderen grote blijdschap. Weet u bij wie? Bij de vijanden van Israël, natuurlijk. En onder hen was ook het volk van de stad Tyrus. Die mensen waren zó blij, ze dansten en juichten. Want, het is u voorgelezen, ze zeiden: 'Haha..., Jeruzalem is verbroken, ze is verwoest, ze is tot mij omgewend.' Dus ze bedoelden, de handel die op Jeruzalem gedreven werd, wordt nu omgewend en komt allemaal naar ons toe. En Tyrus had niets te klagen, want het was een grote handelsstad Maar u weet, als je eenmaal daarin verslaafd raakt, dan krijg je er nooit genoeg van. De handelaars onder ons mogen wel bidden: *'laat mij in haar strik niet vangen.'* Tyrus was een stad die aan de Middellandse Zee lag. Trouwens ze is er nog, tussen Israël en Beiroet. Uit de krant kunt u weten hoeveel ellende daar is wegens de terroristische acties van de Palestijnen tegen Israël. Vroeger lag Tyrus aan de kust. Maar nu wordt in dit hoofdstuk gezegd, dat Nebukadnézar haar zal verwoesten, omdat ze gejuicht had over de verwoesting van Jeruzalem. En dat is ook werkelijk gebeurd. Want vijf jaar later, schrijft Joséfus, - en de Schrift getuigt het ook in dit boek van Ezechiël - vijf jaar later begon Nebukadnézar Tyrus te belegeren, waaraan hij dertien jaar besteed heeft. Een uitzonderlijk lange tijd. Maar geen wonder, want de bewijzen zijn voorhanden dat Nebukadnézar in die tijd krankzinnig werd. Maar goed, de stad Tyrus werd belegerd en de geschiedenis-schrijvers zeggen dat ze pas later verwoest werd. In de stad is daarna op een rots gebouwd, even buiten de kust. In de tijd van Alexander de Grote is die stad Tyrus, die op de rotsen lag opnieuw belegerd en met de grond gelijkgemaakt. Deze

profetie slaat dus zowel op de oude stad aan de kust, als ook op de nieuwe stad op de rotsen in de zee.

Nu, Ezechiël profeteert hier de ondergang van de stad met al haar koophandel en zegt dan tenslotte in het 20e vers: *'Ik zal u doen nederdalen met degenen die in de kuil nederdalen'*, d.w.z. die in de grafkuil neerdalen, *'en gij zult niet meer bewoond worden in eeuwigheid, maar ik zal het sieraad herstellen in het land der levenden.'* In ziet u nu het verschil? Tyrus zal verwoest worden tot in eeuwigheid en Jeruzalem in het land van Israël, was reeds verwoest, maar de HEERE zal het sieraad weer herstellen.

Dus, nu eerst de vraag, wat is dit sieraad? Wel geliefden, wat kan dat anders wezen dan de tempeldienst waar de Heere onder wilde wonen en werken? Het sieraad van Israël was de tegenwoordigheid Gods, die Hij openbaarde in Zijn tempel. En dat was Israël kwijt. Dat dit hield in, dat ze de hele ceremoniële erediensden kwijt waren. En die ceremoniële wetten zagen op Christus.

Het altaar waren ze kwijt. Daar moesten de offeranden op geslacht en geofferd worden. Als ze onder schuld gebogen lagen en zij gingen met hun offer naar de priester en hij offerde een lam op het altaar dan zagen ze daarin dat de Messias zou komen en dat Zijn bloed de toorn Gods tegen de zonde alleen maar kon uitblussen. Althans dat konden ze weten en ze konden 't gelovig zien als de geest hun ogen daarvoor opende. David zag dit zeer helder en duidelijk in psalm 40. *'Brandoffer en slachtoffer hebt gij niet gewild om de zonden te betalen maar Gij hebt Mijn lichaam toebereid.'*

De kinderen Israëls waren ook de ark kwijt met het verzoendeksel, waarop de twee Cherubim - twee engelen - waren afgebeeld om het grote en onnaspeurlijk wonder te bewonderen, dat de vloek der wet kon zwijgen onder het verzoendeksel.

Al die verborgen heden die in de tempel en in de priester dienst lagen opgesloten, waren ze kwijt. En dat wordt hier in de tekst met recht een sieraad genoemd. Want dit alleen onderscheiden de kinderen Israëls van andere volken. Ze waren tot Gods volk aangenomen en de Heere had zich onder hen geopenbaard op een bijzondere wijze. Dit sieraad maakte Jeruzalem tot de stad der waarheid, tot een rustplaats des HEEREN tot de stad des groten Konings. Dit alles was verloren hoewel de Heere Zijn volk in Babel niet helemaal verwierp, want zij behielden noch Zijn Woord en nog enkele profeten.

Maar het raakt tijd dat we de verborgen betekenissen na gaan speuren. Nu, dat Israël een beeld is van de Nieuw Testamentische kerk is duidelijk genoeg. En dat *Babel* een beeld is van de Roomse Antichrist, die 1260 jaar zal heersen is zo duidelijk in het boek Openbaring, dat het geen betoog nodig heeft. En verder, *Tyrus* wordt eveneens als een beeld gebruikt voor de Roomse Antichrist, want Johannes beschrijft de val van Babylon in, ik meen het 18e hoofdstuk van de Openbaring, met precies en bijna dezelfde woorden als er in deze en de volgende hoofdstukken van Ezechiël gebruikt worden. En er is meer. Want Babel en Tyrus worden ook afgeschaduwd als Antichristelijke machten die het Jodendom verwoest hebben in het Nieuwe Testament. En geldt deze profetie van Israëls hersteld ook voor het tegenwoordig Israël, dan geldt de profetie van Tyrus ondergang ook voor de ondergang van Israëls vijanden. Daarom zie toe, want de Rechter staat voor de deur.

Maar er ligt nog een heel voorname zaak in de val van Tyrus. Wij lezen in hoofdstuk 28, even verder, dat Tyrus een Cherubim in Gods hof was, in Eden. Volmaakt in schoonheid en wijsheid. *'Volmaakt geschapen, totdat er ongerechtigheid in u gevonden werd.'* U moet dat hoofdstuk eens rustig doorlezen. Dan ontdekt u dat de

Heere onder de zinnebeeldig benaming van Tyrus val, de val van Satan en de engelen laat beschrijven. Ik weet geen duidelijker beschrijving van satans val in heel de Schrift dan hier. En bovendien vinden wij er Adams val in. Verwondert u daar niet over, want zo de duivel viel zo viel Adam ook, en wij in hem. Uitdrukkelijk staat er dat hij zijn hart stelde als Gods hart. Dus hij wilde als God wezen. In dat was de zonde van de satan, die niet kon verdragen dat Adam versierd was met Gods beeld en daarin een gelijkenis had met de Zoon van God. Satan werd uitermate jaloers op Christus, liever gezegd op de Zoon van God, want Christus als Middelaar was nog niet geopenbaard. De Zoon van God had heerschappij over de duivel, voordat hij gevallen was, dus toen hij nog een blinkende Morgenster en een schone en heerlijke Cherub of engel was. Deze heerschappij werd deze Cherub tot last en hij viel van Hem af. En toen zag hij dat schone mensenpaar waarin het geschapen beeld Gods zich openbaarde; en dat ergerde en hem mateloos. Al zijn list stelde hij in het werk om zijn hels vergif van hoogmoed om als God te worden, ook in de mens te gieten.

En ach, ach, het is hem gelukt. Zodat van Adam en wij in hem, ook gezegd moet worden: *'er werd ongerechtigheid in hem gevonden.'* En op die dag viel hij uit zijn volmaaktheid en schoonheid. In en wat deed nu de duivel? Net eender als van Tyrus gezegd wordt aan begin van dit hoofdstuk: hij lachte hardop. *Haha, haha, daar heb ik de mens in mijn macht. De mens is verwoest. Al zijn inkomsten, vermogens en goederen zijn naar mij omgewend.* Daar verloor de mens zijn geestelijk sieraad.

Wat was dat sieraad? Dat was de zalige gunst en gemeenschap met God, die een afdruk in Adams ziel afstraalde. Evenals een stempel wat een afdruk achterlaat. Zo liet die zalige liefde Gods in Adams ziel een afdruk achter van *enige Goddelijke deugden* en eigenschappen. Er lag in Adam een afdruk van Gods *heiligheid*, waardoor hij schitterde als een diamant. En lag een afdruk van Gods *liefde*, waardoor hij God, zijn Schepper boven alles beminde, en waardoor zijn hart Godsgezind, hemelsgezindheid was. Er lag een afdruk van Gods *wijsheid* waardoor hij volmaakt was in wijsheid, zoals Ezechiël zegt. Er lag een afdruk van *kennis*, waardoor hij alle schepselen kende, alle dieren een naam kon geven. Er lag een afdruk van de *gerechtigheid*, waardoor hij volmaakt handelde overeenkomstig Gods wil. Een afdruk van Gods *goedheid*, waardoor hij in de zuivere liefde en goed de aardigheid met Eva kon ontgaan. Een afdruk van *mededeelzaamheid*, waardoor hij niet op zichzelf gericht was, maar bekwaam was zich aan andere schepsels mee te delen. U moet niet vergeten dat ook de omgang met de dieren en vogels bijzonder hartelijk, vreedzaam en harmonieus was. O, Adam was een koning over de hele aarde. Een vorstelijke majesteit lag op zijn schoon en volmaakt lichaam te lezen. Alles blonk van zuivere geestelijkheid, want Adam had Gods Geest als inwoner in zijn ziel.

Nu vrienden, moeten we beschrijven wat het verlies is van dit sieraad? Wie is ertoe in staat? Wij zijn niet *veel* verloren maar wij zijn *alles* verloren, ja alles verloren. Want wij zijn God kwijt. Zijn gunst, zijn liefde, ja in een woord zijn beeld. Is er nu een droeviger toestand te bedenken? We zijn gestort van de top van eer in een eeuwige verwoestingen neer. Moeten wij nu niet uitroepen: *o wee onzer dat wij zo gezondigd hebben? Wee onzer, wee onzer want de kroon is van ons hoofd gevallen.* En dat niet alleen, maar de duivel neemt bezit van heel de stad mensenziel en richt zijn eigen duivels, aards, vleselijk en atheïstisch beeld op in de ziel. Weliswaar de mens kan burgerlijk en zedig leven door de algemene genade, en vijgenboombladeren van Godsdienst, maar hij beseft niet dat die vijgenboombladeren ook vervloekt zijn. Want zo zegt de HEERE: *'het aardrijk is om uwentwil vervloekt'*, dus ook de gewassen, ook de bomen met bladeren en vruchten. Daar staat de duivel nu om de arme gevallen

mens te bespotten en uit te lachen. O, die arme, diep verloren mens! O, oneindige diepte van onze rampzalige val!

Maar de HEERE ziet daar de satans staan en het is kwaad in Zijn ogen. Daarom daalt God af van de hemel en veroordeelt en vervloekt satan. *'Vervloekt zijt gij boven het vee,'* zegt God. Ja, om de woorden van de tekst te gebruiken, de Heere zegt: 'Ik zal u stellen tot een grote schrik, tot eeuwige verwoesting en Ik zal u verdrijven uit stad mensenziel. En gij zult gezocht maar niet meer gevonden worden tot in eeuwigheid. Ik zal u in de afgrond en hel verstoten en in de diepte van de kuil. Maar ik zal het sieraad herstellen in het land der levenden. Waar gij de dood bracht zal Ik het leven geven en het Zaad van deze vrouw zal u de kop vermorzelen.'

2.

In dit brengt ons tot onze tweede hoofd gedachte: ***'de belofte des HEEREN om het verloren sieraad te herstellen.'***

Als wij deze belofte letterlijk opvatten zoals ze in ons teksthofdstuk voorkomt, dan houdt ze in dat de Heere, de getrouwe Verbonds Jehovah, terug zal keren tot Zijn oude Bondsvolk Israël en hem weer zal terugbrengen in het land van Israël. En verder dat de tempel weer herbouwd en de priesterdienst weer in ere zal hersteld worden. Deze belofte is 70 jaar later geheel vervuld. Je kunt dat lezen in het boek Ezra en in de profetieën van Haggai en Zacharia. Bovendien vindt de volkomen vervulling plaats in de dagen van het Nieuwe Testament en inzonderheid wordt dit voltooid met de bekering van het volk van Israël in het laatste der dagen, wat God, de alleen zalige God, op Zijn tijd doen zal.

Dit de vervulling van het herstel van het geestelijk sieraad zich uitstrekt in het Nieuwe Testament, kunnen we juist zo duidelijk vinden in de profetieën van Zacharia. Want toen de tempel herbouwd werd, kreeg Zacharia een heerlijk en zalig gezicht van de schoonheid van de Tweede tempel. U weet dat die Tweede tempel veel minder sierlijk was dan de eerste, die Salomo gebouwd had. De ark werd er onder meer in gemist. Maar wat beloofd de Heere aan Zacharia? Dat de Zoon van God in eigen Persoon in die Tweede tempel komen zal. En dat Hij er zitten zal als priester op Zijn troon. Dus hij zal een koninklijk Priester zijn.

En dan lezen we die merkwaardige woorden: *'en hij zal het sieraad dragen. En de Raad des vredes zal tussen die Beiden wezen.'* Ziet u dat Christus de Hersteller is van het heilig sieraad wat Israël verloren heeft? Hier ontsluit zich een heerlijk en de zalige verborgenheid die ons leidt naar de Raad des vredes. Want er staat: *de Raad des vredes zal tussen die Beiden zijn.* Dat betekend in onderhandeling tussen God de Vader en God de Zoon inzake hebt herstel van het verloren sieraad, volgens sommige Godgeleerden.

Dus reeds vóór de zondeval van Adam en wij in hem, was de Zoon van God aangewezen en had Hij Zichzelf overgegeven om het sieraad der heiligheid, namelijk het beeld Gods wat de mens verliezen zal, om dat weer luisterrijk te herstellen. En dat zal Hij doen door een weg van diepe vernedering, lijden en sterven en daarna zal hij uitnemend verhoogd worden. In deze zalige onderhandeling in de eeuwigheid ligt de eeuwige, vaste en onbeweeglijke grondslag van zaligheid voor de gehele kerk des Heeren. En zeker, de poorten, d.w.z. de machten der hel zullen ze in eeuwigheid niet overweldigen. 'Mijn vader is meerder dan allen en niemand zal ze kunnen rukken uit de handen mijns vaders', zegt Christus.

Nu, terstond naar de val werd deze vredeaad aan de gevallen mens bekend gemaakt, wat wij *het verbond der genade* noemen. De Heere belooft aan de gevallen zondaar

een mannelijk Zaad uit het zaad der vrouw wat de satan, die gemene mensenmoordenaar, de kop zal vermorzelen. Zodra de Heere dit beloofde begon Hij ook de zaak uit te werken. Want Hij begon met de geestelijk herschepping van Adam en Eva. Naderhand beloofde de Heere aan Abraham dat uit hem dat heilig Zaad voort zou komen. En weer vele eeuwen later beloofde de Heere David dat hij de Christus voort zal brengen, zoveel het vlees aangaat.

Nu, wanneer na bijna vierduizend jaar de volheid des tijds aanbrak, werd Maria zwanger door de kracht van de Heilige Geest. En hier begint de sierlijkheid van Christus als de Tweede Adam. Laten we nog even terug zien. De eerste Adam was uit rode aarde geschapen en God drukte Zijn beeld in hem. Dus dat was een ingeschapen beeld. Nu werk de Heilige Geest en zweeft als 't ware over Maria en scheidt uit haar zondig rode vlees en bloed een onzondig mannelijk Zaad, waarmee de Tweede Persoon in het aanbiddelijk en volzalig wezen Gods Zich op het allernauwst verenigt. De Zoon van God, Die het ongeschapen beeld Gods des Vaders is, neemt deze menselijke natuur aan. Hier hebt u nu de Tweede Adam, de Christus Gods, een heerlijker Beelddrager dan de eerste Adam ooit geweest was! Volmaakter, schoner, Goddelijker, majestueuzer dan Adam ooit kon zijn.

Kom, heilige engelen, bewondert dit dierbaar en zalig Sieraad. Hier is het Sieraad des hemels en de voortreffelijke Vrucht der aarde. Nu de engelen hebben zich dan ook over dit heilig Sieraad verheugd en gezongen: *'ere zij God, in de hoogste hemelen en vrede op aarde in de mensen een welbehagen.'* Komt, allen die God vrezen en aanschouwt de Zoon van God in zijn heerlijkheid en majesteit en verlustigt en bewondert en aanbidt uw Koning in Zijn schoonheid. *'O Heere, doe ons hem aanschouwen die duizendmaal schoner is dan alle zonen.'* 'Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen, genade is uitgestort op uw lippen', zegt de dichter van psalm 45.

Maar wij moeten verder. Dit ongeschapen Beeld van God vertoonde de Zoon van God niet tijdens Zijn diepe vernedering. Hij bezat het wel, maar het was omsluitend met de schulden, zonden en schanden van al Zijn uitverkoren volk en kinderen. Maar zodra Hij uit de dood opgestaan was werd dit Beeld veel helder openbaar. En wanneer Hij eenmaal opgevaren was naar de hemel vertoonde Christus dit Goddelijk Beeld in al zijn sieraad en luister. 'Dewelke alzo hij het afschijnsel van des Vaders heerlijkheid was, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid, nadat hij de reinigmaking onzer zonden teweeggebracht had, is gezeten aan de rechterhand Gods.' Dit zegt Paulus wanneer hij Zijn heerlijkheid had gezien en van Hem schreef aan de Hebreëen.

Nu als deze Tweede Adam zo heerlijk schittert en blinkt in heilig sieraad als Profeet, Priester en Koning op Zijn troon, zouden dan Zijn kinderen ook niet blinken? Zal hij dat verloren beeld in Zijn kinderen niet herstellen? Ja zeker doet Hij dat! Alleen moeten we dit nog opmerken dat Zijn kinderen geen ongeschapen beeld des Vaders bezitten zoals Christus dat bezit. Maar zij ontvangen het beeld van God hier op aarde naar en overeenkomstig het lijdend beeld van Christus. Evenals Christus in Zijn vernedering het lijdend beeld vertoonde, zo ontvangen de gelovigen eerst door de herscheppende kracht van de Geest een deelgenootschap aan een lijdende Borg. Maar hiernamaals in de eeuwige heerlijkheid zullen ze een verheerlijkte Borg en Middelaar gelijk zijn. Let wel, Hij als het Hoofd en Man, en zij als de leden en de bruid.

Dit werd reeds in het paradijs afgebeeld. Want wij lezen van Eva dat zij geformeerd werd naar het beeld van Adam. Zo wordt de bruid van Christus door de herscheppende werking van de Heilige Geest geformeerd naar het beeld van Christus, uit Wiens zijde zij voortgekomen is. O, onnaspeurlijke verborgenheid! Toen Christus van de slaap des doods opstond en naar de hemel voer om Zijn zeer geliefde bruid te verwelkomen en

door haar verwelkomd te worden, sprak hij evenals Adam: *'dit is benen van Mijn benen en vlees van mijn vlees'*. Geliefden, is er onder de hemel een grote voorrecht te bedenken?

3

Dit brengt ons tot de derde hoofdgedachte: *'de herstelling in de ziel van de mens van het verloren sieraad maakt hem tot een erfgenaam van het eeuwig leven.'*

Het verlies van ons geestelijk sieraad in onze diepe val in Adam brengt ons in de staat des doods. Evenals Israël en Jeruzalem, toen ze hun sieraad kwijt waren lag Jeruzalem in een puin hoop en het land was een grote verwoesting en de wildernis. Nu, dat is onze aller staat van nature. En het is het werk van de Geest om daar verandering in te brengen.

Het herstel van het verloren sieraad neemt zijn aanvang in de wedergeboorte. Voor die tijd is er geen sprake van geestelijk sieraad. Door de algemene genade kunnen wij burgerlijk leven, maar dat is geen geestelijk sieraad. Wij kunnen onze vuile, onreine en walgelijke doodsstaat proberen te bedekken met vijgenboombladeren van Godsdienst, maar dat is geen sieraad. De Heere Jezus heeft vier dagen voor Zijn dood de vijgenboom vervloekt, die alleen bladeren droeg en geen vruchten.

Onder de algemene werkingen van Gods Geest kunnen er veel overtuigingen zijn, veel indrukken van de waarheid, veel kennis van de Schrift, of veel ambtelijke gaven, maar dat alles is geen geestelijk sieraad. Dat is Godsdienstig en kerkelijk sieraad. Niet te verachten, maar ook niet over te waarden. Duizenden mensen denken als ze van het sieraad horen of lezen dat zij het in eigen krachtsinspanning moeten en kunnen aangrijpen. Ze zijn overtuigd van de waarheid, min of meer, en zoeken zichzelf te bedekken met het sieraad van bidden, lezen, naar kerkgaan; en wanen zich tenslotte een beetje bekeerd. Ik zeg het niet om te spotten, want het is er genoeg maar de meeste zijn wel een beetje veel, te veel bekeerd. Je ziet in sommige mensen dat hun aangenomen bekering een hele belasting is geworden, waardoor ze bijna niet meer in staat zijn normaal te leven. Anderen grijpen het sieraad van Christus aan en roemen over Hem en nog meer over zichzelf. Ze leven daarna vrolijk en prachtig en hebben geen zielsbanden tot hun dood toe. Nog verder gaat het als men na zware overtuigingen tot uitwendige kennis van Christus komt en gaat leven op gevoel, genot en zogenaamde bevinding. Men gaat naar Gods volk en ontvangt gebedsverhoring en licht in de waarheid en zo menen deze arme mensen dat het sieraad in hen hersteld is. En daar worden ze ook door sommigen voor aangezien en daarin opgebouwd. Echter, dit alles valt buiten de herstelling van het sieraad. U weet uit de geschiedenis van Ezra dat er ook heel wat Samaritanen waren die mee wilden bouwen aan de tempel, althans of ze mee wilden bouwen aan de *tempel* is mij niet wel duidelijk op te ogenblik, maar in elk geval wilden ze later meebouwen aan de muren van Jeruzalem. Maar Nehemia zegt: *'gij hebt geen deel nog lot in Jeruzalem.'* Gave God dat zulke mensen die zichzelf jammerlijk bedriegen nog bijtijds licht kregen om van hun valse gronden afgestoten te worden!

1. Om terug te keren, het herstel van Gods beeld in de mens ligt in *de wedergeboorte, de herschepping*. De Heilige Geest begint in de weg van overtuiging om een mens, die dodelijk gerust voortleeft, wakker te schudden. 't Zij dat iemand Goddeloos of midden in zo'n Godsdienst leeft, de Geest schuld hem wakker. Hij brengt hem zijn onbekeerde en gevaarlijke staat voor ogen. Hij ontdekt hem aan zijn Godsgemis. Dit is het eerste levensteken in de ziel. Welke overtuigingen er ook kunnen zijn, dit is allereerst noodzakelijk, de arme zondaar wordt tot zijn bittere smart gewaar dat

hij nog onbekeerd en buiten God ligt. Er valt een betrekking op die zalige, eeuwig levende God. Dit punt is zeer belangrijk. Waar het is, is het een onbedrieglijk kenmerk van genade. Maar we mogen er wel bij zeggen: dit wordt in de aanvang van de zaligmakende overtuiging niet altijd zo helder ontdekt en gezien. Sommigen die in overtuigingen leven en onder de waarheid verkeren, gebruiken ook wel diezelfde woorden dat ze ongelukkig zijn omdat ze God kwijt zijn maar als de overtuiging over is blijkt dat het alleen woorden waren, wat men ook nog wel wil erkennen. Och geliefden, het gaat over de zaak zelf. Is uw Godsgemis ooit uw bitterste zielsmart geworden? U kunt het hieraan weten, als de benauwdheid voor de dood, de angst voor de hel en de veroordeling van uw geweten over is, blijft dan uw ziel in een diepe leegte buiten God? Hijgt, hunkert, honger en dorst uw ziel naar de zalige God? Is Zijn dienst, Zijn naam, Zijn dag, Zijn volk, Zijn zaak en waarheid uw hoogst verlangen en vermaak? En waar gaan uw gedachten 's morgens het eerst naar uit? Waar zijn ze overdag, onder uw werk, thuis of ergens anders? Waar valt u mee in slaap? Is het om de gunst en gemeenschap Gods? Is het met David: *'word ik wakker zo ben ik nog bij u?'* Namelijk, in uw begeerten en verlangen? Nu, dit zijn gunstige tekenen en waar het in waarheid is daar gaat het nooit meer over. Let hier aandachtig op, daar gaat het nooit meer over dan alleen met God in Christus Zelf.

2. De herstelling van het heilig sieraad gaat gepaard met *diepe overtuiging van uw verloren staat*. Wij liggen in een jammerlijke diepte van ellende. Naamloos ongelukkig en voor eeuwig verloren. Daarom hoort men de overtuigden uitroepen: *ik ben verloren, verloren, voor eeuwig verloren. Er is geen hoop en er is geen doen meer aan. O, wat ben ik ongelukkig en dat voor eeuwig*. Hier wordt iets van de diepten der hel opengelegd. Sommigen zijn hierdoor zo beroerd en buiten evenwicht geraakt dat ze van radeloosheid de vreemdste dingen hebben gezegd en gedaan. En geen wonder, want als God onze verloren staat opengelegd en daarbij de kortstondigheid van ons broze leven, dan zien wij ons aan een zijden draadje hangen boven de hel. En daar wordt de ziel in de nood gebracht, een nood die ze niet beschrijven kan.
3. Het aanvankelijk herstel van het sieraad, of wij zouden ook kunnen zeggen: de overtuiging dat we het sieraad verloren zijn, gaat gepaard met *overtuigingen van zonde, van de Goddelijke gerechtigheid en het toekomst oordeel*. Het is de wet Gods die ons voor ogen wordt gehouden. En de wet veroordeelt ons als overtreders. En overtreders, daarover spreekt ze de vloek uit. De wet is ook niet tevreden met onze hervormingen, verbeteringen, goede werken, nauwgezette plichtsbetrachtingen, nee de wet eist volkomen en geestelijke gehoorzaamheid. Dat wil zeggen, om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. En dat van ganser hart en ziel en wil en kracht. De wet stelt ons schuldige voor God en toont eveneens hoe rechtvaardig God ons verdoemen kan en moet. Zo wordt het ook in onze tekst bedoeld. Israël was in Babel in gevangenschap en dat was vanwege hun zonden. En vooral hun zonden van afgoderij. En zo wordt een overtuigde ziel in boeien en banden geslagen vanwege hun zonden, tegen licht en beter weten in. Hier ziet u weer een verschil met Tyrus en Israël. Tyrus spotte met God en Zijn volk. Maar Israël was wel hun sieraad verloren, maar ze hadden de wet Gods nog. En die wet veroordeelde hen aan de ene kant, maar die wetten en profetieën die zij hadden wezen hen ook naar de komende Christus. Het is de wet die de ziel tot in het diepst veroordeelt en onder het vonnis des doods legt. Onder

de vloek en toorn van God en onder de verwachting van het rechtvaardig oordeel. De wet, als ze overtreden wordt, werkt toorn. De toorn Gods brandt op de ziel en de verdorvenheid van de overtuigde zondaar begint in toorn te branden tegen God. Werkelijk vrienden, moet dit beleefd en ondervonden worden, zal er plaats komen voor de kennis van Christus. Maar hoewel deze overtuigingen geen herstel van God beeld en sieraad genoemd kunnen worden, nochtans werkt de Geest er enige sierlijkheid onder. Ja, een begin van Gods beeld wordt erin gewerkt als de Heere de ellendige en verdoemeniswaardig zondaar genade geeft om God te rechtvaardigen en te billijken. Hier wordt een innerlijke betrekking gelegd op de aanbiddelijke deugden Gods. Met name op de heilige rechtvaardigheid van God, waardoor de arme zondaar God rechtvaardigt en zichzelf veroordeeld. Dit is een buigen onder Gods wil en het is niet klein te achten.

4. Want, ten vierde, wordt door deze weg *de ziel afgebracht van haar wettische werken en de Heere Jezus Christus aangewezen of geopenbaard in het Evangelie als de grote Hersteller van het verloren sieraad*. Ik bedoel niet dat een ziel juist met deze woorden werkzaam gemaakt wordt, of dat Christus Zich bekend maakt als de Tweede Adam, maar men krijgt Evangelisch licht, of als de bevinding dieper ligt, Christus openbaart Zich zodanig en in zulke teksten als het Hem behaaft en zoals er plaats voor gemaakt wordt in de ziel. Hier aanschouwt men dan door de ogen des geloofs de enige Zaligmaker van zondaren, waardoor men weer met God verzoend kan worden. In hem ziet men de grote Profeet en Leraar der gerechtigheid om ons verduisterd verstand te verlichten met zaligmakende kennis van God, wat wij in onze diepe val verloren hebben. In Hem ziet men de grote Hogepriester over het huis Gods, om onze walgelijke en onreine zielen te wassen van schuld en de zonden en een gerechtigheid weder te geven die voor God bestaan kan. In Hem ziet men de Koning der ere, die krachtens Zijn offer de ziel heilig en door Zijn koninklijk ambt de ziel regeert, leidt heiligt en bestuurt in de vreze Gods. Ja in hem ziet men het leven Gods, het leven der zaligheid, de gunst van God. Geliefden, Gods beeld bestond en bracht teweeg, in de eerste en de voornaamste plaats: het zalig leven in Gods liefde. Nu, de wet kan geen leven geven en die is daartoe ook nooit gegeven. Zij is een Tuchtmeester tot Christus. Christus is de Levensvorst, de Levensbron en Levensfontein. En die van dit water drinkt, zal in eeuwigheid niet meer dorsten. Daarom zegt een levend gemaakt ziel:

*'Jezus is 't alleen,
Waar mijn hart gaat heen;
Naar die Levensvorst,
Mijn ziel gedurig dorst.'*

Ja, de psalmist zegt: *'Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag uwer heirkraft; in heilig de sieradiën. Uit de baarmoeder des dageraads zal U de dauw Uwer jeugd zijn.'* Dus de kinderen die door de Tweede Adam, door Christus geboren zullen worden, zullen met heilig sieraad bekleed en versierd worden. En het is door het geloof in de Heere Jezus Christus dat de dag der heirkraft aanbreekt en de kinderen Sions met sieraad bekleed worden. Dit is dus het wezenlijkste en het voornaamste, namelijk het herstel van het sieraad, het geloof in Christus. Of het geloof sterk of zwak is, groot of klein, dit is de kern van heel de zaak. Wat er aan voorafgaat is weliswaar niet weg te cijferen, verre daarvandaan. Maar het is in wezen Christus niet, een toeleidende weg, een Tuchtmeester tot Christus. Maar *het geloof in Christus* is de grote zaak die de Geest hier belooft aan Ezechiël. En daardoor zal het land van Israël *weer een land der levenden* genoemd kunnen

worden. De geloofsvereniging met Christus brengt de ziel in het leven, het onverliesbaar leven.

Maar dit geloof heeft zijn onderhouding, oefening en voeding nodig. En daartoe gebruikt de Heere wegen van tuchtiging, kruiswegen, moeiten en verdrukking en ellende. Soms tegenslag op tegenslag. *'Al deze dingen zijn tegen mij,'* zegt Jakob. De kerk moet gelouterd worden in wegen van afbraak. U weet dat goud niet roest, maar wel dof kan worden. Ja het kan zó vuil worden zodat het stinkt. Zo is het ook met een gelovige. Dat sieraad van genade in zijn ziel zal nooit verdorven kunnen worden en is onverliesbaar. Maar het kan zeer verminderen. En een gelovige kan weer in dienstbaarheid komen. *'Wordt niet wederom met het juk van dienstbaarheid bevangen,'* zei Paulus tegen de Galaten. Een gelovige kan gaan stinken naar de wereld, naar het vlees, ja naar de zonde. En dan is het nodig dat het sieraad weer gezuiverd wordt. *'Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijke is dan het goud, bevonden worden tot lof en eer en heerlijkheid van God,'* zegt Petrus

En bovendien, zal er een diepere kennis komen van het Sieraad des heils, van de Zoon van God, is het nodig om bevindelijk in de diepte van de val ingeleid te worden. Dan moeten we leren dat wij in Adam gezondigd hebben, ja wij in hem en door hem en met hem. Dan moeten we leren dat wij persoonlijk de band met God doorgesneden hebben. O dan wordt het beleefd: *het is niet alleen dit kwaad dat roept om straf, nee, ik ben in zonden ontvangen en geboren. Mijn zonde, namelijk in Adam, maak mij het voorwerp van Uw toorn.* Ja vrienden, het is nodig om met diep schuldbesef tot God te naderen met belijdenis van ons aandeel in Adams bondsbreuk. Liever gezegd in de bondsbreuk van *de mens*. Zo moeten wij leren wie en wat voor diep gruwelijk, onverbeterlijk schepsel we zijn. En daar kan maar eens stipje van geleerd worden. Want de val is oneindig.

Daarom heeft Christus zo oneindig diep moeten afdalen om Zijn juwelen op te halen uit de afgrond. O, als de Geest Hem daarin openbaart en ontdekt voor het geloofsoog, hoe boven alles dierbaar wordt Hij dan! Hij is gekomen om de deugden van Zijn Vader op te luisteren, zodat ze in Hem luisterrijk schitteren en blinken. Och, als dat heilig Sieraad wordt geopenbaard in Zijn diepe vernedering, hoe moet de ziel zich dan niet verwonderen over Zijn weergalozе liefde! Hoe werd dit heilig Sieraad, dit heilig Kind Jezus niet veracht, bevuild en bespot! Dit Sieraad werd niet als een Sieraad beschouwd, maar als ze een misdadiger. Hij kwam in het land der levenden, maar werd ter dood toe vervolgd. Ja zelfs de levenden waren blind voor Zijn priesterlijk sieraad wat hij droeg. De priester onder het Oude Testament droeg een Hogepriesterlijk kleed, versierd met de efod, waar de twaalf stenen in zaten die op elke schouder, namelijk 6 op iedere schouder, rustten. Zijn kleed was versierd met de borstlap waarop de urim en de tummim bevestigd waren. Alles diende om aan te tonen dat Christus met priesterlijke waardigheid versierd zal worden. Christus droeg ook een mantel, namelijk *Zijn menselijke natuur*. Dat was de mantel die met bloed bevlekt en besmeurd werd. Maar hoe blind waren zelfs de levendigen, Zijn eigen discipelen, voor de borgstelling en het Middelaarslijden van Christus. Zij hadden niet dat licht van David, want die wist door de Geest der profetie het lijden wat op Christus komen zou en Zijn heerlijkheid die daarop zal volgen. Jesaja wist het ook, maar zei er tevens bij: *'doch wij hebben Hem niet geacht.'* Dat zal al Gods volk leren dat ze Hem niet geacht hebben, Die toch al hun achtung en vertrouwen dubbel en eeuwig waard is.

Nu, om kort zijn gaan, als Christus Zich openbaart als de Weg tot de Vader, dan zal men Hem aanschouwen en in Hem zal men de Vader mogen zien. En de ogen dergenen die Hem zien zijn zalig tot in eeuwigheid. Juist hierin ligt een nader herstel van het verloren sieraad. Wij zijn uit God de Vader gevallen in onze bondsbreuk en niet uit Christus als Middelaar aangemerkt. Wel uit Hem als de Zoon en wel uit de Heilige Geest, ja uit de Drie-enige God. Daarom, het herstel van het sieraad bestaat in de kennis van een Drie-enige God. En o, hoe schaars, hoe klein, hoe weinig heeft men daar toch van! En hoe arm is de levende kerk dan nu toch in vergelijking bij vroeger, toen er zoveel we onder Gods volk konden getuigen dat ze met volle zekerheid en bewustheid in de zalige gemeenschap Gods hersteld waren en dat ze tot kinderen waren aangenomen en al de verloren bezittingen weer terug gekregen hadden, uit kracht van het kindschap. O, vrienden wat zaligheid, wat heerlijkheid is er te krijgen in het leven der genade! En wat moet het dan niet in de hemel zijn, waar het sieraad volmaakt schittert en blinkt! De straten, staat er, zijn van zuiver goud. De poorten van de stad Gods van paarlen een diamant. En dat alles om aan te tonen de oneindige glans van het Sieraad der eeuwen, van de Parel van grote, schitterende en blinkende waarde. En in Hem zal men God aanschouwen, zó volmaakt, zó verrukkenswaardig, zó dierbaar en zielsverkwikkend, dat men zal uitroepen: *de helft is mij niet aangezegd*. Nu, laten wij eerst een versje zingen en met toepassing besluiten.

Psalm 45:6, 7

Toepassing

Toehoorders, wij hebben een ogenblik stil gestaan bij het verlies van het geestelijk sieraad. Bent u daar nu ooit aan ontdekt geworden? Is de diepte van uw verloren staat voor uw ziel geopend? Bent u onder de tuchtmeester der wet, tot de zalige kennis van Christus gebracht? U hebt gehoord hoe ver het gaan kan en toch nog vreemdeling van het ware geestelijk leven. Zult ge uzelf toch niet gerust stellen met een handje vol godsdienst? Of met het sieraad van waarheid en uitwendige belijdenis? Het is toch zo nodig dat de Geest ons levend maakt. Anders zijn we dood in zonden en misdaden. En dan zoeken we ook wel sieraden. Och ja, eerlijk gezegd is de toestand van een natuurlijk mens precies eender als wat er van Tyrus gezegd wordt. Ze dreven koophandel met de gehele toenmaals bekende wereld. En daar gingen ze geheel in op. Hun huizen, hun akkers, koopmanschap en goederen, prachtige kleren, mooie gebouwen, lekker eten en drinken en zo leefde men vrolijk en prachtig. Ik weet zeker als er vroeger televisie geweest was, en al die schunnige en afschuwelijke lectuur die er nu is in Nederland, als het er vroeger geweest was, dan zou dat ook zeker in Tyrus aanwezig geweest zijn.

Heel Nederland, ja heel de wereld is precies eender als Tyrus! Niet met rijkdom, maar in de zonde. God was er onbekend, ja men wist wel dat er een God van Israël was, maar Die werd niet gekend, noch gediend. Integendeel, men haatte die God en die godsdienst van de Joden. Ons land en de kerken erin leven als Tyrus. Ja, mogelijk veel erger dan Sodom en Gomorra. En nu weet men wel dat er nog Israëlieten zijn, ik bedoel nu even, men weet wel dat er mensen zijn die de bevindelijke leer van de waarheid aanhangen, maar de wereld ziet hun leven en dat hun getal steeds mindert. En ze zien Gods ongenoegen en Zijn straf over hen en dat God ze overgeeft aan de wereldse machten, net zoals ze dat vroeger van Jeruzalem zagen. En wat doet dan de wereld? Ze lachend en spotten met de bevindelijke waarheid en de mensen die daar bij leven. 'Haha, zeggen ze, dat gaat naar onze zin. Zie je nu wel dat het op niets uitloopt? De kerken lopen helemaal leeg. Er blijven geen mensen meer over.' Of, in andere

gevallen, 'er blijven helemaal geen dominees over, geen voorgangers, het loopt op niets uit. Wij hebben het altijd al gezegd: voeg je nooit bij Jeruzalem, want het wordt een verwoesting.' Tyrus zei: *al hun vermogen is tot mij omgewend*. Zo zegt men in deze tijd ook: al die kerkmensen komend slotte bij ons in de wereld terecht. Straks is er geen Jeruzalem meer waar de bevindelijke waarheid gepreekt wordt.

Maar vrienden, als uw leven u lief is, vlucht, vlucht uit Tyrus, de stad des verderfs. Want wat Ezechiël van Tyrus zei, dat geldt voor ieder die onbekeerd sterft, namelijk wat er in ons tekstvers staat: 'Dan zal Ik u doen nederdalen, met degenen die in de kuil nederdalen, tot het oude volk. En zal u doen neerliggen in de onderste plaatsen der aarde. En Ik zal u tot een groten schrik stellen en gij zult er niet meer zijn tot in eeuwigheid, spreekt de Heere HEERE.' Ja mensen, dit is het woord van de almachtige God! Dat zal vervuld worden. Als u onbekeerd sterft komt u bij de oude, goddeloze inwoners van Tyrus, bij al die oude goddeloze inwoners van de eerste wereld, van Egypte, van Babel en van al de heidense volkeren; en dat zal uw oordeel verzwaren. En wat veel erger is, dan komt u bij die oude slang, de duivel en al zijn helse aanhang. O, dat het woord Gods in uw ziel gegraveerd werd! Hoort het woord des HEEREN: bekeert u, bekeert u en leef, want waarom zoudt gij sterven? U kunt nog hersteld worden, het hemels Sieraad is verhoogd in de hemel om zondaren te bekeren. U leeft op de erve des verbonds. Dat is geen kleine zaak. Onder de kostelijke nodigheden van het Evangelie. Onder het bevel van het geloof in Christus.

Jeruzalem werd verwoest, maar had dat nog voor, dat de boeken van Mozes en de profeten mee naar Babel gingen. En God beloofde om hem daar niet helemaal te verlaten. Hij hield daar een overblijfsel. Wij hebben het woord Gods nog. Wij hebben de kostelijke geschriften van de vaderen nog. O, dat u voor God en Zijn zalige dienst ingewonnen werd! En dat de waardigheid van Gods zalige liefdedienst uw ziel mocht veroveren om Hem te zoeken, nu het nog het heden der genade is. U bent gelukkig nog in het land der levenden. Het sieraad van Christus, zijn juwelen zijn nog niet allen toegebracht. De Heere ontferme zich over uw arme ziel om zijn grote Naams wil, tot uw eeuwig behoud en zaligheid!

Zijn er ook nog liefhebbers van Sion? Zijn er nog verlorenen, diep ongelukkige mensen die om de levendige God schreeuwen? Zijn er nog die erachter gekomen zijn dat hun sierlijkheid in verderf veranderde toen Gods Geest hen ontdekte aan hun verloren toestand? En heeft Christus Zich bekend gemaakt als de Gegevene van de Vader? Of zijn er nog die in Hem alles gevonden hebben wat voor hun verloren ziel nodig is? Of die op goede gronden kunnen zeggen dat zij in de gemeenschap Gods hersteld zijn? Nu voor hen bieden deze woorden een heerlijke vertroosting. Al is het dat Jeruzalem een puinhoop is, de Heere staat voor Zijn Eigen werk in.

De Kerk des Heeren in zijn uitwendige openbaringsvorm is ook een puinhoop. Mensen, zouden wij er niet op zitten wenen? Wij kunnen hierin nog iets leren. Jeremia werd geroepen om op de puinhopen te wenen, afgezet uit zijn ambt. Ontkleed van zijn waardigheid en omringd van duizenden doden. En spot van zijn eigen volk. En in dezelfde tijd profeteert Ezechiël in Babel tot een wederstrevig volk, dat de Heere het sieraad weer zal herstellen. Ziet u het verschil in legering en ligging? Beiden weenden echt over het diep verval, over de verbreking van het nationaal Verbond en over de grove zonden van het huis van Israël. En beiden hadden dit ook gemeen: ze waren aan de zijde Gods geplaatst. 'Gij dan bidt niet meer tot Mij, voor dit volk,' hadden ze allebei gekregen. En dat gaat met diepe zielbeproeving gepaard. Ja bij Jeremia aan de rand van de wanhoop: 'mijn hoop is vergaan van de Heere,' zegt hij.

Maar, er is toch geen nood voor de levende kerk. Er ligt een anker van hoop voor hun eigen ziel in het binnenste heiligdom. En dat ligt daar onbewegelijk vast. En dat niet alleen, er ligt een hoop in beide zielen hoop voor de kerk van God. Al zal het niet in hun leeftijd en geslacht gebeuren, God had die hoop daar gelegd. Lees Jeremia 31 en verdere hoofdstukken maar eens na. En Ezechiël 37 en verder. Tyrus gaat voor eeuwig onder, Jeruzalem werd een verwoesting, maar zal weer herbouwd worden. Wij hebben de vervulling uitwendig gehoord en gezien. Zal God dan de belofte niet volkomen vervullen?

O, sieraad Israëls, o voortreffelijk en aanbiddelijke Koning Israëls, verworpen en veracht door miljoenen, maar bij God uitverkoren en dierbaar. En dierbaar ook bij al Gods gunstgenoten!

En is de tempel des Heeren op aarde aan de verwoesting overgegeven troost u hiermee dat de Tempel hierboven meer blinkt dan, ooit tevoren. Wat? Meer dan ooit tevoren? Ja, want elk kind van God is een juweel meer aan de Middelaarskroon van Christus. En dat sieraad zal nooit verwelken, want de glans die Christus erop leggen zal, zal schitteren tot in eeuwigheid. Omdat Hij, o, aanbiddenswaardige Zoon van God, omdat Hij meer blinkt dan onze ogen dragen kunnen. Hem zij de eer en heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.

2. Sions gebondenen verlost

'U ook aangaande, o Sion, door het bloed uws verbonds, heb Ik uw gebondenen uit den kuil, daar geen water is, uitgelaten. Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen die daar hoopt; ook heden verkondig Ik, dat Ik u dubbel zal wedergeven.' Zacharia 9:11, 12.

Geliefden,

Wij lezen in Lucas 13 vanaf vers 10 tot 17 dat de Heere Jezus een vrouw, die een dochter Abrahams was, dus een bekeerde vrouw, heeft genezen. Wat had die vrouw voor een kwaal? Er staat, dat ze *een geest der krankheid* had en daardoor 18 jaar lang krom en gebogen over de wereld ging. Even verder bestaat er, dat de duivel haar zo gebonden en gebogen. Dus, de duivel kan iemand ziek maken? Jazeker, net zo goed als dat hij iemand gezond kan maken door magische krachten. Misschien zal iemand vragen, wat of het verschil dan is tussen een gewone ziekte en een ziekte door de duivel veroorzaakt? Nu, dat is moeilijk om te beantwoorden. Misschien is het wel zo geweest, dat als iemand ziek was en hij was ook in *zijn verstandelijke vermogens* aangetast, zodat hij vreemde dingen deed en sprak, dat men dan onder het volk van Israël sprak over een ziekte door de duivel veroorzaakt. Want dat valt wel op als we de evangeliën lezen dat van mensen die *krankzinnig* waren, er altijd gezegd wordt dat de duivel in hen woonde. Of dat de duivel hen scheurde; en dergelijke gezegden meer.

Nu, die vrouw in de synagogen heeft het grote voorrecht dat de Heere Jezus er ook is. Zo'n voorrecht komt u niet dikwijls tegen. Uit het verband van het evangelie blijkt dat het al in het laatste half jaar is van Jezus omwandeling op aarde. De Heere was met Zijn discipelen in Jeruzalem geweest, tijdens het Loofhuttenfeest. Dat het duurde acht dagen, ongeveer de eerste week van oktober. Hij sprak toen over het Licht der wereld en over de wateren des levens. En dat gaf nogal ergernis. Hij vertrok daarna, omdat ze Hem wilden stenigen. Hij ging door Juda en Galiléa, om daarna weer terug te gaan naar Jeruzalem, om het feest van de vernieuwing des tempels te vieren. Dat was in de eerste helft van december.

Maar goed, Jezus reist nu door het land en het is op de meeste plaatsen voor de laatste keer dat Hij er spreekt en dat Hij zieken geneest. Wellicht is Hij ook voor het laatst in deze synagoge geweest. Christus ziet deze arme, samengebogen vrouw en zegt tot haar: *'vrouw, zijt genezen van deze krankheid'*. Wij lezen niet dat die vrouw iets aan Hem vroeg. Misschien is ze inderdaad zover vervoerd geweest in haar verstand, dat ze niets meer kon zeggen, of dat zij niet duidelijk kon spreken of reageren. Hoe dit zij, ze is gelukkig niet buiten het bereik van Christus.

Hier zien we dat Christus altijd maar weer de Eerste moet zijn in ons leven. *'Ik ben de eerste en de laatste.'* Maar, dan is Hij ook de Middelste. En gelukkig. Hij was de Eerste geweest in zijn opzoekende liefde in het leven van deze vrouw. *Want zij vreesde God. 'Zij was een dochter Abrahams'*, zegt Jezus. En daarmee bedoelt hij niet alleen, dat zij een Jodin was van Abraham afkomstig, maar dat zij tot het geestelijk zaad van Abraham behoorde. En nu had God haar opgezocht in haar leven, waar ze tevoren nooit naar God gezocht of gevraagd had.

Want, geliefden, wij staan God tegen in onze natuurstaat, we staan God tegen met al de krachten van onze ziel en lichaam. Maar de Heere zegt: *'Ik wil, en zij zullen.'* En op een andere plaats: *'Ik ben gevonden van degenen die naar Mij niet zochten, noch vraagden.'* O, die eerste opzoekende liefde Gods! Dat is een tijd om nooit meer te vergeten. Ja, om nooit meer te vergeten. Niets van God willen weten en dan door hem opgezocht en stil gezet op de weg naar het eeuwig verderf! Dat is groot. Werkelijk, er is genoeg reden om over die eerste roepende weldaad God te verheerlijken, zoals we ook van deze vrouw lezen na haar gezondmaking, *dat zij God verheerlijkte.*

Maar toen God haar opzocht, kreeg ze ook bezoek van een ander. Van de satan. En onder de toelating des Heeren kreeg de satan vrijspel met haar gezondheid. Net zoals vroeger bij Job, al is het hier in een mindere maat. Dat gebeurt nu nog, vrienden. Als God u opzoekt krijgt u bezoek van de satan. Die zoekt u met alle mogelijke middelen te benauwen. Sommigen bezoekt hij met een godslasterende geest, of een zwaarmoedige geest. Sommigen op andere manieren, bijvoorbeeld in hun lichaam, in het gezin, onder vrienden, of in de gemeente waar zij bij behoren. De satan doorwandelt de hele kring om oproer te wekken. En dat alles met dit grote doel: *om de Heere verdacht te maken en zijn dienst zwart te maken.* Maar weet u, wat zo opvalt? Een kind van God gaat niet naar de toverdokters, niet naar gebedsgenezers, die met krachten van de duivel werken, - ofschoon enkelen Jezus' naam aanroepen - maar hij blijft liever in zijn ellende liggen, totdat de Heere hem opnieuw opzoekt.

Ik bedoel niet dat wij in lichaams en geestelijke ziekten, of ook in de ziekte van het verstand of zenuwgestel, dat wij geen wettige middelen mogen gebruiken. Integendeel. Dat moeten wij gebruiken. Maar een kind van God heft zijn ogen liever op naar omhoog: *'Heere, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg.'* En was het dan geen eeuwig wonder dat de Heere Jezus deze vrouw weer bezoekt? Hij geneest haar naar het lichaam en hij geneest haar naar de ziel.

En wat is de vrucht? Zij verheerlijkt de eeuwige levende God van Israël. Zou je God niet groot maken, als je ziel en lichaam door de zoon van God verlost en bevrijd wordt?

Maar zo denken ze er toch niet allemaal over. De geest van Satan kan nu niet meer in haar lichaam werken, maar dan zoek die helse geest wel iets anders. Daar is de overste van de synagoge. Die man heeft Jezus al in het oog gehad, vanaf dat Jezus de synagogen binnenkwam. *'Zo, komt Jezus hier ook al en dan nog op de sabbat? Ik zal Hem goed in de gaten houden, want Hij heeft de laatste drie jaar al heel wat ellende en verwarring gebracht in Israël. Een heleboel mensen volgen hem, maar van de wet van Mozes moet hij schijnbaar niet veel hebben, dat heb ik wel begrepen.'* En, vrienden, dan moet je die ogen eens zien van die man, toen de Heere Jezus die vrouw genas. Nee, dat gaat te ver. De overste kan zich niet meer bedwingen. Hij roept al de mensen bij elkaar. En met boze blikken naar Jezus en die vrouw roept hij naar de schare mensen: *'mensen, jullie doen helemaal niet goed. Je mag jezelf niet op de sabbat laten genezen. Er zijn toch zes dagen voor, waarom komen jullie dan niet?'* Met andere woorden, hij zegt tot Jezus: *'en U bent de schuldige van al die overtredingen.'* Zo, dat moest er eerst uit.

Ziet u wel, wie erachter zit? Zo gaat het nu nog als de Heere Jezus een arme ziel verlost. O, die vijandschap tegen zo iemand, die ontbrand dan aan alle kanten. Maar de Heere Jezus is de grote Tussentreder. Hij neemt het voor die veroordeelde vrouw op en zegt: *'gij geveinsde.'* Dus, geen vleiende taal tegen de overste van de synagoge. Jezus vervolgt: *'jullie maken je ezel toch ook los op de sabbat om hem te laten*

drinken? En mag ik dan deze arme vrouw die al achttien jaar gebonden is niet losmaken?' Zit u het verschil in Jezus' argument? Die ezel is maar één dag gebonden, en die vrouw achttien jaar lang. En, wat meer is, het is een dochter Abrahams! 'En daarvoor ben Ik in de wereld gekomen. Jullie denken dat Ik Mozes en de profeten niet eer en hoogacht, maar ik ben juist gekomen om die te vervullen. Ja, dat ik deze vrouw moest ontbinden, was reeds tevoren van Mij voorzegd.' Ze zouden kunnen vragen: waar is dat voorzegd, Heere? Het antwoord zou kunnen luiden: in Zacharia 9. Daar willen wij u met de hulp des Heeren bij bepalen.

Onze tekst vindt u opgetekend in Zacharia 9 het 11^e en 12^e vers, waar Gods Woord luidt: ***'U ook aangaande, o Sion, door het bloed uws verbonds, heb ik uit uw gebondenen uit den kuil, daar geen water is, uitgelaten. Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen die daar hoopt; ook heden verkondig Ik, dat Ik u dubbel zal wedergeven.'***

In onze tekst zien wij de zorg van Christus voor Zijn verdrukte kinderen.

1. Zij verkeren in een diepe put.
2. Zij worden in hun hoop versterkt.
3. Zij ontvangen volkomen vrijheid.
4. Zij vertrouwen op een onverbrekelijk verbond.

Toehoorders,

De tekst is genomen uit de profetieën van Zacharia. Sommige verklaarders zeggen dat Zacharia een priester is geweest. Zij zeggen dat naar aanleiding, van een priesterlijst uit het boek Nehemia, waar gesproken wordt van een priester Zacharia, de zoon van Iddo, die leefde ten tijde van Jojakim, de hogepriester. Deze Jojakim was de zoon van Josia de hogepriester, die leefde tijdens de herbouw van de tweede tempel. Er is veel voor te zeggen, maar er is geen zekerheid voor deze stelling.

U weet dat de Heere Jezus in Zijn laatste dagen, voordat hij gevangen genomen werd een ernstige strafrede hield tegen de Farizeeën en de schriftgeleerden, omdat zij Hem zo dikwijls hadden tegengesproken, ja Hem wilde stenigen. Dan zegt Jezus, dat ze hun oordeel moeten dragen en dat het bloed van hen geëist zal worden, het bloed van de profeten die tot Israël gesproken hebben, maar door hen verworpen werden. Ja, *zelfs het bloed van Abel tot het bloed van Zacharia, de zoon van Berechja die gij gedood hebt tussen de tempel en het altaar.* Dat de Heere hiermee onze profeet Zacharia bedoelt, is naar mijn gedachten buiten twijfel. Hoewel zijn dood niet beschreven is in het boek van Ezra of Nehemia, is het toch duidelijk uit de woorden van Christus. Toch zijn er sommigen, die denken dat Christus doelde op Zacharia de zoon van Jójada, de hogepriester. Deze Zacharia was priester en bestrafte koning Joas omdat hij de God van Israël verliet, nadat Jójada de priester op 130-jarige leeftijd gestorven was. Joas was toen zo boos dat hij zijn knechten opdracht gaf Zacharia te doden in het voorhof. Toen Zacharia gedood werd, zeide hij: *'de HEERE zal uitzien en zoeken.'* Nu, zeggen sommige Godgeleerden, Jezus noemt deze Zacharia de zoon van Berechja, dus dan heeft de priester Jójada twee namen gehad. U voelt wel aan, als je zó de Schrift verklaard waren komen we dan terecht? Neen, Christus zegt dat Zacharia de zoon van Berechja, de profeet die thans onze aandacht vraagt, gedood werd door de Joden. En dan nog wel in de tempel, waarvan de Zacharia juist geprofeteerd had, dat de Heere erin zal komen wonen en werken.

Dus u ziet, Gods weg ligt in de diepte, in de onmogelijkheid, in de afsnijding. Dwars tegen alle verwachtingen van de mensen in. Wat nu de omstandigheden betreft van de profeet Zacharia, en het volk was voor een klein gedeelte teruggekeerd uit Babel om de tempel in Jeruzalem te herbouwen. Maar dat stuitte op verschrikkelijk veel tegenwerking, zoals we in Ezra kunnen lezen. Tenslotte waren de fundamenten gelegd en enkele muren opgetrokken van de tempel, maar de Samaritanen verhinderden de verdere bouw. Het werk bleef ongeveer tien jaar helemaal stil liggen.

Maar de Heere dacht aan Zijn verbond en gaf twee profeten om het volk aan te sporen om de tempel te bouwen, ondanks alle tegenwerking. Deze profeten waren Haggai en Zacharia. Het volk gehoorzaamde en begon aan de herbouw. Maar zoals het altijd gebeurd, en ook nu nog gebeuren zal, als God gaat werken, komt de duivel er op af. Nu was het de landvoogd van Syrië, Thatnai geheten, die geweldig tekeer ging. Deze Thatnai was een Perzische landvoogd, die direct naar koning Darius schreef om te bewerken dat de tempel niet herbouwd kon worden.

Maar het antwoord op zijn aanklacht viel bitter tegen. Koning Darius zette de Joden en in het gelijk en veroordeelde Thatnai en hun gezelschap. De Tempel moest herbouwd worden, zelfs op kosten uit de schatkist van de koning. En Thatnai moest daar ook zorg voor dragen. Zo weet God de aanslagen van de vijanden te verijdelen.

Ondertussen profeteert Zacharia tot het volk. Hij zegt dat het nu ongeveer 70 jaar geleden is dat de tempel verbrand werd, maar dat ze niet moedeloos moesten worden, want de HEERE zal zorg dragen dat de tempel herbouwd en voleind zal worden en dat Jeruzalem weer bewoond worden zal. En God Zelf zal weer wonen onder zijn volk. Dat is de hoofdinhoud van de eerste acht hoofdstukken van Zacharia.

Nu, hier in het 9e hoofdstuk begint een heel andere profetie. De profeet profeteert tegen de omliggende volkeren, die ná de Babylonische gevangenschap het de kinderen Israëls zo moeilijk maakten. Daarna wendt de profeet zijn rede tot de dochter Sions en zegt dat haar Koning zal komen tot haar verlossing. In de welke gedaante komt Hij? Zou de lang beloofde Messias in grote pracht en praal verschijnen? *Nee*, zegt Zacharia maar toch geen vleselijke en menselijke uitleg van *de profetie, want dat zal een bittere teleurstelling worden*. Het koninkrijk van Christus is geestelijk. Het is niet van deze wereld. Zijn onderdanen zijn wel in de wereld, en hoopje onbetekenende mensen, die geen kracht, geen wereldlijke macht bezitten. Die dikwijls maar alleen zitten en verschoven zijn. Tussen een groot aantal belijders van de waarheid, zitten de ware onderdanen apart. En voor hen geldt de kostelijke beloften, dat hun Koning zal komen. Net zo armoedig als dat Zijn onderdanen zijn, namelijk Hij komt arm en rijdend op een ezel. Wat? Is dat een Koning? Is dat de beloofde Messias? Ja, ergert u niet aan Zijn verachte bestaan en conditie. Want die verachte Koning zal heersen van zee tot zee en tot aan de einden der aarde. *Wat zal hij aan ons doen?* Vragen Gods arme en ellendige kinderen aan Zacharia. Wel, houdt goede moed, Hij is een zeer goedaardig Koning. Hij zal u verlossen uit al uw tijdelijke en eeuwige ellenden.

Dus dat brengt ons bij onze eerste punt.

Gods kinderen zitten in een diepe put. Hoe komen ze *daarin*? Door onze diepe val in Adam, ons verbondshoofd. Hoe komen ze *daaruit*? Door het bloed des verbonds van de Tweede Adam! Dit is de inhoud van de tekst. De beeldspraak is duidelijk. Er wordt gezinspeeld op een waterput, die echter in de zomertijd droog is. De Israëlieten hadden vroeger - trouwens dat hebben ze nu nog - waterputten bij hun huizen om het regenwater op te vangen tijdens de regentijd. De mensen hadden dat vroeger in

Nederland ook. Een regenbak of een steenput, zoals wij dat noemden. In Israël waren die putten 's zomers droog. Dat kun je vinden in de geschiedenis van David, toen hij vluchtte voor Absalom. Die twee jonge spionnen kropen toen ook in zo'n put. Jeremia heeft er ook kennis meegemaakt. Dat was een put met modder erin. Daar was hij zeker in een versmoord, was het niet dat Ebed-Melech de Moorman, hem eruit verlost. Maar goed, laten we nu die uitwendige dingen even laten rusten. Laten we eens een onderzoek doen naar de putten waarin Gods kinderen verkeren.

Geliefden, we zeiden reeds, krachtens onze diepe val liggen wij allemaal in een diepe put. Een pad van onbeschrijfelijk diepe ellende. Ellenden in dit leven en eeuwige onuitsprekelijke ellende ná dit leven. Maar weet u wat zo erg is? Dat wij onze ellende niet gevoelen. En dat we van nature ons zo goed thuis voelen in de diepe put van zonden en ellenden. Ja, wij liggen dood in die put. Geestelijk dood in zonden en misdaden. Dus, de zonde is feitelijk de put. En daar willen we juist niet vanaf. Een werelds mens wil van zijn wereldse zonden niet af en een godsdienstig mens wil van zijn godsdienstige zonden niet af. Dikwijls zijn dat ook blinkende zonden, die een schone schijn hebben. Maar in feite is het zwarte ongerechtigheid, waardoor Christus de Koning veracht en gekruist wordt. Nu, een *natuurlijk* mens ligt geestelijk *dood* in die put. En een *levend gemaakt* mens ligt er *gebonden* in. Dat zegt onze tekst. En gebonden in zo'n diepe put, wat houdt dat veel in!

1. *Ten eerste is er de put van onze verloren, onbekeerde staat.* Dat is de eerste put waar een overtuigd zondaar in terechtkomt. De Geest des HEEREN komt in het begin van de wedergeboorte in een zondaar gevoelig van zijn arme, verloren en diep schuldige toestand. Er kunnen veel algemene overtuigingen zijn geweest, waardoor men ziet en gevoeld dat men onbekeerd en voor eeuwig verloren gaat, maar men kan er mee blijven leven in de wereld. Trouwens men begeert dat ze af mogen nemen of dat de droefgeestigheid weer spoedig overgaat. Dat komt omdat men niet naar God en naar Hem alleen bedroefd is en naar Hem verlangd. Maar in de zaligmakende overtuiging wordt een zondaar of zondares aan zijn diep verloren staat ontdekt. En die verloren staat is en de toestand buiten God. Er valt in betrekking op de eeuwig levende God in de ziel. Dit kan er zeer lieflijk en zachte aan toegaan. Wij mogen God hierin geen perk stellen. Want het begin van de levendmakende daad, wanneer de Geest van God intrek neemt in de ziel, vereist geen voorbereiding. Het is ook niet afhankelijk van enig werk van de mens, hoe dan ook. Het is puur, zuiver en alleen een werk van Gods geest. Die werking is krachtadig, Goddelijk, wonderbaar. Ze wordt niet alleen vergeleken bij een levendmaken van doden, maar ook bij een levendige werking van menselijk zaad in het eerste stadium. Over deze verborgenheid zegt Jezus: *'De wind blaast waarheen hij wil en men hoort zijn geluid, maar men weet niet vanwaar hij komt en waar hij heen gaat.'* Dus het begin van dit levendmakende werk, is een heilgeheim, door de krachtige werking van Gods Geest. En dat gaat er niet zacht aan toe. *Want*, zegt de Heere Jezus: *'gij hoort zijn geluid.'* Anderen worden wel op andere wijze overtuigd. Sommigen door grote schrik, bijvoorbeeld door een sterfgeval of ernstige ziekte. Of sommigen door grote angst, ontstaan door het preken van Gods Woord en wet, waardoor de zondaar wakker schrikt uit zijn zorgeloze en gevaarvolle toestand. Hoe verschillend het begin van het werk van Gods Geest ook is, dit is zeker: onze nameloos diep verloren toestand buiten God en Christus wordt opgelegd voor de mens, zodat men zich dodelijk ongelukkig ziet en gevoeld. En dat brengt een grote beroering in de mens teweeg. Het is waar,

je probeert dat wel te verbergen, maar de ontroering, de benauwdheid, de angsten der hel worden soms hoe langer hoe erger. Dan wordt er iets van gezien dat wij niet meer verloren *gaan*, maar verloren liggen.

2. En Tweede. *Wat altijd met de eerste samengaat, is de overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel.* Dit is werkelijk een modderige put. De Geest van God legt de afgelegde levensweg open voor de ziel. Nee maar, wat er dán gezien wordt! O, dan zie je dat je tegen God gezondigd hebt. Tegen licht en beter weten in. Tegen goedertierenheid en genoten weldaden voor dit tijdelijk leven. O, die gruwelijke ondankbaarheid die men dan in zich gewaar wordt! *'Onze heimelijke zonden stelt Gij in het licht uws aanschijns'*, zegt Mozes tot God. Al die vuile, gemene, lagen zonden tegen God en tegen onze naasten worden in herinnering gebracht. Schuldig aan zonden tegen het eerste gebod en schuldig tegen het tweede gebod. Als je dan en vloeker geweest bent, zou je je tong er wel uit willen laten snijden, vanwege het zwaar drukkend schuldgevoel. Als een zondagontheiliger bent geweest, zou je de zondagen wel op je knieën willen terugkruipen, om het goed te maken. Als je een dief bent geweest zou je je handen er wel aflaten kappen, vanwege de wroeging. Ik weet van iemand die op weg was om het zelf ook te gaan doen, maar God hield hem tegen: *doe uzelf geen kwaad.* Als je een hoereerden of hoerenloper geweest bent, zou je jezelf laten snijden of een kloostergelofte afleggen, om boete te doen over je bedreven kwaad. Maar dat alles breng je niet uit de put, vrienden.

3. Ten derde. Er is ook een put van moedeloosheid. Niets helpt er, geen verbetering is er mogelijk. Opknappen baat niets. Zou je dan niet moedeloos worden? De zware schuld, gedrukt op een gevoelig gemaakte consciëntie brengt een mens in diepe verslagenheid. In diepe moedeloosheid, ja sommigen aan de rand van de wanhoop. Dan zinken de voeten weg in de modder. Met de ene voet probeer je eruit te komen en met andere been zak je er dieper in weg.

*'Zulk een last van zond' en plagen,
Niet te dragen,
Drukt mijn schouder naar beneên.'*

Die moedeloosheid kan soms zulke vormen aannemen dat de overtuigden niet meer willen werken, of hun gezinnen niet meer de kunnen verzorgen, of moedeloos op bed blijven liggen. Deze dingen zijn een gevolg van de overtuigingen en het schuim der zonde wat in de ziel opbruist Maar deze dingen moeten wij vanzelf nooit stimuleren. Door moedeloosheid wordt de schuld niet weggenomen. Maar aan de andere kant, God gebruikt wel zulke wegen om de overtuigde in de eenzaamheid te brengen. En mens heeft van nature een hekel aan eenzaamheid. Sommigen karakters uitgezonderd. Maar God snijdt een overtuigde zondaar af van gezelschap, opdat hij met de mens alleen zal onderhandelen.

4. Er is nog een put waarin overtuigden dikwijls bijna verdrinken. Het is de verwarring van hun eigen geest. Het licht ontdekt de duisternis en breng de voorwerpen in het gezicht. Nu, het weinig licht wat in de ziel straalt breng de voorwerpen van de waarheid aan het licht, maar nog zeer beneveld. Zodat de mens zich in een wargaren en kluwen van zonden, schuld, verdriet, moedeloosheid en alwetendheid bevindt. Hij weet niet meer wat hij moet doen. *'Wat zullen wij doen, mannen broeders'?*

5. Een put van ellende is dikwijls de omstandigheid waarin men door overtuiging terecht komt. De grote uitwendige verandering blijft niet verborgen. En dikwijls is er zo, dat 's mans vijanden zijn huisgenoten worden. Ik zei, *dikwijls*, want dit gebeurt niet altijd. Sommige huisgenoten hebben zich zeer meeleven betoond, wanneer ze zagen dat anderen in het gezin een grote geestelijke diepten verkeerden. Maar dikwijls is het ook anders. Men wordt niet begrepen. Jozef werd door zijn broeders verkocht. Kaïn sloeg zijn broeder Abel dood. Davids broers waren ook niet zo lief voor hun jongste, dappere broer! Waren ze jaloers? Gelukkig dat het later veranderde. Deze put wordt dikwijls verdrietiger door kerkelijke ellenden, waarin men gedompeld wordt. *'Verlaat uw volk en uws vaders huis'*, zegt de dichter van Psalm 45. Dan wordt het ook ondervonden dat de ene put plaats maakt voor de ander put. En als God daarin geen ondersteuning gaf, zou de ziel ontkomen. Maar de Heere ondersteunt in deze diepten door Zijn Woord en Geest. En dat geeft hoop en bemoediging.

2.

Dat brengt ons bij het tweede punt, ***Sions gebonden worden versterkt in de hoop.*** *Hoop doet leven*, zegt het spreekwoord. En dat is zeker waar. Maar de grote vraag is waarop vestigen wij onze hoop? Er zijn mensen die in grote problemen verkeerden hebben en ten einde raad de godsdienst aangegrepen hebben tot steun en sterkte. Daar op de vestigen ze hun hoop. Van die hoop kan niet gezegd worden dat ze een vast fundament heeft. Anderen gaan dieper in overtuiging, en meeleven met de kerk, en onderzoek van de waarheid, of gaan op in een gevoelige en gemoedelijke godsdienst en daarop bouwen ze het huis van hun hoop. Maar dat huis zal ook niet bestaan als de vloed van God toorn aan komt rollen. Och, als er zulke mensen onder ons zijn, laten ze toch gewaarschuwd worden om niet te hopen op hetgeen ze doen, of op hetgeen ze ondervonden hebben. Want het zal een eeuwige teleurstelling opleveren.

De hoop die God in zijn in de ziel legt, is een vrucht van Gods Geest. De Geest ontdekt en openbaart dat er een mogelijkheid is om zalig te worden. Doordat schemerlicht zien ze de grootheid van Gods barmhartigheid en genade; de grote genade die God aan een zeer goddeloze zondaren bewezen heeft, zoals aan Adam, aan Manasse, aan Maria Magdalena, aan Paulus of aan anderen, bekend uit de Kerkgeschiedenis. Zoals Bunyan, aan Huntington of aan mensen die zij in hun leven gekend hebben. Hoewel ik tot mijn diepe smart erbij moet zeggen, dat het laatste thans zo weinig meer te zien en te beluisteren is. De Geest van God ontsluit sommige passages uit de Schrift die uitstekend gepast zijn voor de in- en uitwendige toestand waarin men zich gevoelt. Dat Woord beschrijft zo precies zijn toestand, zoals men zich gebonden en versmacht en in de kuil voelt neerliggen, dat er in hoop in het hart gewerkt wordt. Een hoop op die God, Die doden levend maakt en roep de dingen die niet zijn, alsof ze waren.

U ziet, dat zoiets veel meer waarde heeft, dan als men in stem uit de hemel zou menen te krijgen. Men hoort mensen zeggen: 'met kracht werd ik hier of daarbij bepaald'. En dat is dan meestal een zeer aanlokkelijk tekst. Maar de vraag is: of er beleving van is? Wordt hetgeen in die teksten staat, in de ziel ondervonden? Beschrijft die tekst onze innerlijke zielservaring? Een kind van God draagt een Bijbel in zijn ziel, want de Heere zegt: *Ik zal het in hun hart schrijven*. Maar hij ontvangt niet dikwijls zulke krachtige, bijna hoorbare uitspraken. Het is zo nodig dat er in ons leven *plaats*

gemaakt wordt voor het bloed der verzoening, of *het bloed des verbonds*, waar we straks nog iets van hopen te zeggen.

En dat gebeurt alleen maar als wij in de put van schuldontdekking komen. Dan zien we bij het licht van Gods Geest onze gescheiden staat van God. En dat niet alleen, maar de gerechtigheid Gods wordt op onze ziel gedrukt. In dat zijn nu juist een van de voornaamste banden waarmee men gebonden wordt in de put van zondeovertuiging. De rechtvaardige God heeft de vloek over ons uitgesproken. En die vloek rust op de ziel en eist onze ondergang. En daar wordt de arme, hulpeloze zondaar ook voor ingewonnen. Ze ziet dat ze door eigen schuld in de put terechtgekomen is. Het zijn haar eigen zonden die haar het leven zo bitter maken. En in deze toestand, gebonden met ketenen van zonde en vloek en oordeel, ontsluit de Heere het eeuwig Evangelie en het bloed des verbonds, het dierbaar bloed van Jezus Christus. O, dat worden zoete woorden voor een verslagen zondaar: *'het bloed van Jezus Christus, Gods zoon, reinigt van alle zonden.'* Ik weet wel, dat ik alle teksten in de Bijbel ging opzoeken die van bloedstorting spraken. Want dat wordt in de ziel gegraveerd: *'zonder bloedstorting geen vergeving.'* En dan wordt de hoop geboren buiten zichzelf op het bloed en op het offer van Christus. Dan kunnen de boeien heel wat minder knellen men zou haast vergeten dat men nog in de put der zonde zitten. Want men ziet een mogelijkheid om eruit verlost te worden en dat, terwijl men meende in de modder te versmoren en te steken.

Maar die hoop moet *geoefend* worden. Dat doet God met tuchtiging. Die tuchtiging zouden we ook wel de banden en boeien kunnen noemen. Of een nieuwe put waarin men opnieuw wegzinkt, en zonder uitzicht raakt. Het werk van God moet verdiept worden door diepere ontdekking aan zijn gevallen staat. Ontdekking van zijn hopeloos verdorven natuur en onverbeterlijke aard. Nieuwe schulden tegenover tevoren genoten weldaden belasten de ziel opnieuw. Bovendien wordt het Woord Gods weer een gesloten boek. De arme ziel komt weer in nieuwe diepten. In de Openbaring van Johannes wordt gesproken over de diepten des satans. Nu, daar moet u eerst kennis mee maken, om te weten wat dat inhoudt. De satan wordt soms losgelaten om een mens te kwellen met gruwelijke godslasteringen. Wij lezen van Paulus, dat hij opgetrokken was tot in de derde hemel en onuitsprekelijke dingen gezien en gehoord had. Daarna kreeg hij een engel des satans. Daar daalde hij af in de put des duivels, in de diepte van de hel. O, mijn vrienden, wat dát inhoud is niet uit te spreken. Ik denk dat de engel des satans zijn grootste aanvallen en zijn duivelse, satanische vergif uitbraakte over de Zoon van God, Die Paulus preekte. En hoever dit gaan kan in de binnenkamer, weten zij die het beleefd hebben. Daardoor zijn hun de haren ten berge gerezen. Ze hebben gedacht dat ze de zonde tegen de Heilige Geest bedreven hadden. Dat dacht Paulus niet vanzelf. Maar het kwade zijn ziel bovenmate. Hij kwam er door in de put. En vooral onder zijn ambtelijke bezigheid veel hem dat zwaar. Maar de Heere verlostte hem uit deze drek van de satan. *'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht'*, sprak Christus. Nu dat geeft goede hoop op de Overwinnaar, Die de duivel de kop vermorzeld heeft.

In die put, waar de arme zondaar ontkleedt wordt van zijn godsdienstig jasje, is het erg benauwd. Ja, geliefden, het is eigenlijk een bodemloze put. Als de afgrond geopend wordt en alle hoop op mensenwerk ontvalt, als de hoop op uw bevinding wegvalt, als de hoop op uw gebedsverhoring en ontvalt, als de hoop op al uw licht in de Schrift ontvalt, als de hoop op Gods volk ontvalt, dan blijft er een verloren zondaar over.

Maar in die put mag men het met God eens worden. Men verlangt en smacht wel om eruit verlost te worden, maar alleen in een rechte weg. Niet meer met gebedjes, niet door tranen, alleen in een weg waarin God verheerlijkt en groot gemaakt wordt. O, die volmaakte deugden Gods, die schitteren in de ziel en verteren de voden van alle eigengerechtigheid. En hier komt de Heere met het lieflijk Evangelie der zaligheid om de gebonden te verkondigen dat zij dubbel ontvangen zullen voor al haar zonden. *'Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt. Ook heden verkondig Ik u, dat Ik u dubbel zal wedergeven.'*

3.

Dat brengt ons bij de derde hoofdgedachte, ***de volkomen vrijheid***.

En tevens brengt het mij in gedachten dat de engelen in Efrath's velden dezelfde boodschap brachten aan de herders. Dat waren ook gebonden der hoop. Dat waren geen mensen zonder toekomst verwachting. Nee, die hoopten op het woord van de trouwe Verbondsgod. Dat waren nu de personen die onder andere in deze profetie van Zacharia bedoeld werden. Die verwachten de vertroosting Israëls. De Heere doet die ziel die zo diep in de put van schuldverslagenheid verkeert, een dierbare belofte: *'Ik verkondig u grote blijdschap.'* U kunt niet alleen uit die put van ellende verlost worden, maar u *zult* eruit verlost worden. Namelijk, Ik verkondig u de geboorte van de Heere Jezus Christus, de Messias, de aanbiddelijke zoon van God. En, och geliefden, dit breekt het hart. De engelen zeiden tot de herders, dat Jezus geboren is en in *een kribbe* is te vinden. Dus, met andere woorden: 'Christus is geboren in die put waarin jullie verkeren. Hij is niet ergens ver weg geboren, Hij is niet voor ons, voor engelen geboren, maar hij is voor u, voor de arme, gebonden die op Hem hopen en Hem verwachten, voor u is Hij geboren in een put van vloek en toorn en zonde en drek en goddeloosheid, waarin jullie verkeren'. Ja, nog meer. Hij is geboren en in doeken gewonden, Hij is *gebonden geboren*.

O ja, kinderen Gods, kom maar, laten we samen met die herders naar Bethlehem gaan. O, ziet u Hem daar liggen? Ziet u Hem gebonden met onze erfschuld in ons verbondshoofd Adam bedreven? Niet met de erfsmet, Die kleeft hem niet aan. Hij is zo rein, zo zuiver, zo heilig! Maar Hij werd geboren met de banden van onze zonden en schande. Opatd God onze zonden en schande uit genade kan vergeven. Ziet hem in de banden van vervolging, toen Hij amper een jaar op de wereld is, vervolgd door Herodus. Ziet Hem in banden van ballingschap in het goddeloze Egypte, om Zijn volk in ballingschap te kunnen verlossen. Ziet Hem in banden en diepten van Satan, kort nadat Hij Zijn ambt openbaar heeft aanvaard. De duivel perst en verzoekt de Tweede Adam, omdat de eerste Adam viel. Adam werd verzocht om een beet te doen van de verboden vrucht, maar de Tweede Adam werd verzocht om een brood te scheppen en daarvan te eten. Maar Hij bleef gelukkig staande. Ziet hem in banden van bespotting, verachting en smaad als Hij pas in Zijn werk bezig was! Hij preekte in de synagoge te Nazareth en ze willen Hem doden. Hij gaat weer terug naar Juda en stuitte op buitengewoon verzet van de kant van het Sanhedrin. Ziet hem gebonden in een diepe put in de hof van Gethsémané! O mijn geliefden, hier moest hij naar de bodem afdalen! Maar er is geen boden. Daar wordt de volle toorn Gods als vol beken en de rivieren in Zijn heilige ziel uitgestort, waardoor Zijn zweet als grote druppels bloed wordt, om onze bloedrode zonden te verzoenen. Ziet hem gebonden door de krijgsknechten in de nacht, omsingeld door boosdoeners. En ziet u Hem gebonden gaan van Kájafas naar Pilatus, van Pilatus naar Herodus en weer terug? En daar heeft hij ontalleke smaadheden geleden, volgens het Avondmaalsformulier. Hij werd bespot

als Koning en Profeet. Voor de hogepriester bespot als Priester. Ze vielen Hem spottend te voet om Hem een schijnhulde toe te brengen.

Komt kinderen van God, laten wij deze gezegende en aanbiddelijke Middelaar, deze Man van smarten, ook maar eens te voet vallen om Hem in waarheid te eren en te huldigen als onze enige Verlosser, die alleen onze ziel uit de afgrond van zonde kan en wil verlossen. O, Hij, Die Vorst der aard, is al onze hulde waard.

Nu, als Christus zodanige verlossing begint te verkondigen in de ziel, dan is er werkelijk reden om grote blijdschap te hebben. En zal dat de hoop op hem niet verlevendigen? Sommige mensen hebben in deze openbaring van Christus zoveel gezien dat ze geloofd hebben dat ze voorgoed verlost waren en dat ze gerechtvaardigd waren met volle zekerheid voor hun eigen ziel. Nu, van Gods kant is dat ook waar, maar er moet toch nog iets anders gebeuren, wil men met volle zekerheid kunnen spreken dat wij met God de Vader verzoend zijn. In deze openbaring van Christus is Siméon met volle zekerheid de zaligheid ingegaan. Hanna heeft hiermee God verheerlijkt en de armen van geest vertroost. Maar ik denk dat de discipelen nog dieper geoefend werden in de borgstelling van Christus. Er zijn ook wel enkelen onder het volk van God, die veel licht in de lijdensweg van Christus hebben ontvangen, maar het blijkt dat zij met hun licht en kennis doervloeien en de ware en diepe kennis van de Vader nog niet ten volle deelachtig zijn. Nu, hoe het zij, zolang de Bruidegom tegenwoordig is dan is er blijdschap. *'Maar als Ik weggegaan zal zijn, dan zullen ze treuren'*, zegt de Heere Jezus.

En zo ondervindt Gods volk het ook. Als Christus weg gaat dan treuren zeer en dan komen ze weer in de put. Ja, Jakob had kennis van een geopenbaarde Middelaar bij Bethel, maar hij kwam in de put bij Laban. Hij werd er gebonden met banden van bedrog, met banden van kwelling des geestes. En hoe diep zond hij in de put, toen Ezau hem tegemoet ging met vierhonderd mannen! Hij zag de dood voor ogen. *Hier kom ik nooit meer uit!* O, de Heere gaat zulke diepe wegen in, als Hij de heerlijkste beloften verkondigd heeft in de ziel. Wat denkt u van Jozef en Maria? Met de beloofde Messias vervolgd worden en dan met de belofte, met de Zoon der belofte naar Egypte te moeten vluchten? *'Een zwaard zal door uw ziel gaan'*, zij Siméon. Nu, dat zwaard wagon al spoedig te glinsteren. En 33 jaar later glinsterde de het nog meer. *'Zwaard, ontwaakt tegen Mijn Herder'*, zegt de Heere. U kunt het vinden in Zacharia 13.

Er is een put van onze val in Adam en daar moeten we persoonlijk kennis van krijgen. Wij moeten daar ingeleid worden. Dan zien wij dat Adams schuld onze schuld ook is. Dan worden de één plant met de oude Adam. Dan worden wij overtuigd van ons persoonlijk aandeel met hem. Dan wordt het niet meer de zonde van Adam, maar wij hebben met hem, in hem, en door hem tegen God gezondigd. Wij hebben de band doorgesneden. Ook de smart die in de ziel ondervonden wordt vanwege onze diepe val! De overtuiging van onze dadelijke zonden kan wel heviger zijn, maar de overtuiging van onze die de afval is intenser, om het zo eens uit te drukken. En meestal gaat het gepaard met bittere omstandigheden in het uitwendig leven. Want onze ellende gevoelen de het beste als we rondom in ellende verkeren. Vergaat dan de hoop? Vrienden, er komen tijden in het leven dat de levende kerk met Jeremia moet klagen: *'mijn hoop is vergaan van den HEERE.'* Er komen tijden van zulke verlatingen, aanvechtingen en bestrijdingen dat men met Jakob zegt: *'al deze dingen zijn tegen mij.'* Er komen tijden dat men in de put versmacht van dorst en er in om zou komen, als de HEERE geen ondersteuning zou geven. Er komen tijden dat men de

voetstappen van Christus moet leren drukken. *'Zo laat ons dan uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende.'*

Maar er komen ook tijden dat men het zodanig met de Heere eens mag worden, dat men ook geen moeite meer doet om zichzelf eruit te verlossen, maar zich onvoorwaardelijk aan God overgeeft. Ja, er komen tijden dat God doortrekt en men werkelijk in de put omkomt, in die zin dat men ziet rechtvaardig verloren te zijn. Christus kwam om in de put, en Hij stierf, maar daarin ligt de eeuwige zaligheid voor de Kerk des Heeren. En diezelfde gang moet de kerk als navolgers van Hem ook maken. En mochten wij het bevindelijk leren om persoonlijk in de zalige gemeenschap met God de Vader hersteld te worden, met volle zekerheid voor eigen ziel.

4.

Nu, dat leidt ons kort tot de vierde hoofdgedachte, ***dat de kerk rust op het bloed des verbonds.***

Wat de Heere daarmee bedoeld was voor de gelovige Israëlieten niet vreemd. Zij wisten goed dat God het verbond der genade bekend gemaakt had aan Mozes, vijftig dagen nadat het volk uit Egypte getrokken was. Onder innige bewoordingen maakte de Heere Zijn verbond bekend aan Mozes, die het daarna tegen het volk zei. Daarop krijgt Mozes de opdracht om op de berg Sinai te klimmen en het volk te heiligen en dan zal God openlijk met Zijn Eigen stem het verbond bekendmaken. Maar, zo vreselijk was dat gezicht, dat het volk vroeg of de Heere alleen tot Mozes wilde spreken en Mozes daarna tot hen. Zo geschiedde het. Vervolgens maakt Mozes al die woorden bekend en schrijft ze in een boek. Dan komt het volk samen. Mozes sprengt dan bloed van offers op het volk en op het boek. Daarna gaat Mozes veertig dagen op de berg Sinai. Mozes is hierin een zeer duidelijk type van Christus.

Toen Mozes het volk besprengde heeft het hele volk het verbond ingewilligd en gezegd: *'al wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen.'* De Heere van Zijn kant maakte het genadeverbond bekend onder voorwaarde van gehoorzaamheid aan de wet en de geboden. Dus een voorwaardelijke bekendmaking of verkondiging, zoals u het noemen wilt. Dat is natuurlijk altijd voorwaardelijk, als het tot *een geheel volk* gericht wordt, evenals de prediking nu voorwaardelijk wordt ingericht als er tot alle toehoorders wordt gesproken. Vanzelf wist de Heere, dat ze die voorwaarden niet in eigen kracht konden volbrengen. En de Heere wist ook dat zij de wet niet konden onderhouden. Daarom werden ze te gelijk gewezen op het bloed der besprenging, dat heenwees naar de komende Messias, Die door Zijn Eigen bloed het volk zal reinigen. De gelovige Israëliet wist dat de wet gegeven was als kenbron van zonde, opdat hij des te meer het bloed der verzoening nodig zou krijgen.

Ik ben dikwijls verwonderd geweest over de verbazende rijke, evangelische inhoud van de verbonds onderhandeling tussen de Heere en het Oude verbondsvolk Israël. Dus, niet de wet kon hen behouden, ook niet hun inwilliging van het verbond der genade, nee, alleen het bloed der verzoening van de Messias, de Middelaar, kon de enigste grondslag zijn van de levende kerk. De kennis van het bloed des verbonds wordt een mens meestal bij trappen bekend gemaakt. En hoe meer licht dat daarover opgaat, hoe lossen de banden van de zonde en de wet worden, en hoe meer men uit de kuil van zonde en schuld verlost wordt. Als de Heere het bloed van Christus in de ziel openbaart, dan kan het niet anders of de banden worden gebroken. Als de waarde van het Goddelijk, heilig en zalige bloed des verbonds geopenbaard wordt, dan wordt de vrijheid gezien en beleefd. Nergens, maar dan ook nergens anders vindt een levend

gemaakte ziel bevrediging, dan alleen in dit bloed des verbonds. Alles daarbuiten acht ze schade en drek.

De Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt zo treffend, *dat we uit Zijn wonden allerlei vertroosting en zuivering zuigen tot volle verzadiging toe*. Hier is de Fontein geopend tegen de zonde en tegen de onreinheid voor het huis van David en de inwoners van het geestelijk Jeruzalem. Hier zijn de wateren des levens om niet. Hier is God de Vader bevredigd en volkomen voldaan. Hier zwijgt de Goddelijke rechtvaardigheid en wordt de toorn Gods geblust. *'Grimmigheid is bij mij niet'*, zegt de Heere. *'Hij zal Mijn sterkte aangrijpen'*, vervolgt Jesaja de tekst. Ja vrienden, dat is precies de betekenis van onze tekst: *'keert gijlieden weder tot Mijn sterkte.'* Het is vanwege wettische werken en duisternis dat een kind van God weer afdwaalt van de Heere. Tot hun bittere smart moeten ze inleven dat ze God onteren, van Hem afhoereren, ja van nature duivelskinderen zijn. Maar, *keert gij weder, keert weder, o Sulamith; keert weder tot de sterkte*. In het verbond wat onwankelbaar vastligt is uw kracht. In de Verbondsmiddelaar ligt uw leven, uw zaligheid, uw één en alles. O, vrienden, wie kan zeggen wat er in deze Verbondsmiddelaar ligt opgesloten? De engelen zijn er begerig naar. Zou u uzelf er niet over moeten verwonderen en u erin verlustigen? Duizenden bij miljoenen komen om in de put van zonde en ellende en de Heere heeft u eruit verlost door het bloed van Christus. Dat is de enige grond en de enigste oorzaak van uw bevrijding. Als de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, dan zult gij waarlijk vrij zijn. O, roemt en prijst toch het dierbaar bloed van Christus! Dat alleen reinigt de vuilste afhoereerder, en maakt hem weer zuiver, blank en heilig. Ja, en daarmee besluiten we, het is door uw zonden, uw schulden dat Christus doorstoken is. Uw zonden zijn het zwaard dat in Zijn zijde ging. Maar het bloed dat uit Zijn zijde vloeide, reinigt en vergeeft ook die zonde die er de oorzaak van zijn! Juist hen, die Hem doorstoken hebben kunnen en zullen vergeving in Zijn bloed ontvangen, door het geloof in Hem. Nu, als uw ziel dan verlost is uit die grondeloze modder, kunt u ook wel zingen met de dichter:

*Mij in den kuil gezonken,
Mij heeft Hij hulp geschonken,
Gevoerd uit modd'rig slijk.*

Laten we daar samen van zingen uit Psalm 40 vers 1.

Toepassing

Nu geliefden, nog een paar woorden en het is weer tijd om naar huis te gaan. Wij worden allen als gebonden geboren in een diepe kuil zonder bodem. Dat klinkt vreemd, maar geestelijkerwijs gezien is het de volle werkelijkheid. En deze kuil van zonde is vol, boordevol met bittere ellende. Als wij nu de wereld in zijn geheel eens even overzien, ziet u niet hoeveel ellende er is? De vreselijke oorlogen tussen Irak en Iran, door hongersnoden in Afrika, de overstromingen op andere plaatsen en de strengere regeringen van sommige Communistische landen. Één poel van ellende.

En in ons land? Wat een brok ellende in de gezinnen, in de families en in andere takken van de maatschappij. Overal verwarring, verwildering, haat en nijd enzovoort. Terwijl we aan de andere kant toch nog zoveel inmengsels van Gods algemene goedertierenheid hebben in onze putten van ellende. Maar is de put van ellende ook niet met recht een put van zonde te noemen?

Toehoorders, vroeger had je beerputten voor drek en uitwerpselen. Nu, zeg ik teveel dat ons land één grote beerput geworden is? Neen, ik zeg niet te veel. O, de zonden, de

zonden van Nederlands volk en allen vreemden die wij herbergen, is tot een grote en een diepte geworden, in geen woorden uit te drukken! U moet eens bedenken dat wij net als Israël met de Heere in een nationaal Verbond gekomen zijn. Niet op zo'n plechtige wijze, maar onze overheid, ons vorstehuis en zeer veel onderdanen, ondertekenden of beleden in het openbaar de Gereformeerde leer. En God van Zijn kant handelde ook verbondsgewijs met ons land, zoals veel oude schrijvers uitvoerig toegelicht hebben. En nu? Het nationaal Verbond is al haast twee eeuwen verbroken en niemand die het ter harte neemt. Wij zijn een heidense natie geworden, met een gedeelte godsdienstige mensen. 't Is zwaar, dat wordt onder de godsdienstige mensen nog wel erkent, want zo zachtjes aan krijgen alle godsdiensten het moeilijk. Althans wij krijgen tegenwerking van regeringswege. In zo'n diepte zijn we gezonken.

En hoe is het met de Kerk des Heeren in ons land? Allerdroevigst gesteld. In de uitwendige openbaringsvorm verdeeld en verbroken. Ja, maar de vraag is, welke gedeelten behoren nog bij de uitwendige openbaringsvorm van Christus kerk? In ieder geval niet allen die de naam Christelijk of Gereformeerd dragen. Integendeel. Het is wel erg om het te zeggen, maar de meeste kerken in ons land zijn beerputten van zonde geworden. Is het ware of niet? De Sodomszonde wordt van de kansel goed gepraat. En wat de leer betreft, de verkiezing, de borgstelling van Christus wordt verloochend. En in meer rechtzinnige kerken wordt het zaligmakend werk van Gods Geest in de praktijk dikwijls miskend. Niet in de leer, maar in praktijk. Men bouwt zijn hoop niet op het bloed des verbonds, waarvan men een bevindelijke en persoonlijke kennis heeft gekregen. Maar men bouwt op zijn verstandskennis en is nooit uit de put gehaald door geestelijke verlichting in de kennis van Christus, door het zaligmakende werk van Gods geest. En ach, arme mensen, dan mist u alles, als u het levendmakende werk van Gods Geest mist.

Nu, als u nog onbekeerd bent en kennis daarvan omdraagt dat u nog in de put van zonde ligt, och bedenk dan nog wat tot uw eeuwige vrede dient! Vrienden, er is nog een put, de put der hel. En als u daar inkomt zult u er nooit meer uitkomen. Als je daarin valt dan wordt het afgesloten met het deksel van de goddelijke gerechtigheid en dat is onherstelbaar. En nu weten u en ik niet wat de hel is. Gods volk leert er wel iets van, ze weten er wel meer van dan ze zeggen, maar toch is ook hun kennis nog zo beperkt, want ze is eindig. En die put der hel is oneindig en eeuwig. Nu, de Heere geve dat de schrik des HEEREN u nog bewege tot het geloof. U kunt uit deze put van zonde en tijdelijke ellenden nog verlost worden. Er is bloed des verbonds wat uw vuile ziel helemaal kan zuiveren en wassen. Er is een zeer bekwame Middelaar, beter en bekwamer dan Mozes, om uw ziel uit de diepten op te halen. U kunt nog vrij komen van de banden van zonde, van de banden des duivels en van de banden van deze ellendige wereld, die in het boze ligt. U weet van Jeremia dat hij al bijna verdrongen was in de modder en nog werd hij eruit verlost.

U bent misschien al over de veertig, of over de vijftig of ouder, maar u kunt nog verlost worden uit de zonde en uit de put des doods. Straks niet meer!

Jonge mensen, zoek je vermaak toch niet in de wereld. O dat vermaak in de zonde, is zo begeerlijk voor onze gevallen natuur, maar het laat een bittere stank achter. Ach, dat je naar je schepper leerde vragen in de dagen van je jeugd.

Kinderen, jullie leven toch in zo'n zondige wereld die in het boze ligt. En nu schitteren al die dingen zo mooi in de ogen, maar je weet niet hoe ellendig de zonde je maakt. Je buigt toch je knieën nog wel, kinderen, 's morgens en 's avonds?

Jongens en meisjes, dat zijn jullie toch ook nog wel niet verleerd? Of heb je hebt nooit aangeleerd? Je leest de bijbel toch nog wel eens als je alleen bent? En ook aan tafel wordt Gods Woord toch wel gelezen? Kinderbijbels zijn mooi, maar aan tafel hoort de Bijbel, óf eerst de Bijbel gelezen te worden. Want Paulus zegt dat de spijzen geheiligd worden door het woord van God. Dus, door hebt beschreven Woord van God en door het gebed. In Paulus' dagen waren dat is de Schriften van het Oude Testament. Dit boek hier, dit dierbare boek wat hier voor ons ligt! Zolang je dit boek nog hebt in de kuil en in je ellenden, heb je nog een niet genoeg te waardenen schat.

Nu, het raakt tijd om te eindigen. Hoe is het met Gods kerk gesteld? Vrienden, er zijn slechts enige weinigen namen in ons Nederlands Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben. Enkelen die door de Zoon van God de volle vrijmaking hebben ontvangen. Enkelen die met de gezegende Middelaar Jezus Christus op het nauwste verenigd zijn en delen in de gunst en gemeenschap van de Vader, in volle zekerheid des geloofs. De anderen van Gods volks zitten nog in de put. Hopeloos? Dikwijls door onmogelijke wegen, dikwijls door diepten die niet te peilen zijn. Maar niet hopeloos. Nee, het zijn *gebondenen der hoop*. Op Wie? Op Wie anders dan op de getrouwe Verbondsmiddelaar? Hier in dit hoofdstuk worden de ware Sionieten vertroost met de aankondiging van Christus, komende op een ezel. Dus in de staat van vernedering. Maar nu worden de ware Sionieten, in die zin niet meer vertroost met de komst van Christus op een ezel. Nee. Toen Christus op die ezel zat en Jeruzalem zag, heeft Hij geweend over hun ellenden en de buitengewone putten van zonde waarin ze verdronken lagen. Maar hij kondigt gelijk aan dat Hij terugkomt. *'Ziet, uw huis worde u woest gelaten, want van nu aan zult gij Mij niet meer zien, totdat gij zeggen zult: gezegend is Hij, Die komt in de Naam des HEEREN'*. Dan komt Hij in de Naam des Heeren, door Zijn Geest tot Zijn oude Bondsvolk Israël. Dan zullen zij Hem aanschouwen die ze doorstoken hebben. Het geruis van zijn voetstappen wordt gehoord. *'Ziet Hem, Hij komt om de aarde te richten!'*

Maar de laatste maal zal Hij komen, niet meer door Zijn Geest, maar op de wolken des hemels, als de doorluchtige Koning der koningen en Heere der heren, om de putten van de graven te openen en al zijn gebonden voor eeuwig te ontbinden in de eeuwige zaligheid. *'Wat ik van de Heere, de HEERE der heirscharen gehoord hebt, dat heb ik u aangezegd.'* vertroost elkaar met deze woorden. Amen.

3. De zalving en zending van Christus.

Geliefden.

Wij lezen in Hooglied 6 het vijfde vers, het eerste gedeelte: *'Wend uw ogen van Mij af, want zij doen Mij geweld aan.'* De Persoon die hier spreekt is de Zoon van God, de aanbiddelijke Zaligmaker van de hele uitverkoren kerk, Die in het Hooglied voorkomt onder het zinnebeeld van een Bruidegom. De Kerk des HEEREN is Zijn geliefde bruid. De Heere Jezus spreekt in dit hoofdstuk op een verbloemde wijze en begint in het zesde vers de schoonheid van Zijn bruid te vergelijken bij Thirza en Jeruzalem. Dat waren twee steden, die schoon van ligging waren en daarom begeerlijk om erin te wonen. Zo is de Kerk des Heeren ook, voor allen die er ogen voor krijgen om haar schoonheid en veiligheid te aanschouwen. *'Schoon van gelegenheid, een vreugde der ganse aarde,'* zegt David.

Maar daar blijft de Heere Jezus niet bij stilstaan. Hij zegt vervolgens: *'Wend uw ogen van mij af, want zij doen mij geweld aan.'* De ogen van de bruid, daar moeten we ongetwijfeld *de liefdesuitgangen der ziel* door verstaan. Want het oog is de spiegel der ziel. En de bruid wordt hier vertoond in haar innige liefde tot Christus. Het liefdesoog doet geweld op het hart van Christus. Men kan denken dat dit een beschrijving is tussen jonge mensen die verliefd zijn, waarin men overeenkomsten vindt voor het geestelijk leven, maar dat het in werkelijkheid toch anders toegaat. Maar, het is de werkelijke zielsbeleving dat er geweld gedaan wordt op Christus, Die nu in de hemel is. Het geestelijk leven is een gift van Christus door Zijn Geest. En deze gave bestaat hoofdzakelijk in liefde. *De liefde vergaat nimmermeer,* zegt Paulus. Nu is het waar, dat de aanvang van het leven der genade en niet begint met liefde tot Jezus, zoals dat vandaag dikwijls gezegd en geleerd wordt. Maar de aanvang van het geestelijk leven begint met de zaligmakende overtuigingen door Gods Geest.

Maar in het Hooglied wordt voornamelijk gesproken over de omgang en gemeenschap van de levende kerk, dus van een kind van God, die min of meerdere kennis van Christus heeft; en geoefend is in de genade. En deze gemeenschap is een innige en geestelijke liefdeband die gelegd is door de Geest van Christus en die door de bruid geoefend en beantwoord wordt met wederliefde. En wie is in staat om deze innige zielswerkzaamheden van de bruid te beschrijven? Wanneer die liefde gevoelig wordt en begint te branden, dan raakt de hele ziel en lichaam in beweging. Dan is het net alsof er geen afstand meer is tussen de hemel en de aarde. Dan is het alsof de ziel alleen op de wereld is met de Heere Jezus. Geen schuld, zonde, dat, kruis of verdrukking wordt er dan gevoeld, *want de volmaakte liefde drijft de vrees uit,* zegt Johannes. En Johannes wist dat uit ervaring, want hij wordt niet voor niets *een apostel der liefde* genoemd. Dan komt de ziel in een familiale samenspraak met de Heere Jezus.

'Heere, wat is het dat mijn ziel zal naar U uitgaan? Hebt U mij lief, met een eeuwige liefde? Is ertussen U en mijn ziel een onverbreekelijk band? Och, dat kan ik niet bevatten. Zoveel duizenden miljoenen en miljarden mensen die U voorbijgaat en is Uw liefde dan op mij gevallen? Op zo'n goddeloze, zo'n zondige, onreine worm, en wilt U dan zo'n worm beminnen, die 't verdiend heeft om onder Uw koninklijke voeten verpletterd te worden? En als U mij liefheeft, dan heeft Uw Vader mij ook lief, want er is een zalige harmonie in Uw Goddelijke liefde en welbehagen. O, dat gaat alle verstand v er te boven. Door God de Vader bemint te worden, geliefd en verkoren, dat doet mijn ziel versmelten. Dat zijn onbegrijpelijke diepten, een zee om in te verdrinken, zonder te verdrinken. Maar hoe zal ik dat moeten de antwoorden; hoe moet ik U

liefhebben; hoe moet ik U mijn liefde betonen? Ik ben veel te arm, te onbekwaam om U mijn liefde te tonen en te geven. Maar ik stem met de dichter in, van ganser hart en ziel: 'U ál,' - ja, geliefden let op de klemtoon - U ál mijn liefde waardig schatten, wijl Gij mijn rechterhand wou' vatten.'

Nu, als een ziel zo werkzaam is, dan zegt Christus: *'Wend uw ogen van Mij af.'* Bedoeld Hij dan dat ze wat moet matigen om Hem minder gevoelig werkzaam zijn? Nee toehoorders, dat kunt u wel begrijpen dat Jezus dat niet bedoelt. 'Ja maar, waarom zegt Hij dan: wendt uw ogen af?' Wel, de bedoeling van deze uitdrukking is om op eenvoudige menselijke manier uit te drukken hoe sterk zulke werkzaamheden zijn op het hart van Christus. En hoe ze Zijn heilige ziel, menselijkerwijs gesproken, - maar ja, Hij is ook Mens, Hij is nu nog waarlijk Mens - hoe ze Zijn ziel aandoen en ontvonken een vurige liefdevlammen naar Zijn bruid. Dat de Heere met zulke uitdrukkingen Zijn kinderen niet afstoot, leert de hele Schrift en begrijpen we allen wel. De hele Bijbel toont de tere genegenheid van Christus om het goede van Zijn kerk te bezoeken en te bevorderen. Daartoe is Hij van Zijn Vader aangesteld en in de wereld gezonden.

Dat hopen wij nu nader te zien in de woorden van onze tekst, die u opgetekend kunt vinden in het voorgelezen Schriftgedeelte, het evangelie naar de beschrijving van Lukas, het vierde hoofdstuk, het 18^e en 19^e vers. Dus, Lukas 4 vers 18 en 19, waar Gods woord en onze tekst luidt:

'De geest des HEEREN is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd. Hij heeft Mij gezonden om den armen het evangelie te verkondigen; om te genezen die gebroken zijn van hart; om de gevangenen te prediken loslating; en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangename jaar des Heeren.'

In deze tekst worden gezien wij: de zalving en zending van Christus.

1. Staan wij even stil bij de omstandigheden waarin onze tekst plaats vindt.
2. Waarmee Christus gezalfd en door Wie hij gezonden wordt.
3. Met welk doel hij gezonden wordt, namelijk met een vijfvoudig doel, volgens de beschrijving hier in Lucas.

De Heere zalve u in het luisteren en mij in het spreken met Zijn Geest, om des Gezalfdes wil.'

1.

Ten eerste, zeiden we, dat we eens stil moeten staan ***bij de omstandigheden waarin onze tekst geplaatst is.***

Nu het is een predikatie van de Heere Jezus in de synagogen te Nazareth. U weet, Jezus is Zijn ambtelijke bediening begonnen, ongeveer september, toen hij rond Zijn 30^e jaar was. Dat blijkt uit de samenhang van de evangelist en uit het feit dat hij drie en een half jaar Zijn ambtelijke bediening heeft vervuld. Zijn werk eindigde op Pasan, ongeveer 7 april, dus Hij begon ongeveer september, oktober Zijn ambt. Hij begon zijn werk toen Johannes de Doper nog preekte en doopte. Uit het evangelie van Johannes blijkt dat Jezus nog wel 1 jaar met Johannes samengewerkt heeft, om het zo eens te noemen. Daarna werd Johannes gevangen genomen en ging Jezus terug naar Galiléa. Hij vestigde Zich toen met Zijn moeder, broers en zusters in Kapèrnaüm. Waarschijnlijk was Jozef al gestorven, althans zijn naam wordt later niet meer genoemd. Wel worden de namen van Zijn broers genoemd en er wordt gezegd dat Hij

zusters had. Vroeger legde men dat zó uit, dat men er neefs en nichten onder verstond. Dat was nog een overblijfsel uit de roomse kerk, die beweren dat Maria altijd maagd is gebleven. Die Roomse uitlegging behoren wij te vermijden.

De evangelist zegt dan, dat Jezus de gewoonte had om op de sabbatdag in de synagogen te leren. Al die uitwendige omstandigheden gaan we nu maar voorbij, maar u moet het zo opvatten dat de mensen daar stonden, of misschien de ouderen zaten daar, en dan komt Jezus naar voren en vraagt om de boekrol van Jesaja. Een van die dienaren, of beheerders van de synagoge verstrekt Hem die rol. Het blijkt dus wel dat de Heere Jezus in dat jaar van Zijn ambtelijke bediening al behoorlijk achting verworven had. Want men ging er niet zomaar toe over, om iemand die niet gestudeerd had voor te laten gaan.

Maar goed, Christus ontrolt het boek en zoekt Jesaja 61 op. En daar begint die gezegende Leraar der gerechtigheid te lezen, de woorden die u zojuist als tekst zijn voorgelezen. U kunt denken, hoe aandachtig de mensen geluisterd hebben en zeker toen Hij het boek weglegde en die bekende woorden uitspraak: *'Heden is deze schrift in uw oren vervuld.'* Dat hield veel in! Want dat wilde zeggen: *'Ik ben de ware Messias, die in de wereld komen zou. Ik ben door God de Vader gezalfd en gezonden tot een Zaligmaker der wereld.'* En ongetwijfeld heeft Hij nog veel meer andere woorden tot uitleg ervan gesproken.

Maar nu zal een aandachtig toehoorder misschien al opgelet hebben, dat er verschil is tussen de woorden zoals ze hier in Lucas staan en zoals ze in Jesaja 61 voorkomen. Het begint al dadelijk met een verschil in Naam, namelijk in Jesaja staat: 'De Geest des Heeren HEEREN is op Mij.' En in Lukas staat: 'De geest des HEEREN is op mij.' Dus hier in Lucas wordt de naam des HEEREN maar één keer uitgedrukt. En we zien in het vervolg nog meerdere verschillen. Nu, dat heeft zijn reden. Dat komt zó. Misschien weet u dat de bijbel, d.w.z. de boeken van het Oude Testament 400 jaar vóór de aankondiging van de geboorte van Johannes de Doper afgesloten zijn. 400 jaar heeft de profetie gezwegen en heeft de kerk gewacht op de bestemde tijd, waarvan Daniël had gesproken dat de Messias komen zou. Nu is het zo, dat ongeveer 200 jaar ná de afsluiting van de Hebreeuwse Bijbel, de Bijbel vertaald werd in het Grieks. Die vertaling wordt genoemd *de Septuaginta*. Deze Griekse vertaling is zeer belangrijk geweest. Want de Hebreeuwse taal raakte in onbruik. De Joden spraken in het land van Israel, meestal Aramees, dat is een taal die de oudvaders *Chaldeeus* noemden. En de Joden in de verstrooiing, - wat een veel groter aantal was dan in hun eigen land - begonnen Grieks te spreken en te schrijven, omdat het de wereldtaal geworden was, nadat Alexander de Grote de toenmaals bekende wereld overwonnen had. Nu, toen dus de Hebreeuwse Bijbel in het Grieks vertaald werd, werd de Bijbel ineens toegankelijk voor allen die Grieks spraken en konden lezen. De Septuaginta had echter veel taalgebreken. De geleerden zijn het daarover wel eens. Toch zien wij in het evangelie dat zij die Griekse overzetting dikwijls citeren. Soms citeren ze hem letterlijk en soms verbeteren ze hem aan de hand van de oude Hebreeuwse Bijbel die in hun bezit waren. Hierin zien wij dat God ook een gebrekkige overzetting van de Bijbel kan gebruiken tot zaligheid. Hoeveel mensen zijn er niet door de Geest geleerd door onze eerste Nederlandse vertalingen, voordat de zuivere Statenvertaling kwam!

Dat nu verder daar gelaten. Wij gaan terug naar de synagoge in Nazareth. Vanzelf heeft de Heere Jezus de Septuaginta niet gebruikt in de synagoge. Want Hij las onder de Joden en las ongetwijfeld voor uit de Hebreeuwse boekrol. Of Hij die uitleg in het Hebreeuws of in het Aramees uitsprak, doet niet ter zake. Ik denk dat hij Hebreeuws

sprak, zoals het in de synagoge gebruikelijk was in het Hebreeuws sprak Hij ook later vanuit de hemel tot Saulus van Tarsen aan. Wat Jezus gesproken heeft, heeft Lucas ons in het Grieks meegedeeld. En als de grote Zoon van God spreekt, zouden wij dan niet luisteren?

2.

Dat brengt ons bij ons tweede punt, *namelijk dat de Heere gezonden is door Zijn heilige Vader*. Want Hij zegt: *'De Geest des HEEREN is op Mij. Daarom heeft Hij Mij gezalfd.'*

Wat die letterlijke woorden betreft, de meeste verklaarders stemmen wel overeen, dat de bedoeling ervan is: 'De Geest des HEEREN is op Mij.' En dan volgt er een punt. En daarna toont Christus het doel aan van Zijn zending, namelijk, dat Hij, dat is, God de Vader heeft Mij gezalfd om een blijde boodschap te brengen. Dus, nogmaals gezegd, de vertaling kan gemakkelijk zo luiden: 'De Geest des HEEREN is op Mij. Hij heeft mij gezalfd daarom, namelijk, om een blijde boodschap te brengen, enzovoort. Dat brengt ons dus tot de zalving van Christus. U weet Christus is de ambtsnaam van de Heere Jezus en betekent in onze taal: *'Gezalfd.'* In het Hebreeuws luidt dat 'Messias'.

Wat nu de zalving van Christus betreft, wij vinden in het boek Spreuken dat er gezegd wordt: *'Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest.'* Dat houdt in dat Christus gezalfd is tot Zijn ambten in de Raad des vredes. U moet het niet zo voorstellen dat dit een beginpunt is in de eeuwigheid, maar het heeft God behaagd om Zich op een menselijke wijze uit te drukken. En Hij spreekt over Zijn eeuwige besluiten en onderhandelingen op een menselijke wijze, als een Raad des vredes, of zoals het ook genoemd wordt: *het verbond der verlossing*. 'Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend.' God, tevoren ziende dat de mens die in de tijd geschapen zal worden en van Hem zal afgefallen, nam voor om Zich door de diepte van de val heen, Zich te verheerlijken in rechtvaardigheid en barmhartigheid. En om Zich in eeuwige en grondeloze barmhartigheid te kunnen verheerlijken was het nodig dat Zijn gerechtigheid zal bevredigd worden. Er was een Verlosser nodig om die keurlingen en beminden van de Vader uit die oneindige diepe afgrond op te halen. Deze grote Verlosser presenteerde zichzelf in eeuwige liefde en vrijwilligheid, met die bekende woorden: 'Zie, ik kom, o God, om Uw wil te doen.' De Vader bewilligde in deze borgstelling en nam het voorstel aan dat de Zoon van God, Zijn eeuwige en natuurlijke, geliefde Zoon, een menselijk lichaam zou aannemen. Hierin wordt de eeuwige wijsheid van God geopenbaard in het bedenken van dit plan van verlossing. De Heilige Geest, Die een onderscheiden Persoon is in de aanbiddelijke en eeuwige gezegende Drie-eenheid bood Zich aan, om zo eens te spreken, om een lichaam toe te bereiden voor Christus en Zichzelf aan die God-mens mee te delen in een oneindige mate. Dit wordt nu inzonderheid *een zalving met de Geest* genoemd. En God de Vader bewilligde daarin, zodat er sprake is van *een orde* in de Raad des vredes.

En overeenkomstig deze orde in de vrederaad, werkt de Drie-enige God ook in de tijd. Dit is een zalige harmonie en daar klopt het hart van een levend kind van God, want hier klopt het hart des Heeren. Hierin is een eeuwige Bron en Fontein van leven en zaligheid. Uit kracht van deze vrederaad en zalving van Christus zijn Adam en Eva opgezocht ná de zondeval. En uit kracht hiervan zijn alle uitverkorenen voor de komst van Christus in het vlees, zalig geworden.

Maar het was nodig dat dit eeuwig voornemen uitgevoerd werd in de tijd. En wanneer de bestemde tijd hiervoor gekomen was bracht de Geest Gods Christus tot Johannes de Doper en vroeg Christus aan Johannes om gedoopt te worden. En u weet de geschiedenis, toen Jezus afdaalde in het water, daalde de Heilige Geest in de gedaante

van een duif op Hem en bleef op Hem. Die gedaante bleef niet op Christus, maar de Geest bleef op Hem en woonde in Hem, zonder mate. Tevoren waren sommige gezalfd tot profeet, of tot priester of koning. Die mensen kregen een deeltje van Gods Geest, enige gaven; maar Christus werd tot die drie ambten gezalfd, zonder mate van Gods Geest. Niet dat de Goddelijke natuur vermeerderd werd, maar de Godmens en in het bijzonder naar Zijn menselijke natuur, de Middelaar, werd door de Vader met de Geest gezalfd tot een zeer bekwame Verlosser en Zaligmaker.

Kinderen Gods, hoort u de stem van de Vader niet? 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik al Mijn welbehagen heb, hoort Hem!' Dit sprak de Vader toen Christus gedoopt werd. Nu, zal deze Middelaar niet bekwaam zijn om te onderwijzen? 'Mensen, in de synagoge van Nazareth, vestig toch al je aandacht op deze Jezus, de zoon van Maria, want hij is de ware Messias, die in de wereld komen zou. Om welk werk te doen?

3.

Dat brengt ons tot het derde punt. Om welke werk te doen? ***Om ook anderen te zalven met die Geest.***

Lukas noemt ten eerste: 'om de armen het evangelie te verkondigen.' Jesaja zegt: 'om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen.' Het verschil ligt alleen in een andere vertaling van het Hebreeuwse woord. En taalgeleerden merken op dat het Hebreeuws in zijn oorspronkelijke en meest gebruikte betekenis is: armen, ellendigen, nooddriftigen, namelijk in een uitwendige zin. Als dit toegepast wordt op het gemoed van mensen, ik bedoel als we spreken van *geestelijke* armen en ellendigen, dan noemt de Schrift die ook wel: *zachtmoedigen*. Alleen moeten we er erg in hebben, dat de oorspronkelijke betekenis is, nederig van gemoed, of arm en behoeftig van gemoed. Eigenlijk ook *gebogen van gemoed*, in die zin dat Gods volk leert buigen onder God. Dus niet zacht van karakter, dat is wat anders.

1. Maar houden we ons nu even bij het woord van Lukas, namelijk 'armen het evangelie verkondigen.' Worden hier natuurlijke armen bedoeld? Niet direct, hoewel het niet altijd wordt uitgesloten. Paulus zegt duidelijk dat het niet veel rijken zijn die geroepen worden tot het geloof in Christus 'niet veel rijken en niet veel edelen.' Maar dat moet ons niet brengen tot de gedachte dat natuurlijke armen of mensen die arm aan goederen zijn, een streepje voor hebben in de evangelie verkondiging. Kijk maar naar de hedendaagse toestand in de wereld. Het zuiver en bevindelijk evangeliewoord wordt voor zover we weten niet aan de edelen der wereld, dat is aan de groten der aarde, gepreekt. Maar ook niet aan de armsten. Want we zien dat de armste landen ter wereld meestal ook verstoken zijn van de prediking van het evangelie. Dus die armen in onze tekst zijn geestelijke armen; zoals we reeds gezegd hebben, armen, nooddriftigen ellendigen, enzovoort.

Nu zijn we krachtens onze diepe val in Adam allen arm geworden, nameloos arm, onuitsprekelijk waren. Maar we voelen het niet, we beseffen het niet recht. Daarom is het zo nodig dat we aan onze ellende en rampzalige toestand ontdekt worden. Wat is onze grootste ellende? Dat we buiten Gods gunst en gemeenschap leven in een dodelijke onmacht en onwil ten goede. Het is het werk van Gods Geest om de uitverkorenen aan hun ellendestaat te ontdekken. Het is doorgaans het eerste werk van Gods Geest om te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. De Geest maakt de uitverkoren zondaar levend. Er kunnen veel uitwendige overtuigingen zijn, veel gemoeds- en gevoelsaandoeningen, die allen buiten het zaligmakend werk van Gods

Geest vallen. Dat zien we wel in dit en de volgende hoofdstukken, hoe ver sommigen overtuigd werden door de prediking van Christus; maar zij misten de diepgang van de wortel.

1. De Geest dan overtuigt de zondaar *van zijn schuld tegen God*. Hij ziet zijn afgelegde levensweg en zijn zonden van bedrijf en nalatigheid en krijgt een bittere smart en berouw in zijn ziel dat hij zó tegen God gezondigd heeft. 'O mijn zonden, o mijn zonden. Ik heb tegen God gezondigd'.

'Ik heb gedaan wat kwaad was in uw oog,

Dies ben ik HEERE, uw gramschap dubbel waardig'.

Zegt de oude dichter. Dit gevoel van schuld en zonde veroorzaakt een knagende worm in zijn geweten. En hoe meer de zonde en schuld opengelegd wordt, hoe meer het geweten aanklaagt en veroordeeld. Dit maakt een overtuigde zondaar ellendig en doet hem en reikhalzend naar vergeving en ontferming. Als zulke overtuigden onder de prediking van het evangelie komen, wordt hun kwaal meestal groter en zwaarder, omdat ze gevoelen dat zij vreemdeling zijn van God en Christus. En toch wordt de prediking van Gods woord hun boven alles dierbaar, zowel als het lezen daarvan.

2. Overtuigde zondaar worden ook in zichzelf ellendigen, omdat de Geest hun *ellendestaat* openlegt en krachtig op hun ziel drukt. Onze ellende staat houdt in dat *we zonder God op de wereld leven*. Vreemdelingen van God, vreemdelingen van Christus, vreemdelingen van Gods Geest en van het zalig Verbond der genade. En welke een diepte dit inhoudt, is nooit door een mens te beseffen, of uit te drukken. Daarbij komt dat wij door onze zonden alle rampen, leed en ellenden van dit moeitenvolle leven onderworpen zijn. Wat een bittere ellende heerst er dikwijls in de gezinnen. De éne maakt de ander, dat de wereld tot een last, ja een hel wordt op aarde. De ellende van de ziekte, tegenspoed, jammer en verdriet en verlies van geliefde betrekkingen zijn bij sommigen zeer groot. Maar de ellenden die men elkaar aandoet door mij, plagerijen, list en bedrog zijn in sommige gevallen nog veel groter. Sommige mensen dragen het verlies van man of vrouw of kinderen gelaten, maar wij zien dat ze verteren door de hatelijke gedragingen en ruzies die gezinnen en families kunnen teisteren.

Deze ellenden van dit leven zijn groot, maar wat is het in vergelijking bij de eeuwigheid? Alle kruis en verdriet in dit leven zijn vermengd met goedheid, maar dat zal na dit leven niet meer zijn. En daar wordt nu een overtuigde ziel juist zo diep van overreed dat er een eeuwigheid aanstaande is en dat hij verloren ligt. Wij gaan niet verloren, geliefden, *maar wij liggen verloren*. En zullen eeuwig verloren blijven liggen als genade niet tussenbeide komt. En wie zal de eeuwig tormenten van de verdoemden in de hel kunnen beschrijven? Ach, geliefden, geve God dat u daar nooit zult komen, want het zal zo vreselijk zijn. Een pijniging naar het lichaam is erg, maar een pijniging naar de ziel is erger. Een pijn en smart in alle lichaamsdelen en in alle vermogens, dat is onuitstaanbaar. Dat is voor een lange nacht haast niet te dragen. Maar voort duizenden miljoenen lange nachten, zonder einde, zonder ophouden, dat gaat al onze gedachten te boven. En daarvan worden overtuigde zielen ten volle overreed dat dit voor eeuwig hun deel zal zijn, en dat het spoedig kan voltrokken worden. Zouden ze dan niet zichzelf voelen als diep ellendigen, als dodelijk armen en ongelukkigen? Zou je dan niet uit gaan roepen: 'wat moet ik doen om zalig te worden?' Ja, dan begin je te zoeken, overal te

zoeken, of er nog raad en uitkomst is. Gods woord wordt je liefste boek en de prediking ervan je grootste vermaak.

Christus zegt hier: 'armen wordt het evangelie verkondigd.' Het evangelie wijst de mogelijkheid aan om de toekomstige toorn te ontvlieden. Dat zuivere, bevindelijke evangelie wordt een ziele spijs voor zulke arme en ongelukkig verloren zondaren. Want het predikt hen een weg van behoud. Vanzelfsprekend liggen er nog diepere leringen in de woorden: 'armen wordt het evangelie gepredikt', maar misschien komt dat straks nog aan de orde. Als de Geest opening schenkt en in de waarheid leidt.

2. Laten we eens verder luisteren naar de prediking van Jezus. Wij zeiden dat Christus gezonden werd met een vijfvoudig doel.

Het tweede doel beschrijft Lukas, namelijk: 'om te genezen die gebroken zijn van hart.' Dat komt geheel overeen met de woorden die we bij Jesaja 61 vinden: 'om de gebrokenen van hart te verbinden.' De uitdrukking begrijpen weet eigenlijk allemaal wel. Of zijn er mensen die het niet weten? Was er maar meer belangstelling voor de waarheid! De eenvoudige uitdrukkingen worden haast niet meer begrepen, omdat er praktisch geen bevinding meer van is. Nu, u weet wat een gebroken arm of been is. Dat doet pijn en je bent krachteloos, in het gebroken lid. Een gebroken hart in het natuurlijk leven, zal onherroepelijk de dood ten gevolge hebben. Dat is een hartstilstand, wat zovelen overkomt. Maar een gebroken hart in een geestelijk opzicht, zoals dat hier bedoeld wordt, komt niet zoveel voor. Als je verbroken van hart bent, heb je geen kracht meer. Het kan zijn dat iemand die in zaligmakende overtuiging leeft, zichzelf buitengewoon hart en koud en onbuigzaam van hard gevoeld. Nu, dat is goed, dat we het gevoelen, want wij zijn inderdaad zo hard van hart.

En toch ligt daarin in beginsel van een verbroken hart. Want een verbroken hart is een hart wat diep verslagen is over de zonde en schuld. Dan houd je geen kracht meer over om te bidden, om te geloven of God lief te hebben. 'Mijn ziel is gebroken van verlangen naar uw heil,' zegt David. Dan ben je als een versmachtend, dorstend hert naar de frisse waterstromen. Een hert wat overall achtervolgd wordt, nergens rust kan vinden en tenslotte uitgeput in elkaar zou zinken, was het niet dat een teug fris water nieuwe krachten gaf.

Een gebroken hart kan *niet meer bidden*, zei ik. Maar het gebeurt wel dat God de Geest des gebeds in zo'n hart uitstort en dat Die bidt met onuitsprekelijke zuchten.

Een gebroken hart kan *niet meer werken*. Men heeft het wel geprobeerd, maar de kracht is gebroken. Het is de aard van een overtuigd zondaar of zondares om te gaan werken. Vroeger zeiden ze: 'zeven schoven op een dag'. Dat wil zeggen, van de zeer vroege morgen tot de zeer later avond. Dat werken houdt in, dat men begint te reformeren. Alles moet veranderd worden; men hervormd en gereformeerd eerst zichzelf in handel, in wandel, in woorden, in omgang met mensen, en waar niet al meer. Maar daar is men niet tevreden mee. Nu krijgen ook anderen een beurt. Allereerst zijn naaste familiebetrekkingen. Als je ongetrouwd bent, je ouders, broers en zusters en vrienden. En als je getrouwd bent, je man of vrouw of kinderen. Maar er komt een tijd dat men niet meer werken kan. De kracht verminderd. De lust gaat weg. Langzaam maar zeker raakt men uitgeput. Weet u waarom? Omdat het niet helpt! Zijn naastbestaanden worden niet bekeerd en zelf wordt men hoe langer hoe goddelozer. Als de Geest van God de binnenkant van ons hart openlegt, nauw, dan valt er niet veel meer op te knappen, want het is tot in de grond toe bedorven. '*Onrein, onrein!*' Roept men uit. Dat is een verloren zaak. De springbron van de zonde wordt opengelegd en daar ziet men zijn diep verdorven bestaan, wat vijandschap is tegen God. Nee, al zijn

krachtsinspanning om dat te boven te komen baten niet meer. En daarbij komt dat je zoveel menselijks, vleselijks en zondigs ziet in al je flauwe godsdienstplichten, dat je geen kracht overhoudt om met wettisch werken jezelf op de been te houden en voor God te kunnen bestaan.

Maar u voelt wel aan, dat er meer in de tekst ligt. Men raakt krachteloos *om te geloven*. In het begin van het nieuwe leven, als de prediking van het evangelie de ziel doet opspringen van vreugde omdat er nog een Weg tot zaligheid is, dan gaat men over om met al zijn kracht in Christus te gaan geloven. Men zoekt de boeken op die over Hem schrijven, de teksten die over Hem handelen en zo werkt men op Hem aan. Maar als de Geest u ontdekt aan de wettische drijfveren in al dat zogenaamde geloven, dan blijft er niet zoveel geloof meer over. Ja, tenslotte raakt men een gebrokene van hart, men kan niet meer geloven. Hoezeer Christus in Zijn Woord en prediking geopenbaard en bekend gemaakt wordt, men gelooft alles wat van Hem geschreven is. Het wezen van het geloof ligt dan wel in de ziel, maar om met toe-eigenen de kracht te kunnen geloven, dat Christus in de wereld gezonden is voor hem of haar, dat gaat zo gemakkelijk niet. Daartoe is de Geest des geloofs nodig. En als Christus zulke gebrokenen van hart gaat verbinden, dan werkt hij door Zijn Geest in de ziel zo'n zalige verlichting in de kennis van Zijn borgstelling, van Zijn bloed en ambten, dat men met zeker dichter uitroept:

*'Nu heb ik eens gevonden,
een Balsem voor mijn zonden,
een middel voor mijn smart.
God, in Zijn Zoon bewogen,
Die slaat op mij Zijn ogen,
en treft mij in het hart.'*

O, die zoete en de zalige werkzaamheden der ziel als Christus aanvankelijk zo'n zieke, diep getroffen en gebroken zondaarshart begint te genezen!

3. Maar er is nog meer te leren op de weg der zaligheid. Christus is meer dan een goed Predikant en een bekwaam Dokter of Geneesheer. Hij is ook een Cipier of Gevangen bewaarder. Liever gezegd, een Rechter Die autoriteit heeft om de gevangenen los te laten. Of, we zouden het zo kunnen noemen: 'een Verlosser om de gevangenen te bevrijden.' Want Lukas zegt: 'dat Hij gevangenen predikt dat ze losgelaten zullen worden.'

Om dit *derde doel* van Christus ambt en zending te beter te verstaan is het nodig dat we iets zeggen van de oude wetgeving van Israël onder het Oude Testament. En vooral van de wet op het Jubeljaar. De Heere had door Mozes twee bijzondere jaren ingesteld. Het eerste was het sabbatjaar. Dat betekende dat elke zevende jaar er een sabbatjaar zal wezen, dat het land rustte. Er mocht niet gezaaid en gemaaid worden. In hoofdzaak werden de armen hierdoor bevoorrecht. Want als zij schuld hadden moest hun schuldeiser hebt op een sabbatjaar het allemaal kwijtschelden. Bovendien werden arme knechts en dienstmeisjes door deze wet bevoordeeld. Want als iemand zichzelf verhuurd of verkocht had aan een heer of mevrouw, dan bleef die dienstbetrekking bestaan, tot aan het sabbatjaar. De dienstbaren hadden geen inkomen, ze leefden door het onderhoud van hun eigenaar. Weliswaar waren deze geen slaven; dat mochten Israëlieten niet doen bij hun eigen volk, maar hun dienstbaarheid - wat dikwijls met zeer armoedige omstandigheden samen ging - was een grote belemmering van vrijheid.

Er was ten tweede, noch een ander zeer belangrijk jaar, dat was het Jubeljaar. Elke 50e jaar werd dit jaar gevierd. Het begon op de grote verzoendag doordat de priester met een bazuin blies en vanaf die ure werd het Jubel jaar een feit. Dat jaar bracht veel voordelen in Israël. De knechts en dienstmeisjes die niet vrijuit gingen op het sabbatjaar, door armoede of omdat ze bij hun Baäls nog een tijd wilden dienen, die konden in elk geval vrij gaan in het Jubeljaar. En daarbij kwam dat iedereen zijn oude, vaderlijke bezittingen en erfenis terug kreeg. Daardoor bleven de stammen in Israël in hun onderscheid van elkaar, bewaard. En ook werd er een algemeen pardon gegeven aan de gevangenen. Dat laatste staat wel niet letterlijk in de wet in Leviticus 25, maar het is af te leiden uit Jesaja 61 en uit onze tekst. Het wordt dan ook wel door Joodse schrijvers erkend.

Nu, u voelt wel aan dat hier een rijkdom van geestelijke leringen in liggen. En op deze wetgeving zinspeelt de Heere Jezus, want van Hem wordt gezegd, dat Hij predikte of uitroep dat gevangenen de vrijheid verkrijgen. Evenals die priester onder het oude verbond de trompet blies, zo blaast de grote Heraut des hemels de trompet van het evangelie. Het evangelie der vrijheid.

Vrijheid uit de gevangenis en vrijheid uit de dienstbaarheid. Wij verkeren allen in de gevangenis der zonde, van nature. God verlost Zijn volk daaruit bij de overtuiging van zonde. 'Die ons getrokken heeft uit deze tegenwoordige boze wereld en overgezet heeft in het koninkrijk van de Zoon Zijner liefde', zegt Paulus. In deze gevangenis zitten alle mensen en kinderen. En zij worden daarin bewaakt door een wrede en helse cipier, de duivel, die de mensen toch liever hebben dan Christus. Ach, in de gevangenis wordt de mens vastgeketend en geklonken met boeien van zonden en ongerechtigheden.

Wij zeiden, God verlost Zijn volk uit de gevangenis der zonden en dan brengt hij hen in de gevangenis, of *in de dienstbaarheid der wet*. Dat klinkt sommigen misschien vreemd in de oren, maar het is de werkelijkheid. In de zaligmakende overtuiging die de Geest het hart werkt, doet Hij de mens goed en terdege gevoelen dat hij door zijn zonden onder de vloek der wet ligt. En dit gevoel en levendig besef dat de wet Gods toorn en donder en bliksem over onze hoofden uitgalmt, maakte ons dienstbaar. De wet overtuigt en openbaart de gruwelijkheid van de zonde en wordt door Gods Geest tot een Tuchtmeester tot Christus. Deze dienstbare staat wordt door Paulus in de Galatenbrief een *gevangen staat* genoemd. En met recht, want niemand kan zichzelf daaruit verlossen. Maar het is Christus en Hij alleen, Die een proclamatie doet van vrede en vrijheid aan allen die geloven, zonder onderscheid. Maar zolang een erfgenaam een kind is, dan wordt hij onder voogdij geplaatst; eerst als hij opgegroeid is komt hij in volkomen vrijheid. Zo behandelt Christus en zo ondervindt de uitverkoren zondaar het. Wanneer Christus geopenbaard wordt, in meerder of mindere mate, dan wordt de ziel van haar boeien en banden bevrijd. Hoewel dat dikwijls in trappen gaat. Maar de hoofdzaak is, dat Christus de ziel vrijmaakt van de wet, die verdoemt. En waardoor?

Wel, onder het Oude Testament ging de grote verzoendag vooraf aan het Jubel jaar. En zo wordt het nog ondervonden. De Geest schijnt verlichting in de kennis van Christus, als de grote Verzoener der zonden. O, als Hij in de ziel bekend gemaakt wordt door het woord der evangeliebeloften of in een heldere mate door Zijn openbaring als de grote Verzoener in de ziel, hoe springt de ziel dan op van vreugde! Dan moet men jaren in afbrekende en beproevende wegen verkeerd hebben, en dán die ontdekking en openbaring van de Zoon van God, de grote Borg van het verbond, de Gezalfde van de Vader, vol van genade en waarheid, ... dan wordt al wat aan Hem is gans begerlijk.

Dan is men een verbroken van hart geweest, die God recht en gerechtigheid toeschrijven, al zal Hij ons eeuwig verdoemen. Dan is men een gevangene der wet geweest, die de vloek van de wet billijkt en God rechtvaardigt in Zijn straf en oordeel en tenslotte met Paulus erkent: *dat de wet heilig en rechtvaardig en goed is*. Maar als dan Christus verschijnt om de gevangenis deuren open te breken, waar wij niet meer op rekenden, o dan looft en prijst en eert men die grote Verlosser, die de koperen deuren vermorzeld heeft!

4. Maar wij moeten verder, want er volgt nog een *vierde tak* van Christus' doel, namelijk Lukas zegt: *'om de blinden het gezicht te geven en de verslagenen de vrijheid.'* Deze zin heeft wel enige toelichting nodig, want bij Jesaja vinden we alleen de uitdrukking: *'om de gebondenen opening van de gevangenis te geven.'* Wellicht zal iemand dat bevreedden, dat Lukas er wat aan toevoegt.

Nu, dat zit zo: de Hebreeuwse uitdrukking heeft een dubbele betekenis. Onze Statenvertalers hebben in Jesaja 61 de ene betekenis verklaard, namelijk *de gebondenen opening van gevangenis* en de Septuaginta de Griekse bijbel, vertaalde de andere betekenis: *om de ogen der blinden te openen*. Lukas, die de Hebreeuwse taal ongetwijfeld goed beheerste, neemt de beide betekenissen samen en zegt: *'om de blinden het gezicht te geven en de verslagenen heen te zenden in vrijheid.'* En als wij de verklaarders inzien blijkt, dat de bedoeling ervan is, dat er gezinspeeld wordt op de gevangenen die in boeien zaten en in 't donker. Nu, vrienden, dat is zo moeilijk niet meer om te begrijpen. De gevangenen vroeger waren zo prachtig niet dan tegenwoordig. Nu zijn ze zo weerzinwekkend niet, daarom zijn er zoveel misdadigers, maar vroeger was het anders. Een vunzig, donker hol. En als je dan een vrijheid kwam, moest je eerst wennen aan het licht, dan was het alsof blinden het gezicht kregen. Dat is heel de betekenis. De gevangenen zaten daar als verslagenen en verbrijzelden, zegt de Griekse grondtekst. Jeremia heeft dat ook ondervonden in de gevangenis en daarom zegt hij ergens: *'dat men al de gevangenen onder de voeten verbrijzeld, zal het de Heere niet zien?'* Nu, zijn er mensen onder ons die zich zo gevoelen? Verbrijzeld van verdriet, omdat ze tegen God gezondigd hebben? Verslagen en in boeien omdat ze in Adam ons aller hoofd, God verlaten en vaarwel gezegd hebben? Verbrijzeld en verslagen omdat hun zonden de oorzaak zijn van de speer in de zijde van Christus? Hun zonden de oorzaak van zijn smartelijk lijden in de hof van Gethsémané, Zijn lijden bij Pilatus en Herodus, bij het Sanhedrin en aan het kruis? Ja, ze zullen Hem aanschouwen Die zij doorstoken hebben en ze zullen over Hem rouwklagen als over een enige Zoon. Zijn er nog verslagenen vanwege de breuk van de kerke Gods in ons diep gezonken vaderland? Zijn er nog verbrijzelden die geen kracht meer hebben om te wenen, bij tijden, vanwege de verachting en de smaad die de gezegende Verlosser wordt aangedaan in Nederland en daar buiten, evenals vroeger in Nazareth? Zijn er nog die blinde ogen hebben, nadat ze tevoren de Christus in Zijn lijden aanschouwd hadden? Zijn er nog die in de vrijheid gewandeld hebben en daarna opgepakt en opnieuw gevangen gezet zijn, omdat ze gewaar werden dat de Rechter geen wettige vrijheidsontslag verleend had? Dat begrijpt men tegenwoordig helemaal niet meer, maar de discipelen wisten dat wel. De Heere Jezus riep vrijheid voor hen uit. En zij hebben daarin gewandeld, totdat ze in de hof van Gethsémané kwamen. Toen werden ze nieuwe boeien gewaar en dat ze totaal blind waren voor de weg waarin Christus hen voorging.

5. Maar nu moeten we ons haasten naar de *vijfde tak* van Christus' zending in de wereld, namelijk *'om uit te roepen het aangename jaar des Heeren.'* Zoals gezegd is,

betekent dit het geestelijke Jubeljaar. En we mogen er niet aan voorbijgegaan dat de tijd waarin Christus deze predikatie uitspraak, het 29 of 30e Jubeljaar was ná de uittocht uit Egypte, want dat was toen precies 1500 jaar geleden. Het zou te ver voeren om dat te bewijzen. Ook werden de Jubeljaren ná de Babylonische gevangenschap niet meer onderhouden, maar het is wel opmerkelijk dat er in periode van de 1500 jaar die voorbijgegaan was, ná de uittocht uit Egypte en dat het echte Jubeljaar nu zou aanbreken, toen Christus deze woorden sprak, ongeveer september, oktober in het jaar 27 na de Christelijke jaartelling. Wij zien hierin de vervulling van de Mozaïsche wet. En zoals reeds opgemerkt is, bracht het Jubeljaar de verloren erfenis terug en bracht de mensen ook weer terug bij hun geslacht. O, zo moeten wij teruggebracht worden waar wij onszelf hebben uitgezondigd.

Er staat in dit vorige hoofdstuk, Lucas 3, *dat Adam de zoon van God was*. Ja wij hebben ons in Adam van God los gescheurd. Daar lag ons geslacht, daar lag onze afkomst. 'Wij zijn ook Gods geslacht', zegt Paulus. Nu, de zoon van God is gekomen om ons te herstellen in de zalige gunst en gemeenschap Gods de Vader. En daar gaat het hart van de levende kerk naar uit. Daarom zien ze uit naar het Jubeljaar, het jaar van verlossing en herstel van de verloren gegane erfenis in het paradijs. En als God Zijn kinderen daar terugbrengt, hoe huppelen ze dan van zielenvreugd! O, hoe zeldzaam horen we onder Gods volk dat de volle betekenis van het Jubeljaar, het aangename jaar des HEEREN beleefd wordt! Dán wordt met volle zekerheid en volle bewustheid de ziel hersteld in des Vaders gemeenschap en getuigt de Geest met hun geest dat zij kinderen Gods zijn. 'En indien wij kinderen zijn, dan zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God en mede erfgenamen van Jezus Christus.' Kan het heerlijker? Kom, het is tijd voor de toepassing. Zingen we eerst van psalm 69:14.

Daar zal Gods volk weer wonen naar Zijn raad.

God eeuwig hen Zijn volle gunst betonen.

Toepassing.

Geliefde toehoorders, jong en oud en klein en groot, weet u wat de vrucht was van Jezus' prediking in Nazareth? Dat ze zich alle verwonderden, ja alle verwonderden zich en zeiden: "hoe is het mogelijk, dat een eenvoudige timmerman zó kan preken! Het is zeldzaam! Hoe komt hij aan die geleerdheid? En dan zó duidelijk! Maar toen ging Christus de preek toepassen en zei, met andere woorden: ja, jullie verwonderen je zo, maar ondanks dat erkennen jullie Mij niet als de gezonde Leraar en gezalfd van de Vader. En daarom ben Ik hier weggegaan. Ik heb hier dertig jaar gewoond en werk nu al een half jaar in Kapernaüm. Weet u waarom? Jullie erkennen Mij niet als de ware Messias. Daarom heb Ik hier geen wonderen gedaan, maar wel op andere plaatsen." En toen ze dat woorden - want dit is de bedoeling van hetgeen er verder in dit hoofdstuk staat - toen ze dat hoorden, wierpen ze hem uit. En ze zouden Hem te pletter gegooid hebben als Goddelijke almacht niet tussenbeide gekomen was!

Ach geliefden, dat is onze beeld van nature; werkelijk waar, het is uw en mijn beeld, van onszelf dan verwerpen we Christus, ook al verwonderen wij ons over Zijn aangename woorden.

En wat was het einde van Nazareth? De ondergang door de Romeinen. Een beeld van onze eeuwige ondergang als God u niet te sterk wordt. Nu is Christus uitgaan in Nederland door Zijn Woord en enkele herauten, maar wat is het onthaal? Mijn vrienden, als Christus eens in eigen Persoon, als de vernederde Leraar der gerechtigheid tot Nederland zou komen, evenals vroeger naar Israëel, wat zou zijn

onthaal zijn? Ik vrees - en ik mag zeggen: God heeft het mij getoond - dat Hij maar in een paar 'synagogen' zou geduld worden. De meesten zouden Hem na één of een paar keer horen preken niet meer vragen. Ik zou nog meer kunnen zeggen, maar omdat het misbruikt wordt, laat ik het achterwege.

Maar dit wil ik er nog aan toevoegen: Christus predikt nóg het welaangename jaar des Heeren. Ik bedoel het evangelie van vrije genade wordt u nog verkondigd. U leeft nog in 't heden der genade, de welaangename tijd, de dag van zaligheid. De dag dat bekering en zaligheid nog mogelijk is. Nu, haast en spoed u om uws levens wil. Christus kan en wil nog de grootste zondaren zalig maken indien ze slechts met hun boeien en banden en blinde ogen tot Hem willen komen. Roep Hem aan terwijl Hij te vinden is want het is de vaste werkelijkheid dat Hij niet onder u blijft wonen en niet onder ons blijft preken. "O, Jeruzalem, o Nederland, arm Nederland, die de profeten dood en veracht dengene die Christus tot u zendt, hoe menigmaal heb Ik u bijeen willen vergaderen en gij hebt niet gewild! Zie, uw huis worde u woest gelaten."

Ach geliefden, ons arme land is ook woest, veel plaatsen, steden en dorpen zijn woest, want er wordt nooit een voetstap van Christus meer vernomen. U hebt als weinigen in ons land, ja in Europa, noch het voorrecht dat je de waarheid nog mag horen, de waarheid die ons wijs kan maken tot zaligheid; zul je het niet verachten? Zul je de waarheid niet prijsgeven? Ik hoop van harte dat Christus onder het overblijfsel in Nederland nog enigen zal toebrengen en als de koning over Sion, velen uit de kracht en macht van de vorst der duisternis zal halen.

Zijn er gebonden onder ons? Geboeid in de duisternis, bezwaard en gebroken van hart, in een dienstbare staat onder de wet? Deze gezalfde Leraar der gerechtigheid zende Zijn Geest in uw hart, tot meerder ontdekking van de grondeloze ellende en ongeluk door onze diepe val in Adam, opdat er plaats zal komen voor de opening van de gevangenis en verlossing van banden. Houdt er aan vast, eerst de tuchtmeester, daarna de Gezalfde van de Vader!

Wij moeten nodig gaan eindigen. Wordt u gesmaad, gehoond, verdrukt en vervolgd vanwege de waarheid van het Evangelie? Zie op deze voortreffelijke Leraar. Hij had geen gebreken en geen fouten maar nochtans wierpen zij hem uit. Hebt u gemeenschap aan Hem, dan moet u ook hetzelfde lot ondergaan. Maar geen nood, deze verachtte Zaligmaker zal eens zonder zonde en zonder kruis gezien worden, van al degenen die Hem verwachten tot eeuwige zaligheid.

Amen.

4. Het gelovig zien op het Lam Gods.

Geliefden,

Wij lezen in Maleáchi 3 het eerste vers: 'Ziet, ik zend Mijn engel die voor Mijn aangezicht de weg bereiden zal; en snellijk zal tot Zijn tempel komen, die HEERE Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds aan Denwelken gij lust hebt.' In deze woorden spreekt de profeet over twee engelen. Van de éne engel zegt hij dat hij de weg zal voorbereiden voor de Heere, Dien gijlieden zoekt. In de tweede engel wordt de 'engel des verbonds' genoemd. Wie kan dat anders zijn dan de gezegende en aanbeddelijke Zoon van God, Die in de volheid des tijds komen zou? Naar zijn komst zagen de oprechten onder het volk van Israël uit. Hij was beloofd door God de Vader, toen onze ouders Adam en Eva bevende voor Hem stonden. Zij en wij in hen zijn zeer diep gevallen, maar het behaagde de Allerhoogste om hen op te bezoeken, te roepen, te dagvaarden, hun schuld onder ogen te brengen en hen bekend te maken dat het Zaad der vrouw de duivel zijn kop zou vermorzelen. Deze belofte hield de verlossing in van hun diep verloren en schuldige zielen. Naar de vervulling hiervan zagen ze uit met een groot en sterk verlangen. Naderhand heeft God deze belofte herhaalt aan Abraham en hem tevens geopenbaard dat het beloofde Zaad uit hem zal voortkomen. Dit beloofde Zaad werd later afgeschaduwed onder de Levitische priesterdienst in Israel; in Zijn Middelaarswerk en Zijn borgstelling. Het volk van Israel verlangde naar Zijn komst. Velen verlangden naar Hem in de veronderstelling dat Hij een aards koninkrijk van Israël zou oprichten, onder Wiens regering het volk grote uitwendige voorspoed zou krijgen. De oprechten onder het volk verlangden naar Zijn komst uit innerlijke vereniging in hun ziel met Hem. Paulus zegt van Gods volk onder het Oude Testament, dat ze de beloofde zaken niet hebben verkregen, maar ze hebben de belofte geloofd en Christus in de belofte omhelsd. Zij rusten op Hem, zij vertrouwden al hun ziels- en lichaamsnoden aan Hem toe.

Maleáchi zegt van Hem: 'die Heere die gijlieden zoekt.' Hun ziel brandde van innig verlangen naar Hem en naar de dag van Zijn verschijning. Echter, er waren nu al zoveel eeuwen verlopen sinds God deze belofte gedaan had en geen schijn van vervulling was er thans te zien. Het volk was teruggekeerd uit Babel en verkeerde in een droevige en ellendige toestand. De tempel was naar zeer veel wederwaardigheden eindelijk voltrokken. En dat was wel een grote blijdschap voor het volk, maar zij misten er zo veel in. Zoals, de ark des verbonds met de Cherubim, dat zijn de engelen die boven de ark stonden. Ook de Schechina, de wolk des HEEREN, waarin de Heere Zijn tegenwoordigheid vertoonde, was er niet meer in. Die wolk was geweken en de ark was verloren gegaan toen de eerste tempel verwoest werd. Gods volk treurde en weende daarover, omdat het welzijn van Sion hen ter harte ging. Treurt en weent u ook over Sions grote breuken en rampen en dat de tegenwoordigheid des Heeren en Zijn zaligmakende werkingen zo ver van ons geweken zijn? Om onzer zonden wil, geliefden, om onze ongerechtigheden wil is de Heere ver geweken.

Maar wat zegt nu Maleáchi? Kinderen Israëls, wees niet al te moedeloos, wantrouwt onze getrouwe VERBONDSGOD niet, want de vervulling van Gods belofte zal eens komen. Eerst zal God een weg bereider geven en daarna komt de *Engel des verbonds* tot Zijn tempel. Hoop op God en Hij zal u niet begeven of verlaten. U kunt begrijpen

welke bemoediging dat voor het zuchtend en arme volk van God was in hun noden en vertwijfelingen.

Maar, zal iemand zeggen, Maleáchi zegt, dat de Heere Jezus *snellijk* zal komen en het heeft nog 400 jaar geduurd eer de belofte vervuld werd. Is dat *snellijk*? Inderdaad, tussen de afsluiting van Maleáchi's profetie en de doop van Christus liggen ruim 430 jaar. Maar wat bedoelt Maleáchi eigenlijk? Hij zegt, dat *éérst* de wegbereider komen zal en dan, als die gekomen is, *dán* zal de *Engel des verbonds* *snellijk* tot Zijn tempel komen. Nu, is dat niet letterlijk vervuld? Johannes was nog maar ongeveer een half jaar in zijn bediening toen Christus aan Israël geopenbaard werd. Bij het werk van deze wegbereider hopen wij met de hulpe Gods u verder te bepalen.

Onze tekst vindt u opgetekend in het voorgelezen Schriftgedeelte, het evangelie naar de beschrijving van Johannes, het 1ste hoofdstuk en daarvan het 29^e vers. Waar Gods woord luidt:

'Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende en zeide: zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt!'

In deze tekst worden beluisteren we het getuigenis van Johannes aangaande Christus. Wij zien hierin:

1. Dat al de geslachte lammeren onder het Oude Testament, de zonden niet konden wegnemen.
2. Dat Jezus volkomen bekwaam was om dat wel te doen.
3. Een vermaning om op het Lam Gods te zien.

1.

Dus, wij zien in onze tekst het getuigenis van Johannes aangaande Christus. En dit houdt ten eerste in ***dat al de offeranden en geslachten lammeren de zonde der wereld niet konden wegnemen.***

Wat het tekstverband betreft, daarin kunnen we kort zijn. De evangelist Johannes is op zeer hoge leeftijd gekomen. De Nieuw Testamentische kerk is inmiddels uitgebreid door de gehele toenmaals beschaafde wereld. De drie evangeliën van Mattheüs, Markus en Lucas zijn overal in de gemeenten bekend en worden veel gelezen. Maar de Kerk des HEEREN wordt ontroerd door dwaalgeesten die Jezus erkenning als een groot profeet, maar die Zijn Godheid loochenen. Om deze dwalingen te weerleggen schrijft Johannes zijn evangelie. Hij begint al dadelijk met deze dierbare woorden: 'In den beginne was het woord', namelijk Christus is het woord, 'dat was bij God en het was God.' Alsof hij wil zeggen: dat eeuwig, zelfstandig woord Gods, de Zoon van God, is Zelf óók God. De Vader is God en de Zoon is God, boven alles te prijzen tot in eeuwigheid.

Geliefden, als u een betrekking hebt op die God, dan gaat uw hart open als u zoiets hoort wat Johannes zegt. 'Die God is onze zaligheid', zegt de psalmist, 'wie zou die hoogste majesteit, dan niet met eerbied prijzen?' Dat eeuwig Woord nu is vlees geworden. De Zoon van God, Die God is en blijft, is Mens geworden en 'heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwt', zegt de evangelist. Willen velen nu niet geloven dat hij werkelijk God is? Dan moet u eens naar zijn voorloper en wegbereider gaan om te horen wat hij van Jezus zegt. Johannes de Doper had zeer veel achting onder Israël. Nu stuurt de oude evangelist Johannes die dwaalgeesten die de kerk toen zo ontroerden naar Beth-Abara, over de Jordaan. Precies eender zoals de Joden enige priesters en Levieten hadden gestuurd, wat u voorgelezen is, in vers 19.

Er was grote verwarring ontstaan in de kringen van de Joodse leermeesters en Farizeeën toen Johannes de Doper zijn prediking en doopdiensten begon. Er werd heftig over gediscussieerd, zouden wij vandaag zeggen, wie en wat die Johannes nu eigenlijk was. Tenslotte zeiden ze in de raadsvergadering van de voorgangers: nu moeten er een paar mannen naar Johannes toe om te vragen of hij misschien niet de Messias is. Die afgevaardigden komen bij Johannes en stellen hun vragen aan hem. 'Nee, mensen', zegt Johannes, 'ik ben de Messias niet.' 'En wie bent u dan', vragen ze in het 22^e vers. 'Ik ben de stem des roependen in de woestijn.' Johannes legt hem nader uit dat hij de weg moet voorbereiden voor de Messias, Die nu snellijk zal komen. 'Ik doop met water, maar Hij zal met de Heilige Geest dopen.' Die afgevaardigden gaan weer terug naar de Farizeeën. Dat is een slechte gang, mensen, als we om onderwijs gaan naar Godsknechten en een tijdje de waarheid opzoeken en daarna terugvallen tot wettische leraars of dwaalleraars. De andere dag, volgens onze tekst, staat Johannes weer te prediken en te dopen. Veel scharen beluisteren hem en worden gedoopt. Onder de toehoorders bevindt zich ook Johannes de latere evangelist en Andréas, de broer van Simeon Petrus. Maar er bevindt zich nog Iemand, ongemerkt onder de scharen. 'Iemand, die ik niet waardig ben Zijn schoenriem te ontbinden', zou ik met Johannes willen nastamelen. Het is de Zoon van God, de Schepper van hemel en aarde. Heeft hij nu al Zijn Goddelijke glans zó verborgen dat niemand hem kan kennen onder de andere mensen? Ja, 'Hij was de onwaardigste onder de mensen', zegt Jesaja.

Maar nu is de van God de Vader bestemde tijd aangebroken dat Hij zal geopenbaard worden als de ware Messias. Hij komt tot Johannes de Doper en maakt Zich aan hem bekend. Dat moet u eens even indenken. Johannes was Zijn voorloper en nochtans zegt hij uitdrukkelijk in vers 31: 'en ik kende Hem niet.' Jezus was zelfs nog in de familie, want hij was de Zoon van Zijn moeders nicht Maria. En toch zegt Johannes: 'Ik kende hem niet, voordat hij Zich aan Israël openbaarde.' Dus al is Jezus verwant aan uw familie, wat het vlees aangaat, nochtans moet hij in uw ziel geopenbaard worden, anders kent u hem niet. O zalige ogenblikken voor Johannes wanneer hij die Zon der gerechtigheid zag opgaan! Hoe heeft hij zich in Hem verheugd en verblijd! Hij zag in Hem de zoon des Vaders en de *Zoon des mensen*, ja ook zijn eigen Zaligmaker. Hij zag Hem als het ware Paaslam, wat de zonde der wereld wegneemt. En zal hij Hem dan ook niet aan zijn toehoorders aanwijzen?

Onder die toehoorders van Johannes waren mensen die hun zaligheid gezocht hadden in de wetten van Mozes, in de offeranden die gebracht werden. Maar zij hadden geen vrede kunnen vinden. De toorn en het ongenoegen Gods rusten op hun ziel en die werd niet weggenomen door het bloed van stieren en bokken en lammeren. Nu ging Johannes hen onderwijzen in de leer der zaligheid. En daartoe legt hij eerst de bijl aan de wortel der bomen en preekte de onmogelijkheid om zalig te worden door uitwendige wettische werken. Die Joden zouden kunnen zeggen: 'waarom kunnen wij niet behouden worden door onze gehoorzaamheid aan de wet van Mozes? Deze offerdiensten zijn toch door God Zelf ingesteld?' Zeker heeft de Heere de offerdienst ingesteld, en gewild dat Israël plichtsgetrouw die hele wetgeving zou naleven, op allerlei gebied.

Daarom moeten we nu inzonderheid onderzoeken waarom het bloed van *het paaslam* de gewetens niet kon reinigen en de zonden wegnemen. Dit paaslam bedoelt Johannes kennelijk, omdat hij zo uitdrukkelijk zegt: 'zie het *Lam* Gods, wat de zonde wegneemt.' Om de tekst te verduidelijken is het nodig om iets van het paaslam te zeggen. De instelling van het paaslam is u toch wel bekend? Toen Israël uit het diensthuis van Egypte verlost werd, heeft God het Pasha ingesteld in de nacht waarin

al de eerstgeborenen in Egypte gedood werden en het volk van Israël uit Egypte uitging. Dat paaslam moest geslacht worden tegen de avond. En het bloed ervan moest gestreken worden aan de posten van de deuren, opdat de slaande engel voorbij zou gaan. Die eerstgeborenen lagen onder het vonnis des doods, wat alleen door bloed kon voorkomen worden.

Dit is een duidelijk beeld van de ganse uitverkoren kerk, die *de gemeente der eerstgeborenen* genoemd wordt. De kerk ligt vanwege onze die de afval van God onder het vonnis des doods. De gerechtigheid Gods eist voldoening en betaling voor de gemaakte schuld. Maar wie kan er voldoening aan de rechtvaardige eisen van de beledigde Majesteit Gods? Waar zal iemand gevonden worden die de lasten dragen kan van de eeuwige toorn en gramschap en de wrekende gerechtigheid? Is dit paaslam ligt echter een heenwijzing dat er een mogelijkheid is om behouden te worden door bloedstorting. Deze instelling van bloedstorting is door Goddelijk bevel op de berg Sinai nog zeer vermeerderd geworden. Mozes kreeg de opdracht om de schuldoffers van lammeren in te stellen.

Nu waren er al vijftienhonderd jaar voorbijgegaan vanaf de instelling van het Pasha tot op de tijd dat Johannes de Doper zijn prediking begon. Stromen en beken bloed waren er al gevloeid. Was de gerechtigheid Gods nog niet bevredigd? Konden de gewetens van de Joden dan niet gereinigd worden door zoveel offeranden? 'Nee', zegt David in Psalm 40, 'brandoffer en slachtoffer hebben U niet behaagd, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid.' Wat bedoelt David? David wil zeggen dat het nooit Gods wil geweest is om de zonden der uitverkorenen weg te nemen door het bloed van dieren. Maar God wilde door deze offeranden leren dat het bloed van het beloofde Vrouwenzaad moest vloeien. Het bloed uit Christus lichaam die uit Davids lendenen voorts zou komen, dat alleen was Gode welbehaaglijk. Daar stelde Davids zijn vertrouwen op. En dat predikte Johannes de Doper. Hij zegt tegen die Joden die tot hem komen: 'U dient wel God in uitwendige inzetten, maar dat zal u niet behouden van de toekomstige toorn. Uw levensboom is vervloekt, hoewel hij bladeren heeft van uitwendige werken. En nu rust u wel op de gedachte: wij zijn Abrahams zaad, maar ik zeg u in de naam des HEEREN dat de bijl aan de wortel van uw boom ligt. Indien gij u niet bekeerd en gedoopt wordt in het geloof van de komende Messias, zult u straks voor eeuwig vergaan. O, arme Joden, uw werken, plichten, voorrechten, kennis, en uitwendig geloof in God, zal niet kunnen baten, u ligt verloren en zult bekeerd moeten worden tot de God van uw vaders.'

Geliefden, bent u daar al achter gekomen dat uw godsdienst voor God niet kan bestaan? Er kunnen toch zoveel overtuigingen zijn, zoveel benauwdheden, rusteloosheid, omgang met Gods volk, lust tot de kennis van Gods woord, meeleven met de kerk en licht in de waarheid, zowel als grote gebedsgaven, wat tenslotte eindigt in de dood. De dwaze maagden riepen in grote ellende uit: 'onze lampen gaan uit!' Rust toch niet op grote veranderingen en gebedsverhoring, want Johannes zegt: 'de bijl ligt alreeds aan de wortel der bomen.' U kunt er niet mee voor God bestaan. Het is het kenmerkende in de zaligmakende werkingen van Gods Geest dat een uitverkoren zondaar *onder de bediening van Johannes de Doper* gebracht wordt om te leren: dat er buiten de ware kennis van Christus geen zaligheid is.

In het uur der minne, dat is de tijd waarin de Geest van Christus intrek neemt in het hart van de zorgeloze zondaar, brengt de Heere hem tot overtuiging van zijn verloren en diep ellendige toestand. De ouden zeiden dikwijls: 'dan wordt de rust opgezegd.' Dan wordt u een ongelukkig en onbekeerd mens, jongen of meisje; man of vrouw. Dan

begint u de werkelijkheid te beseffen wat Gods woord van u zegt. En wat zegt dat woord? Dat u zonder God en zonder Christus op de wereld leeft en daarom voor eeuwig verloren moet gaan! O vrienden, je kunt veel overtuigingen gehad hebben, maar als de Geest Gods u deze waarheid leert dan wordt het pas diep in uw ziel gegraveerd dat u verloren ligt. Dan begint u te gevoelen wat het is om tegen God te zondigen, die goedertieren en heilige God! Dan leert u dat u Hem beledigd hebt en dan worden uw zonden voor Zijn aangezicht opengelegd. En dat zal een diepe droefheid in uw hart veroorzaken. Daar ontstaat dan die diepe ellendigheid en gevoel van leegte en gemis, wat nergens meer mee vervuld kan worden. En dan werkt de Geest die innerlijke liefdesmart naar de levendige God, tegen Wie men zo gezondigd heeft. Hier gaat de overtuigde en verloren zondaar roepen tot God. Ja, van stonde aan als de Geest een zondaar begint te bearbeiten, direct begint het roepen tot een nog onbekende God. Hier wordt de keuze van de ziel geboren om God te mogen dienen. De liefde van God begint te trekken naar God, Zijn naam en zaak, zijn Woord en dag, zijn volk en waarheid krijgt men van ganser harte lief. En dat wordt ook in de vruchten geopenbaard. Die inwendige keus komt naar buiten openbaar.

Zo is het ook bij sommige Joden geweest die in de dagen van Johannes de Doper leven. Ze konden het onder de Farizeeën en onder de droge schriftgeleerden niet meer uithouden. Ze gevoelde een diepe wonde in hun ziel, die niet geheeld kon worden met die kale en zoutloze redeneringen en plichtsbetrachting. Ze hongerden naar het woord der waarheid om daardoor onderwezen te worden in hun geestelijke verlegenheid. En Johannes heeft voor zulke mensen wel een boodschap. Hij onderwijst ze in de schadelijkheid van alle valse rust op de Mozaïsche wetsbetrachting en verkondigt hun de gerechtigheid Gods. Lukas wijst daar nog meer op, dan in ons teksthoofdstuk, dat Johannes de wrekende gerechtigheid Gods predikt, als hij zegt, dat de Heere gereed staat om met de wan te komen om Zijn dorsvloer te doorzuiveren en het kaf te verbranden met onuitblusselijk vuur.

Dat is ook het werk van Gods Geest om van zulke zoekende mensen de grond weg te nemen uit hun daden, lezen, zuchten en tranen, aangename gestalten en de werkzaamheden die men tevoren had met de beloften uit Gods woord; en ze te overreden dat het vuur van Gods toorn op hun zonden rust. O dan wordt er iets geopenbaard van de majesteit en de deugden Gods, waardoor men voor God beeft en de beginselen van de toorn Gods die de verlorenen in de hel eeuwig zullen ondervinden, gewaar wordt.

*'k Ben door Uwe wet te schenden,
Krom van lenden,
Vol van druk, benauwd van hart.*

Hier wordt de ziel in de onmogelijkheid en radeloosheid gebracht, onder het gevoel van haar hemelhoge schuld. 'De banden des doods hadden mij omringd, de beken Belials benauwen mij', zegt David. O, de eeuwigheid; eeuwig verloren, eeuwig verloren, snijdt door het hart en ziel. Boven zich ziet men een vertoornd God, met het zwaard uit de schede. Beneden zich een gapende afgrond met het nare gekerm van miljoenen verdoemden. Achter zich ziet men een leven in de zonde en waardeloze godsdienst. Zelfs ná zijn verandering heeft hij niet anders als de schuld vermeerderd. En voor zich ziet men de dood en geen toekomst meer. Ach, dat wordt omkomen. Nochtans onderhoudt God deze vertwijfelende en dikwijls zeer bestreden zielen. Hij voedt ze door de innerlijke betrekking en band die er ligt tussen de Heere en de overtuigde zondaar, met verborgen liefde en genade. Dat komt openbaar in de hartelijke betrekkingen van de ziel op de heilige deugden Gods. De Geest werkt een

vereniging, een uitgang des harten om onder die God te mogen bukken en buigen. In dat lage buigen onder Hem ligt de verademing, hoewel geen oplossing.

Heeft Johannes de Doper geen woord voor zulke verlegen, beladen en belaste zondaren? Arme predikers, die met zulke mensen geen raad weten. Arme predikers die deze ontdekkende bediening van Johannes niet nodig keuren. Nee, Johannes weet wel dat de wet van Mozes niemand levend kan maken, maar een noodzakelijke Tuchtmeester tot Christus is. En daarom heeft hij een uitstekend gepaste tekst voor verlegen en zoekende zielen. Hij heft zijn ogen op en ziet daar Jezus staan, de Zaligmaker van zondaren. En met dat hij Hem ziet strekt hij bij wijze van spreken zijn hand uit en zegt: 'Zie het Lam Gods, wat de zonde der wereld wegneemt.'

2.

In daar staan we nu in de tweede plaats bij stil, ***dat Jezus alleen volkomen bekwaam is om de zonden weg te nemen.***

Wij lezen van Johannes dat hij van vreugde opsprong in de buik van zijn moeder Elisabeth toen ze de stem van Maria - die zwanger was van Jezus - hoorde. Wel geliefden, wat denkt u, zal Johannes niet met brandende liefde vervuld zijn geworden, toen hij die Gezegende des Vaders zag staan onder het volk? O ja, hij zag Hem staan, blank en rood, dragende de banier boven tienduizenden. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. O, Hij is schoon, Hij is weergaloos schoon. Zal men van Hem kunnen zwijgen wanneer Hij Zichzelf ontdekt? Johannes getuigt dus van Hem *dat Hij het Lam Gods is wat de zonde der wereld wegneemt.*

Wat betekent die uitdrukking: *het Lam Gods*? Eerder in dit teksthofdstuk is reeds gesproken van de wet Gods en daarmee wordt vanzelf bedoeld de wet door God gegeven. Het Lam Gods betekent dus het Lam door God de Vader gegeven. En dat houdt in, dat God de Vader het Lam gezonden heeft op de aarde. En dat hij in dat Lam Zijn welbehagen heeft. Dat is juist hetgeen de diep schuldige zondaar nodig heeft. De ziel voelt de toorn Gods branden en het ongenoegen Gods rust op al haar doen en laten. Ze heeft uitgeroepen: 'is er nog een middel om zalig te worden?' Ze heeft innerlijk de overtuiging gekregen dat de gerechtigheid Gods haar moet straffen, er was geen ontvlieden meer. O, hoe groot wordt nu dat wonder als haar ogen geopend wordt voor het Lam Gods, Die volkomen bekwaam is om zalig te maken!

Er zijn trappen in deze aanwijzing van de weg der zaligheid. Bij de een worden de Middelaarsambten van Christus meer ontdekt dan bij de ander. De éne krijgt meer licht in de verzoening die Hij verworven heeft door Zijn bloedstorting en een ander krijgt soms meer licht dat Hij de grote Profeet en Leraar is om haar te leren en te onderwijzen. En in zover de zondaar dieper ontdekt is aan zijn verloren toestand, naar die mate zal het licht in de Weg der verzoening groter zijn. Maar dit is zeker en gewis bij allen, dat het geringste gezicht op het Lam Gods, het hart vervult met grote verwondering. O, dat wonder: kan ik nog bekeerd worden? Kan ik nog zalig worden? Is het voor mij nog mogelijk? Dan kan iedereen nog bekeerd worden. Heb ik de onvergeeflijke zonde toch niet gedaan? Wordt God verheerlijkt op zo'n onbegrijpelijke wijze, dat hoe groot mijn schuld is, hoe groter de barmhartigheid Gods erin uitblinkt? 'O, Heere wat is dat een wonder! Waarom ben ik nog niet in de hel? Waarom hebt U mij stil gezet? Waarom hebt Gij gezien naar dien die naar U niet omzag?

Geliefden, het is beter te ondervinden dan te bespreken welke innige zielswerkzaamheden er dan plaatsvinden. De liefdeband die er dan gelegd wordt tussen de Zoon van God en de uitverkoren zondaar, moet beleefd worden, anders weet

men er niets van. Dan wordt er iets van ondervonden wat de bruid in het Hooglied zegt: Hij kusse mij met de kussingen Zijnsmonds, want Uw uitnemende liefde is beter dan de wijn. Dan opent de Geest soms de lieflijke beloften van het evangelie waardoor men zeer versterkt wordt in al de strijd en verdrukking. Dan ontsluit de Heere wel eens de dierbare verborgenheden in de Schrift, waardoor men de Heere Jezus ziet als de Parel van grote waarde die heerlijk schittert en blinkt. In deze gemoedswerkzaamheden vloeien praktisch allen door. En velen die dit ondervinden trekken het verder dan de Geest het opent en ontsluit. Echter Johannes de Doper is een eerlijk man. Hij is er niet opuit om de mensen onder *zijn* hoede te houden. Nee, hij wijst Christus aan als 't geslachte Lam van God, opdat zijn discipelen tot Jezus zouden gaan en in Hem geloven. Daar moet u goed op letten, dat er onderscheid is tussen de aanwijzingen van Johannes de Doper naar Jezus en tussen de openbaring van Christus aan Zijn discipelen. Wij lezen in het vervolg van dit hoofdstuk dat de discipelen het onder Johannes niet meer konden houden en dat Jezus Zichzelf aan hem openbaarde tot hun eeuwige zaligheid. Tevens riep hij hen tot het volgen van Hem.

Hier ligt de les in dat een aangewezen Zaligmaker nog geen geopenbaarde Zaligmaker is. We moeten elkaar daarin goed begrijpen. Weliswaar tussen de aanwijzing of een ontsluiting van Christus in het woord Gods en tussen de openbaring van Christus ligt er geen onderscheid wat de oprechtheid van het geloof betreft, maar er ligt onderscheid in de mate en de trappen waarin de Geest van God de ziel leidt in de verborgenheid der Godzaligheid. Wanneer een verslagen zondaar aan het einde van zijn wettische werken komt, wordt de Middelaar aangewezen en ontsloten in de Schrift. Maar daarna gebeurt het niet zelden dat men daarmee goed bekeerd wordt en op de ondervindingen gaat rusten en op de werkzaamheden naar Christus. Daarom is het zo nodig om goed naar Johannes de Doper te luisteren. Hij zegt telkens weer: 'ik ben de Christus niet, maar Die na mij komt.'

O mijn vrienden, dat is een pijnlijke les voor zo'n gelukkig, bekeerd mens om te leren: 'ik ben de Christus niet.' Men maakt een Zaligmaker van zijn werkzaamheden van zijn gestalte, van zijn licht in de waarheid en van zijn gebedsverhoring en zoal meer. Men weet wel beter krachtens onderwijs in de waarheid. Maar wetenschap en belijdenis hebben in dit opzicht geen waarde in het werk Gods. Johannes komt met de bijl en legt die aan de wortel van de ziel. En dat brengt de bekommerde ziel in verlegenheid en verwarring. Haar bevinding ontvalt. Haar licht vermindert. Het gebedsleven verflauwt. Gevoel en genot houdt op. De oude en nieuwe schulden beginnen weer op de consciëntie te drukken en de wet spreekt zijn oude vloek weer uit. Het ongenoegen Gods gevoelt ze weer opnieuw. En hier wordt de aanbiddelijke gerechtigheid Gods op de ziel ingedrukt. Christus houdt Zich verborgen en de nood van haar verloren toestand begint zwaar te wegen. De uitverkoren zondaar wordt ook ontdekt aan zijn rampzalige, onverbeterlijke aard en natuur, vanwege zijn diepe zondeval. Dat gaat samen met uitwendige verdrukkingen. Aan alle zijden wordt het donker en alle werkzaamheden ontvallen als grond. Men voelt zich diep schuldig en verloren. En met diepe indrukken van de hoge majesteit Gods valt men zijn Rechter te voet, erkent Gods rechtvaardigheid en dat men de eeuwige verdoemenis verdiend heeft. Hier gebeurt iets, want men komt aan een einde. Het is van tweeën één, óf de Heere ontsluit en opent de weg van zaligheid in Christus opnieuw en ruimer dan ooit tevoren, of de Geest Gods snijdt de zondaar af van al zijn werken en openbaart de Tweede Persoon, het geslachte Lam van God als de grote Gift van de Vader. En het verschil is hieraan te kennen, dat in het eerste geval de beloften van het evangelie wijd geopend worden en

in het tweede geval spreekt de Zoon van God door Zijn Geest krachtiger in de ziel. *En hier wordt men een discipel van de Heere Jezus.*

Wij lezen van de discipelen die tot Jezus kwamen, dat er onderscheid was in hen komen tot Hem; onderscheid in de aanspraak die Jezus tot hen deed, de een meer middellijk door anderen meer onmiddellijk; eveneens was er onderscheid in de oefeningen en de sterkte van het geloof die er mee samenging en erop volgde. Hoe dit zij, hierin stemmen ze overeen dat de schoonheid en oneindige waardij van Christus boven alles dierbaar wordt. O, hoe mag men dan Hem aanschouwen, soms van krib tot kruis als een lijdende borg en Zaligmaker! Hij opent de Schrift, zodat hun harten branden van verlangen. Hij toont hun de noodzaak om aan het recht te voldoen. Het Lam Gods wordt aanschouwen in Zijn vrijwillige overgave van eeuwigheid. Daar valt licht over de heilige harmonie en het grote werk der zaligheid, de harmonie tussen de Goddelijke Personen. De Vader eert de Zoon en de Zoon eert de Vader en de Heilige Geest eert de Vader en de Zoon. O, dit is het rustpunt van het ganse werk. *Die God is onze Zaligheid.* God in Christus is het enigste verlangen en bewondering van zulke zielen. Alles achten ze schade en drek om de uitnemendheid van de kennis van de Heere Jezus Christus.

U weet geliefden, dat het Paaslam geslacht en gegeten moest worden met bittere saus. O, hoe dierbaar woord Christus in dit opzicht! Hoe eet en drinkt de amechtige ziel van die goederen die Hij heeft verworven! Heeft de Vader Zijn welbehagen in Hem, de zondaar aan wie Christus is geopenbaard heeft het ook. Hier vindt ze nu een vaste grond voor haar geschudde ziel. Hier werpen zij het ankertje van hun hoop binnen het voorhangsel op de Rotseen. Maar we zeiden: *het Paaslam wordt gegeten met bittere saus.* De zonde, de kracht en macht der inwonende zonde, is bitter voor de ziel. De wereld en de duivel houden ook niet op om het bitter, ja zeer bitter te maken voor allen die het bloed des verbonds aan de posten van de deuren gestreken hebben. De een mag in deze zielsverruimende en vertroostende gangen langer leven dan de ander. Maar de dag breekt aan dat het scheepjes weer op het droge komt. Dat was bij de discipelen toch ook zo. Ze moesten met een geopenbaarde Zaligmaker de dood in. En daar moet u niet licht over denken. Weinigen zijn er die daar kennis aan hebben. En ik ben ook niet bekwaam om daar iets van te zeggen. Maar dat geloof ik, dat de wegen des Heeren in de diepte liggen en boven het bereik van vlees en bloed. En anders dan men ooit gedacht heeft.

Hoe ruim hebben de discipelen op het grote Paaslam mogen zien, zij hebben Zijn omgang genoten en bleven er toch vreemd van dat Hij de dood in moest. Zij hebben dit Lam aanschouwt, komende uit de eeuwige vrederaad waar Hij Zichzelf reeds gewillig overgaf om in de tijd geslacht te worden voor de ganse uitverkoren kerk. Kom en zie dit dierbare Lam in de krib te Bethleem. De Gift van de Vader, de blijdschap van de engelen, de vermaking van de herders, de verheuging van Maria en Jozef en de verwachting van de levendige kerk. Kom en zie het Lam Gods in Zijn ambtelijke bediening. Hoe Hij het land van Israël doorgaat om de armen het evangelie te prediken. Kom en zie inzonderheid dit Lam Gods in de hof van in Gethsémané. O, vrienden, hoe wordt Hij daar geperst totdat het volbracht zij! De zware en oneindige toorn Gods wordt in volle stromen uitgegoten op dit heilig Lam. Daar kruipt hij over de grond, beladen met de ontzaglijke toorn en gramschap van de beledigde en gekrenkte majesteit Gods. Zie, hoe gewillig wordt dit Lam ter slachting geleid. Hij staat voor het Joodse Sanhedrin, later voor Pilatus en Herodus, maar hij doet Zijn

mond niet open. Als een Lam wat stom is voor het aangezicht van Zijn scheerders, zwijgt hij op alle beschuldigers. Hoe wordt hij geschoren en geplukt, van alle eer en waardigheid beroofd! Bespot en als een beest behandeld, terwijl hij zowel het heilig Offerlam als ook de eeuwige aanbiddelijke Herder is. O, zie hem op Golgotha. Zie Hem, daar komen alle instrumenten van de hel samen om dit Lam te bespotten, wat nu naakt geschoren, aan het hout hangt ten offer. 't Paaslam moest gebraden en niet gekookt worden. Hoe wordt hij gebraden in de hitte van God toorn, ontstoken over onze zonden! Ja hier komt God de Vader Zelf, handhavende Zijn onkreukbare gerechtigheid en Hij slacht Zijn Eigen geliefde Zoon en velst het vonnis des doods. O ontzaggelijk gezicht! Hier ziet u wat de zonde voor een afgrijselijk, walgelijk kwaad is! Denkt u licht over uw diep gevallen bestaan? Kom, aanschouw het heilig Lam, wat hier geslacht wordt om de zonden van Zijn kerk weg te nemen, in een zee van eeuwige vergetelheid te werpen en volkomen te verzoenen.

3.

Ons derde punt is de vermaning van Johannes *om op het Lam Gods te zien*.

Dat houdt in, dat wij niet op Mozes moeten zien, want Mozes heeft *de wet* gegeven wat een bediening der verdoemenis was. Waarmee de ceremoniële wet niet bedoeld wordt, want die wees eveneens op Christus.

Dat houdt in dat u niet op Johannes de Doper moeten zien, want hij was de wegbereider en gezonden om plaats te maken voor Christus. Het houdt in dat wij niet op Johannes de evangelist moeten zien, want hij was een apostel, groot in genade en in de liefde, maar geen Middelaar.

Dat houdt in dat we niet op het evangelie, op de uitwendige letterschors moeten zien. Wel is de letter waard, overwaard om onderzocht worden, maar het kan uw verloren ziel niet redden van de eeuwige ondergang. Kent u Grieks, kent u Hebreeuws? Tegenwoordig niet zo moeilijk meer om het te bestuderen, maar de vraag is kent u de zoon van God? Kent u de Middelaar tussen God en de gevallen mens?

De vermaning van Johannes houdt in om niet naar de engelen te zien, die weliswaar de Middelaar en de kerk dienen, maar ze kunnen uw schuld en zonden niet wegnemen.

Het houdt verder in om niet op de oude bijbelheiligen, Abraham Izak en Jacob en alle anderen te zien en daarop te rusten, want Gods volk kan uw ellende en eeuwige honger en kommer nooit stillen of wegnemen.

Het houdt ook in, om niet op de wereld te zien en daar uw heil en vrede van te verwachten, want de vertroosting van de wereld al zijn geoorloofde vertroosting, wanneer ze tussen Christus en uw ziel staan, zijn ze vervloekt, althans uw leunen en steunen daarop.

Het houdt in, om ook niet op de helle machten te zien en daardoor zodanig ontmoedigd worden dat u de toevlucht tot Christus niet durft nemen, vrezende door de helle macht verslonden te worden, want de helle macht is door dit Lam Gods de kop vermorzeld.

Maar, de slotsom is, zie het Lam Gods, *Wat de zonde der wereld wegneemt*. Het Griekse grond woord wat vertaald is, - en heel terecht is vertaald: - de zonde der wereld *wegnemen*, dat Griekse woord betekent ook: overwinnen en doden. Dus het wil zeggen, dat het dierbaar Lam Gods de zonde zodanig heeft weggenomen dat ze geheel overwonnen, ja gedood is.

Die vermaning van Johannes houdt dus ook in dat u zeker niet op uzelf moet zien om enige hoop te scheppen. Want u en ik zijn in onze peilloos diepe afval in Adam de oorzaak van onze eigen ellende. En alle verbeteringen en opknappen en bedekken van de mens der zonde, om daardoor aangenaam te worden bij God en geschikt voor

Christus, is niets anders dan een verloochening van het gezegende Lam Gods wat geslacht is van de grondlegging der wereld af. O, 'God was in dit Lam de wereld met Zichzelf verzoenende en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.' Al onze pogingen tot verzoening zijn van God vervloekt. Ik hoop dat ik niet behoef toe te lichten dat met *de wereld* in onze tekst bedoeld wordt de uitverkorenen in de wereld; wat zo helder is uit vergelijk van Schrift met Schrift. In de tijd van de eerste Reformatoren was de exegese, de uitleg van de Schrift, nog niet zo helder bij allen op dit punt, dan een eeuw later. Hoewel ik erbij moet zeggen dat een wettisch bekrompenheid in het uitleggen van de oneindige rijkdom van Gods genade in Christus, in deze eeuw veel kwaad heeft gesticht. Dus die vermaning van Johannes houdt in om alleen en geheel en volkomen op het Lam Gods te zien, in Hem te geloven, Hem te volgen, Hem te omhelzen en het gehele gewicht van zijn verloren ziel met de zware pakken van schuld en zonden alleen op Hem te leggen.

Zo ook moesten de kinderen Israëls ook doen als ze de lammeren voor het dagelijks offer offerden. Zij legden hun handen op de kop van het offerdier en droegen symbolisch de schuld daarop over. Ze zo moeten wij onze schuldige handen leggen op dat dierbaar, allerbeminnelijkste Lam Gods en wij zullen gewaarworden, dat onze zielen gereinigd worden. Het geloof in Hem reinigt en rechtvaardigt de ziel. Hetzij een zwak of sterk geloven, het zien op Jezus is van die aard, dat het de ziel zuivert en heiligt, al is het dat de zekerheid en volle geloofs bewustheid alleen gekregen wordt in een weg van sterven aan alles wat buiten Hem is. Zo krijgt het Lam waarde voor de tijd en waarde voor de eeuwigheid. En men zal bij ogenblikken niets liever wensen dan dat Lam in Zijn heerlijkheid te aanschouwen, zonder zonde. Kom, zingen wij nu van Psalm 85:1 en 2.

Toepassing.

Geliefden, Johannes de Doper behandelde de mensen eerlijk en getrouw. Zonder aanzien des persoons vermaande hij iedereen overeenkomstig zijn toestand. In wat was het hoofdthema van zijn prediking tot zorgeloze en onbekeerde mensen? "Bekeert u, bekeert u want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen" Maleáchi had van hem reeds geprofeteerd dat hij het hart der kinderen weer tot hun vadersen zou brengen. En dat wil zeggen dat Johannes de Doper zijn medemensen op zal roepen om terug te keren tot de leer en het leven van hen vadersen, tot de God van hun vadersen.

Ach, geliefden, leeft u nog zorgeloos, onbekeerd, zonder God in de wereld? Wat is uw toestand naamloos ongelukkig! Misschien voelt u zich niet zo ongelukkig. De mensen hebben vandaag aan de dag eten en drinken in overvloed, de meeste hebben een mooi huis, mooie meubelen, een mooie auto, enz. 'Ik heb een gezin, kinderen, inkomen genoeg; wat ontbreekt mij nog?' Ja, u ontbreekt nog alles. U bent zonder God op de wereld. Maar dat wil niet zeggen dat God zich helemaal niet met u bemoeit. Voor het uitwendige geniet u nog zoveel zegeningen. De Heere betoont dagelijks aan u Zijn goedheid. Hij verzorgd u, met hen die u lief en dierbaar zijn in een overvloeiende mate. Hebt u dan geen reden om Hem te zoeken, om Hem te eren en te verheerlijken over al hebt goede wat u nog mag genieten? Daarboven, legt Hij nog arbeid ten koste aan uw arme, onsterfelijke ziel. Er zijn zoveel mensen in de wereld en in ons arme land, die totaal onkundig zijn van de waarheid. En u wordt het gegeven om de waarheid, al is het in veel gebrek, nog te beluisteren. En al is het gebrekkig op de kansen, toch kunt u het zeer overvloedig lezen in de oudvaders, als u er de begeerte toe hebt. Maar met dat alles ligt u in uw onwedergeboren staat. Zult u uzelf niet laten bedriegen en geruststellen met wat uitwendige godsdienst? 't Is waar de meeste onder

ons weten wel dat ze onbekeerd zijn. Echter het is ook waar dat velen hoe langer hoe meer, ook in onze kringen, menen enige grond en beginsels te hebben van het nieuwe leven der genade; hoewel de zuivere kenmerken van het bevindelijk leven ontbreken. Mijn vrienden, het is niet te zeggen hoeverre het kan gaan met nabij komende bevindingen, terwijl men toch in de grond der zaak een vreemdeling blijft van het ware leven der genade. Velen hebben, soms jarenlang onder indrukken van de waarheid geleefd, omgang met Gods kinderen gehad, en zijn er langzamerhand ook onder gerekend, zodat men het goede van hen dacht, die echter naderhand alle indrukken zijn verloren en soms in hun vijandschap openbaar zijn gekomen. Wees toch niet tevreden met de zandgronden van algemene overtuigingen. Zonder de ware droefheid naar God, blijft men onder de toorn Gods liggen. Dan bent u kaf op de dorsvloer van Gods kerk. En Johannes zegt dat het kaf met onuitblusselijke vuur zal verbrand worden. Dat betekent dat u voor eeuwig onder de toorn Gods moet liggen. O, mensen wat houdt dat in? Wij kunnen dat niet begrijpen. Dat is een diepte en een zwaarte, nooit, nooit in woorden uit te drukken. En dan naar de ziel en het lichaam beide, voor eeuwig, voor eeuwig de ondragelijker kwellingen van de hel te doormaken! Ach, mijn geliefde vrienden, haast u, spoed u om uws levens wil. Bekeer u, bekeer u, want waarom zoudt gij sterven? Er is een dierbaar Lam Gods Die aan de gerechtigheid van God volkomen heeft genoeg gedaan. Ook er is een ruime mogelijkheid voor de grootste zondaren. En nu is het nog het lieflijk heden der genade, de mogelijkheid om zalig te worden. Och dat de levendmakende kracht des HEEREN u te sterk werd! En dat u eens met de Geest der overtuiging gedoopt mocht worden.

Zulke overtuigde mensen kwamen er ook tot Johannes. Sommigen waren overtuigd van de waarheid van de prediking van Johannes. Daarom zeiden ze: 'wat moeten wij doen?' Johannes heeft hen er toen ernstig op gewezen wat God van hen gedaan wilde hebben. Hij wees hem niet alleen naar de weg van uitwendige plichtsbetrachting, maar wees op de noodzaak om de vruchten voort te brengen *der bekering waardig*. Dat betekent, de vruchten van het nieuw geestelijk leven. Wat zijn die vruchten? Dat men er ten volle van overreed is, dat alle vruchten buiten Christus doodsvruchten zijn. Dat men buiten God nooit meer gelukkig kan worden. Vrienden, wij kunnen niet lager af te halen. Waar is hebt in uw leven om te doen? Kunt u met David in waarheid zeggen: 'mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land door en mat, zonder water?' Is al het water der vertroosting uit uw natuurlijke godsdienst opgedroogd? Kunt u geen water meer vinden in alle weldaden die God in uw leven heeft gedaan? Is het u te doen om de Bron des Levens? Is de vereniging met de eeuwige Zoon van God uw hoogste wens en begeerte? In is het Lam Gods uw lust en uw leven? Weent u over uw verborgen zonden en verdorvenheden? Is het uw innerlijke smart dat u zo'n Gode vijandige natuur omdraagt, die op een listige, godsdienstige wijze haar vijandschap tegen God zoekt uit te leven? Is het u tot een gedurige smart dat er zo weinig Johannessen zijn die de bijl van de wet hanteren? Ach geliefden, u bent een bastaard en geen kind als u de liefde tot Sion mist. Bent u uit God geboren, dan s het welzijn van Zijn Naam en zaak en kerk op aarde uw hoogste lust en zielsvermaak. 'Mijn goedheid raakt niet tot U', zegt David, 'maar wel tot de heiligen die op de aarde zijn; daarin is al mijn lust.'

O, als wij de uitwendige kerk van God in Nederland aandachtig beschouwen, dan is het te vrezen dat het bijna allemaal kaf is. Slechts een enkel levend graantje ligt eronder, vaak in dodigheid en geesteloosheid. De nood mensen, de nood waarin Gods kerk verkeerd, is veel groter dan u en ik weten. Houdt er ernstig rekening mee dat

Christus van tijd tot tijd Zijn dorsvloer bezoekt en het kaf en koren vaneen scheidt en aan het licht brengt. Wij hebben verschillende zulke tijden meegemaakt.

Kinderen Gods, het zal toch zo'n eeuwig, eeuwig en onbegrijpelijk wonder zijn als wij geen kaf zouden bevonden worden, maar het ware koren zijn. Ook dikwijls moeten wij gewaarworden dat we van onszelf niets dan kaf en ijdelheid zijn en dan lijkt het wel of er niet één klein graantje van Gods Geest in onze ziel ligt. Het is ook alleen maar hetgeen God gewrocht heeft, dit zal juichen tot Zijn eer. 'Niet ons, niet ons, o Heere, maar Uw Naam zij de eer!' Wie kan dat toch bevatten, dat de Heere ons opzocht in onze diepe, grondeloze ellende, toen wij daar lagen te stinken in de zonden en te wentelen in ons geboortebloed, zoals Ezechiël het uitdrukt in het 16e hoofdstuk; en dat Hij ons levendmaakte en onder de bediening van Johannes de Doper bracht?

Het is waar, aanvankelijk deden we alle moeite om de dienst van Mozes te vervullen, maar vroeg of laat liep dat vast en zagen wij geen uitkomst meer.

*'Toen alle hoop mij gans ontviel,
en niemand zorgde voor mijn ziel.'*

Zegt de dichter.

O hoe hebben wij ons in Hem verblijd en verheugt toen dat dierbaar Lam Gods aangewezen en onze later meer en meer geopenbaard werd! Zodat we met de dichter konden zingen:

*'In hem zullen wij ons verheugen,
Van harte naar Zijn Godd'lijk woord.'*

Wat zijn er later weer andere tijden gekomen, toen dat eerste leven uit de ziel weg week! En hoe is dat werk dikwijls beproefd geworden! Door vele verdrukkingen, kruis, lijden, verdriet, aanvechtingen, ja helse aanslagen en benauwdheden liep onze weg door. En als de Heere Jezus dan in zulke tijden vroeg: 'wilt gijlieden ook niet weg gaan?' Dan is het alleen door Zijn genade, alleen Zijn genade, dat wij onze hartelijke keus mogen vernieuwen en betuigen: 'tot wie zullen wij anders heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.' Werkelijk mensen, dat krijgt waarde voor je ziel als je alleen dood en verderf in je meedraagt.

O, dat eeuwig leven wat in Christus is, dat zal ook eeuwig zegevieren. Hier leven we op 's vijands bodem. Niet alleen de Farizeeën en schriftgeleerden maakten het Johannes zo moeilijk, maar ook Herodus, de viervorst van Galiléa. Zijn trouw in zijn ambt kostte Johannes het leven. Ach, waar moeten wij dan verschijnen, ontrouw aan alle kanten! Maar evenwel, laten wij vertrouwen op het Lam Gods.

O, daar staat Hij nu aan de rechterhand des Vaders! Staande als geslacht en staande als de eeuwige Overwinnaar! Geen lam wat ter slachting wordt geleid, maar een Lam Die al Zijn kinderen, de zogenden en de lammeren, zal voeren door 's vijands land tot de eeuwige zaligheid. Langs de leeuwen en langs de beren, voert onze meerdere David Zijn kudde naar de hemelstad. O, die zaligheid in Zijn schoot! Zouden we er niet wat smaad en hoon voor over hebben? O dat eeuwig te mogen delen in Zijn liefde! Zalig, driewerf gelukzalig, die dit geslachte en triomferende Lam mogen leren volgen op aarde, om eenmaal met de verlosteschaar te mogen zingen: *'Gij o Lam Gods, hebt ons Gode gekocht met Uw bloed, uit alle talen en natiën. Gij zijt waardig te ontvangen de roem en eer en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.'* Amen.